

**ŁĄCZNE SPRAWOZDANIE SPÓŁKI I GRUPY NA
TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH
W 2017 ROKU**

SPIS TREŚCI

1. Zwięzły opis modelu biznesowego Grupy Śnieżka	4
1.1. Działalność oraz otoczenie biznesowe	4
1.1.1. Podstawowa działalność	4
1.1.2. Organizacja i struktura Grupy	5
1.1.3. Opis produktów	6
1.1.4. Opis branży i rynków, na których działa Grupa Śnieżka	6
1.1.5. Główne tendencje i czynniki mające wpływ na rozwój branży i Grupy	8
1.2. Główne cele strategiczne, misja i wartości	11
1.3. Wartości organizacyjne	12
1.4. Łańcuch wartości	13
1.5. Pozostałe informacje	15
2. Opis poszczególnych polityk, procedur należytej staranności oraz rezultatów ich stosowania	15
2.2. Opis polityk oraz procedur należytej staranności stosowanych przez Spółkę w odniesieniu do:	19
2.2.1. Zagadnień pracowniczych	19
2.2.2. Różnorodności	20
2.2.3. Poszanowania praw człowieka	21
2.2.4. Środowiska naturalnego	22
2.2.5. Przeciwdziałania korupcji	22
2.2.6. Zagadnień społecznych	23
3. Niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Grupy Śnieżka	23
3.1. Zagadnienia pracownicze	23
3.1.1. Wskaźniki związane z zatrudnieniem	24
3.1.2. Wskaźniki związane z rozwojem i ocenami	28
3.1.3. Pozostałe wskaźniki pracownicze	31
3.2. Prawa człowieka i inne	32
3.3. Środowisko naturalne	33
3.3.1. Kluczowe aspekty środowiskowe	35
3.3.2. Koszty środowiskowe	42
3.3.3. Bezpieczeństwo Pracy	44
3.4. Nasze produkty	45
3.4.1. Certyfikacja	46
3.4.2. Opinie Klientów	48
3.4.3. Zmiany w portfolio Grupy w 2017 roku	49
3.4.4. Komunikacja marketingowa	49
3.5. Zagadnienia społeczne	50

3.5.1.	Programy autorskie.....	51
3.5.2.	Przykładowe inicjatywy współorganizowane oraz wspierane.....	52
3.5.3.	Działalność Fundacji Śnieżki Twoja Szansa	53
4.	Zarządzanie ryzykami związanymi z działalnością grupy, mającymi wpływ na zagadnienia niefinansowe.....	54
4.1.	Opis istotnych ryzyk związanych z działalnością Grupy Śnieżka mających wpływ na zagadnienia niefinansowe oraz sposobów zarządzania tymi ryzykami	54
4.2.	Interesariusze – mapa interesariuszy.....	61
4.3.	Opis zarządzania relacjami z poszczególnymi grupami interesariuszy	61
5.	Zasady, na podstawie których sporządzono sprawozdanie na temat informacji niefinansowych	63

1. Zwięzły opis modelu biznesowego Grupy Śnieżka

1.1. Działalność oraz otoczenie biznesowe

[G4-3]¹ Grupa Kapitałowa Śnieżka zatrudnia 1000 pracowników. Zlokalizowane w trzech krajach fabryki (Polska, Ukraina, Białoruś) produkują rocznie około 140 mln litrów różnego rodzaju wyrobów chemii budowlanej, adresowanych na rynek krajowy i rynki zagraniczne. Śnieżka to lider rynku farb i lakierów w Polsce² i na Ukrainie³, a także lider rynku szpachli na Białorusi⁴.

Markę wyróżnia ponad 30-letnie doświadczenie w produkcji farb i lakierów, a korzenie Spółki dominującej związane są z Podkarpaciem, gdzie do dziś funkcjonują główne zakłady Grupy Kapitałowej i nowoczesne Centrum Badań i Rozwoju.

Dzięki pracy wykwalifikowanej kadry i współpracy z renomowanymi, międzynarodowymi dostawcami surowców, w Grupie tworzone są innowacyjne rozwiązania, gwarantujące najwyższą jakość oferowanych wyrobów. Śledząc światowe trendy w aranżacji wnętrz oraz współpracując z uznanymi polskimi projektantami i architektami, Grupa oferuje najwyższej jakości produkty, których bogata kolorystyka jest źródłem inspiracji dla użytkowników w kilkudziesięciu krajach eksportowych. Śnieżka prowadzi stałą działalność badawczo-rozwojową na rzecz udoskonalania oferty rynkowej, co jest możliwe między innymi dzięki pracy własnego wyspecjalizowanego laboratorium badawczego, które otrzymując w roku 2007 akredytację Polskiego Centrum Akredytacyjnego zyskało status jedynej takiej jednostki w branży.

Śnieżkę charakteryzuje także działalność w oparciu o jasno zdefiniowany katalog wartości, a także kilkunastoletnie zaangażowanie we wspieranie społeczeństwa w ramach programów i projektów z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu oraz poprzez działalność Fundacji Śnieżki „Twoja Szansa”.

1.1.1. Podstawowa działalność [G4-6]

Poza Spółką dominującą (Fabryka Farb i Lakierów Śnieżka z siedzibą w Warszawie, Polska) [G4-5] w skład Grupy wchodzi spółki zależne.

Tabela: Przedmiot działalności spółek zależnych Grupy Kapitałowej Śnieżka

Nazwa spółki zależnej	Profil działalności
Śnieżka-Ukraina Sp. z o.o. w Jaworowie	Spółka jest producentem farb i szpachli na Ukrainie oraz głównym dystrybutorem produktów FFiL Śnieżka SA. Jej wyroby są sprzedawane pod markami Śnieżka, a także Otto Farbe. Spółka dysponuje znaczącym potencjałem produkcyjnym oraz własną siecią odbiorców.
Śnieżka EastTrade Sp. z o.o. w Moskwie	Przedmiotem działalności Spółki w 2017 roku było promowanie wyrobów Śnieżki oraz działalność reklamowa i marketingowa w tym zakresie na rynku rosyjskim. W dniu 13 marca 2017 roku Zarząd FFiL Śnieżka SA podjął uchwałę o likwidacji Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Śnieżka EastTrade.
Śnieżka-BelPol Wspólna Sp. z o.o. w Żodino koło Mińska	Spółka jest znaczącym producentem szpachli, farb i lakierów na Białorusi. Jej wyroby są sprzedawane pod marką Śnieżka. Spółka dysponuje własnym potencjałem produkcyjnym, a także siecią odbiorców hurtowych oraz detalicznych.
TM Investment Sp. z o.o. w Warszawie	Przedmiotem działalności TM Investment jest administrowanie i zarządzanie znakami towarowymi. Spółka prowadzi także analizy rynku i zachowań konsumenckich pod kątem wprowadzenia nowych marek i produktów, a także zmian w aktualnym portfolio spółek

¹ Wskaźnik wg GRI, analogicznie prezentowane w całym sprawozdaniu.

² Dane: Polski Związek Producentów Farb i Klejów, 2018

³ Dane: Chimkurier, 2017

⁴ Dane: estymacja własna, 2017

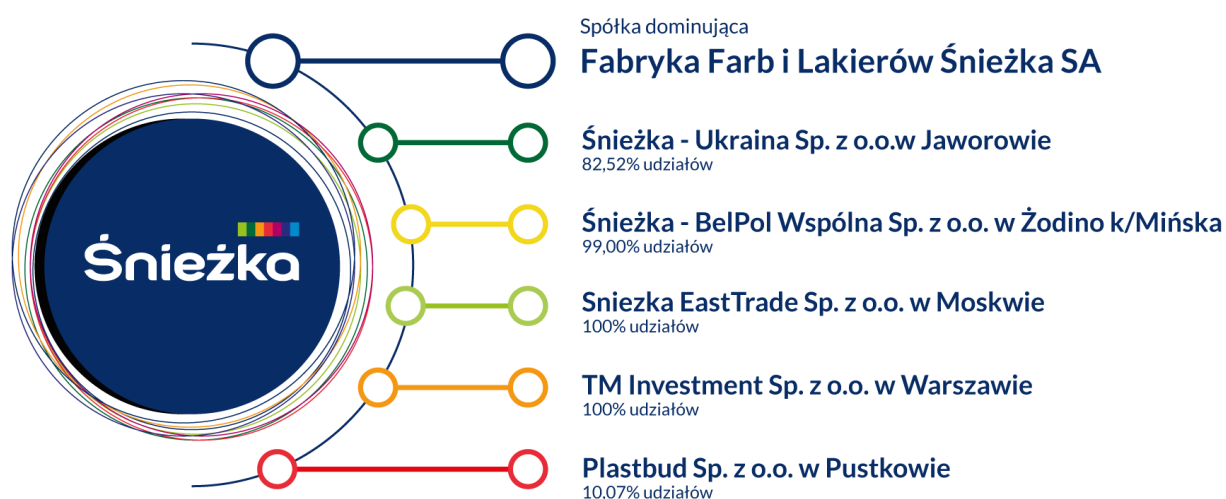
z Grupy Kapitałowej Śnieżka. Przedmiotem działalności Spółki jest także monitoring rynku w celu przeciwdziałania nieuprawnionemu użyciu zarejestrowanych przez TM Investment znaków towarowych.

Współpraca z podmiotami powiązаныmi kapitałowo dotyczy ponadto Spółki Plastbud Sp. z o.o. w Pustkowie (konsolidowanej metodą praw własności), która zajmuje się produkcją past barwiących Colorex oraz kolorantów do systemów kolorowania Śnieżki. Plastbud Sp. z o.o. jest również dostawcą niektórych surowców oraz towarów.

Przeprowadzając ocenę wpływu poszczególnych spółek na Grupę Kapitałową (na podstawie realizowanej przez nie produkcji i wolumenu sprzedaży, a także ilości posiadanych w nich udziałów), Zarząd podjął decyzję o opisie aspektów niefinansowych ich działalności według kryterium przeprowadzonej oceny istotności. Sprawozdanie dotyczące danych niefinansowych Grupy Kapitałowej Śnieżka zostało przygotowane w oparciu o dane pochodzące z trzech kluczowych spółek: Fabryka Farb i Lakierów Śnieżka SA, Śnieżka-Ukraina Sp. z o.o., Śnieżka-BelPol Wspólna Sp. z o.o. Spółki córki – białoruska oraz ukraińska – zostały opisane według analogicznie dobranych wskaźników co Spółka dominująca, przy uwzględnieniu realiów ich rynków oraz dostępności danych wymaganych przez organy miejscowego prawa.

Spółki TM Investment oraz Śnieżka EastTrade, prowadzące działalność pozaprodukcyjną i zatrudniające nieliczną grupę pracowników, oceniono jako jednostki o niskim wpływie na pozafinansową działalność Grupy i dlatego w ich przypadku zostały uwzględnione tylko dane dla obszaru pracowniczego.

Schemat: Grupa Kapitałowa Śnieżka według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku

W 2017 roku nie wystąpiły zmiany w strukturze własnościowej kapitałów spółek powiązanych Grupy Kapitałowej Śnieżka. Natomiast w dniu 13 marca 2017 r. Zarząd FFIL Śnieżka SA podjął uchwałę o likwidacji Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Śnieżka EastTrade z siedzibą w Moskwie. Do dnia sporządzenia sprawozdania proces likwidacji nie został zakończony.

1.1.2. Organizacja i struktura Grupy

Grupa Kapitałowa Śnieżka to podmioty działające w syntezie, powiązane udziałami i zależnościami produkcyjnymi. Pełna organizacja, odpowiedzialne gospodarowanie zasobami i zakupami przekłada się na efektywne funkcjonowanie Grupy, a także na większe zyski dla Akcjonariuszy. Współpraca polega na wzajemnym uzupełnianiu się, wymianie know-how i korzyściach wynikających z synergicznego działania. Rolę wiodącą w tych procesach pełni Spółka dominująca, Fabryka Farb

i Lakierów Śnieżka SA, która jest kreatorem i koordynatorem kluczowych rozwiązań we wszystkich aspektach działalności Grupy. Każda ze spółek ma samodzielność decyzyjną, przy założeniu spójności podejmowanych decyzji ze strategią Grupy Kapitałowej i ścisłej współpracy kluczowych działów Spółek zależnych ze swoimi odpowiednikami w Spółce dominującej.

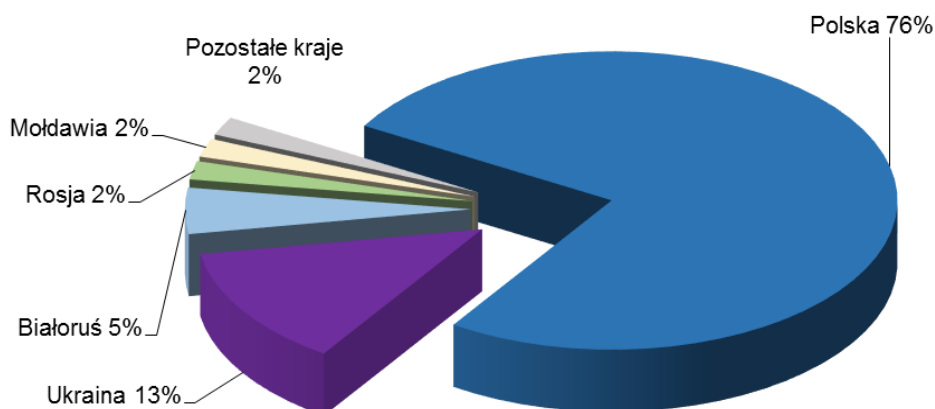
1.1.3. Opis produktów

[G4-4] W raportowanym okresie wyroby Grupy Kapitałowej Śnieżka sprzedawane były pod następującymi markami: Śnieżka (szeroki wybór produktów do dekoracji i ochrony różnych podłoży), Magnat (m.in. plamoodporne farby ceramiczne, systemy dekoracyjne), Vidaron (wyroby ochronno-dekoracyjne do drewna), Foveo-Tech (systemy ociepleń budynków), Beston (wyroby uszczelniające) oraz Senseo (farby do wnętrz). Dodatkowo w ofercie Grupy znajdują się marki: Flair, funkcjonująca na kilku rynkach eksportowych Europy Zachodniej (w jej ofercie mieszczą się odpowiedniki produktów marki Śnieżka) oraz Otto Farbe – marka farb dedykowanych na rynki wschodnie.

1.1.4. Opis branży i rynków, na których działa Grupa Śnieżka

[G4-8] W 2017 roku Grupa Kapitałowa Śnieżka sprzedawała swoje produkty na 29 kluczowych rynkach eksportowych. Największy rynek poza Polską stanowiła Ukraina.

Wykres: Struktura przychodów w Grupie Kapitałowej Śnieżka w 2017 r., wg krajów

Wiodącym rynkiem sprzedaży (dla wyrobów i towarów) Grupy Kapitałowej Śnieżka w 2017 r. był rynek polski z 76% udziałem (spadek rok do roku o 2 punkty procentowe). Kolejnymi kluczowymi krajami, w których operują spółki wchodzące w skład Grupy są Ukraina oraz Białoruś. Ukraina, pomimo trudnej sytuacji polityczno-gospodarczej, uzyskała w 2017 roku 13% (vs rok 2016=12%) udział w strukturze sprzedaży Grupy. Rynek białoruski zakończył 2017 rok z 5% udziałem w sprzedaży Grupy, tak jak było to w roku ubiegłym. Udział pozostałych krajów (w tym Rosji i Mołdawii) stanowi 6% (vs rok 2016=5%) sprzedaży całej Grupy. Na krajowym rynku farb i lakierów Spółka dominująca pozostaje jednym z jego liderów. Na rynku polskim głównymi konkurentami są PPG Deco Polska Sp. z o.o., Akzo Nobel Coatings Sp. z o.o. oraz Tikkurila Polska S.A.

Sprzedaż wyrobów Grupy odbywa się wszystkimi kanałami dystrybucji, głównie poprzez hurtownie, sklepy detaliczne i markety budowlane. Przychody Grupy na rynku polskim wyrobów i towarów za rok 2017 wyniosły 432,8 mln PLN z dynamiką do roku ubiegłego na poziomie 97%.

Po spadkach sprzedaży w latach poprzednich, które były następstwem wystąpienia kryzysu geopolitycznego, pozycja produktów Grupy Śnieżka na rynku ukraińskim jest sukcesywnie odbudowywana. Wyroby Grupy dostępne są na terenie całej Ukrainy, jednak zdecydowana większość przychodów realizowana jest w zachodniej i centralnej jej części. Dystrybucja produktów odbywa się głównie z wykorzystaniem tradycyjnego kanału (hurtownie, punkty sprzedaży detalicznej) oraz w sieci marketów budowlanych. Sprzedaż Grupy w 2017 roku na rynku ukraińskim wyniosła 73,7 mln PLN, podczas gdy rok wcześniej było to 71,2 mln PLN.

Grupa Kapitałowa Śnieżka jest jednym ze znaczących producentów farb i lakierów na rynku białoruskim, z dominującą pozycją w segmencie szpachli. Na rynku tym jej produkty konkurują tak z producentami międzynarodowymi, jak i lokalnymi, także z markami rosyjskimi, które dzięki swobodnemu przepływowi towarów w ramach Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej (w tym Rosja, Białoruś, Kazachstan, Armenia i Kirgistan) stają się coraz bardziej konkurencyjne. Sprzedaż produktów Grupy na rynku białoruskim odbywa się głównie poprzez kanał tradycyjny. Wyroby Śnieżki obecne są także w lokalnych sieciach marketów budowlanych. Sprzedaż Grupy na rynku białoruskim wyniosła w 2017 roku 29,9 mln PLN, podczas gdy w roku poprzedzającym było to 28,3 mln PLN.

Grupa prowadzi także sprzedaż na terytorium Federacji Rosyjskiej, głównie w regionach kaliningradzkim i moskiewskim oraz w Rosji Południowej. Na omawianym rynku konkuruje ona m.in. z firmami: Tikkurila, Caparol, AkzoNobel, Lakra, Empils, Jarosławskie Kraski, Ruskije Kraski, VGT, Ptimist, Knauf, Prestiż. W 2017 roku sprzedaż Grupy na rynku rosyjskim wyniosła 8,5 mln PLN, co oznacza dynamikę do roku ubiegłego na poziomie 81%.

Grupa eksportuje swoje produkty również do Mołdawii (niespełna 2% udział w strukturze przychodów, ze sprzedażą w 2017 roku: 8,3 mln PLN), gdzie odnotowano dynamikę w odniesieniu do roku ubiegłego na poziomie 105%. Konkurentami Grupy na tamtejszym rynku są rodzime firmy Supraten i Cheton Grup. Wśród importerów dominuje Deutek, który jest wiodącym rumuńskim producentem farb i powłok lakierniczych (przejęty w 2016 r. przez koncern PPG), z konkurencyjnych podmiotów należy wymienić również firmę Dufa. Sprzedaż odbywa się poprzez hurtownie, które dostarczają wyroby Grupy do sklepów detalicznych. Pod względem udziału w rynku wyrobów emulsyjnych produkty Śnieżki zajmują drugą lokatę.

Grupa eksportuje także swoje produkty do Mołdawii (niespełna 2% udział w strukturze przychodów, ze sprzedażą w 2017 roku: 8,3 mln PLN), gdzie odnotowano dynamikę w odniesieniu do roku ubiegłego na poziomie 105%. Konkurentami Grupy na tamtejszym rynku są rodzime firmy Supraten i Cheton Grup. Sprzedaż wyrobów Grupy odbywa się poprzez hurtownie, które dostarczają wyroby do sklepów detalicznych. Pod względem udziału w rynku wyrobów emulsyjnych produkty Śnieżki zajmują drugą lokatę. Na tle relatywnego uspokojenia kryzysu politycznego i liberalnego podejścia do kwestii gospodarczych nowego rządu przyjęta została Narodowa Strategia na rzecz Pozyskiwania Inwestycji i Promocji Eksportu na lata 2016-2020. W świetle danych gospodarczych, jak i zawirowań politycznych w kontekście rywalizacji Unii Europejskiej i Rosji o wpływy w Europie Wschodniej – Mołdawia nie ma realnych szans na podwyższenie poziomu autonomii w prowadzeniu polityki wewnętrznej i zagranicznej.

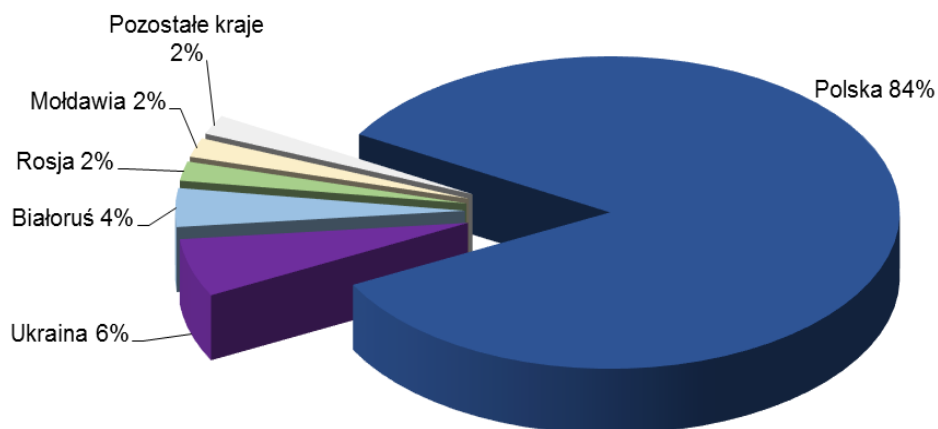
Rynki pozostałe, do których zaliczane są takie państwa jak: Węgry, Litwa, Rumunia, Kazachstan, Słowacja, Czechy, Wielka Brytanię, Armenia, Gruzja, Algieria, Szwecja, Francja, Łotwa, Irlandia i inne państwa odnotowały razem łączną sprzedaż w 2017 na poziomie 13,9 mln PLN, z dynamiką do roku ubiegłego na poziomie 116%.

Rysunek: Kierunki eksportu w 2017 r.

Fabryka Farb i Lakierów Śnieżka SA, Spółka dominująca w Grupie Kapitałowej również prowadzi działalność eksportową, a w raportowanym okresie struktura jej sprzedaży była zbliżona do wyników osiągniętych przez całą Grupę. Przychody Spółki dominującej osiągnięte w raportowanym okresie prezentuje poniższy wykres:

Wykres: Struktura przychodów w FFIL Śnieżka SA w 2017 r., wg krajów

1.1.5. Główne tendencje i czynniki mające wpływ na rozwój branży i Grupy

Sytuacja makroekonomiczna

Dla Grupy Kapitałowej Śnieżka kluczowym z punktu widzenia realizowanych przychodów jest **rynek polski**, którego kondycję najlepiej obrazuje wartość Produktu Krajowego Brutto.

W roku 2017 Produkt Krajowy Brutto zwiększył się realnie o 4,6% w skali roku (wobec 2,9% w 2016 r.). Głównymi czynnikami wzrostu były: konsumpcyjny popyt krajowy, popyt inwestycyjny oraz eksport. Spożycie ogółem było wyższe niż przed rokiem o 4,2%, w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych zwiększyło się o 4,8%. Na rynku pracy umocniły się pozytywne tendencje zainicjowane w roku 2014. Liczba pracujących na koniec 2017 r. była o ok. 3% wyższa niż rok wcześniej.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r. wzrosło w porównaniu z rokiem poprzednim o 4,5%, tj. w większym stopniu niż w 2016 r. (2,8%). Według wyników badania popytu na pracę, w okresie trzech kwartałów 2017 r. utworzono więcej nowych miejsc pracy niż rok wcześniej, równocześnie zmniejszyła się liczba miejsc zlikwidowanych. Stopa bezrobocia spadła do poziomu 6,6% na koniec grudnia 2017 r. (2016=8,2%, 2015=9,7%, 2014=11,4%).

Produkcja budowlano-montażowa ogółem w 2017 r. była o ok. 7% wyższa niż w roku poprzednim (wobec spadku o 2,6% w 2016 r.). Sprzedaż robót inwestycyjnych wzrosła w większym stopniu niż prac remontowych. Wzrost produkcji obserwowano we wszystkich kwartałach 2017 r., najwyższy wzrost odnotowano w trzecim kwartale. Na wyniki osiągnięte przez Grupę wpływ ma także sytuacja w sektorze budowlanym oraz trendy występujące w budownictwie. Wśród jednostek zajmujących się głównie budową obiektów, przedsiębiorstwa specjalizujące się w budowaniu budynków mieszkalnych i niemieszkalnych odnotowały w skali roku wzrost produkcji o 7,4%, a podmioty, których głównym rodzajem działalności jest realizacja projektów związanych ze wznoszeniem budynków – o 9,1%.

W 2017 r. oddano do użytkowania więcej mieszkań niż w roku 2016 (178 tys., dynamika 109,1%). Większa niż w roku poprzednim była również liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (wzrost o 18,3%, do poziomu 250 tys.) oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto (wzrost o 18,4%, do poziomu 206 tys.). Szacuje się, że w końcu grudnia 2017 r. w budowie pozostawało 758,9 tys. mieszkań, tj. o 3,8% więcej niż rok wcześniej.

Odnotowane wartości wskaźników ufności konsumenckiej (bieżący i wyprzedzający) z początku roku 2018 kształtują się lepiej niż końcem roku 2017, w tym najbardziej poprawiły się przewidywania konsumentów dotyczące możliwości oszczędzania pieniędzy i sytuacji finansowej gospodarstwa domowego. Korzystniej konsumenci postrzegają obecną i przyszłą sytuację ekonomiczną kraju, bardziej optymistyczne są również ich oczekiwania dotyczące przyszłego poziomu bezrobocia.

Zgodnie z prognozami gospodarczymi, w roku 2018 polską gospodarkę czeka dalsze przyspieszenie. Tempa ma nabrać m.in. program „Mieszkanie plus”. Zgodnie z zapowiedziami Rady Polityki Pieniężnej oraz NBP, stopy procentowe powinny pozostać bez zmian do końca 2018 roku. Według ekspertów polska gospodarka w roku 2018 będzie rozwijała się w tempie około 3,2-4,0 proc. rocznie. Głównymi motorami wzrostu w 2018 roku mają być inwestycje i eksport. Agencje ratingowe pod koniec roku zdecydowały się podnieść prognozy wzrostu polskiego PKB w 2018 roku. Agencja Fitch podwyższyła prognozę do 3,6 proc. z 3,2 proc. Z kolei Komisja Europejska uważa, że wzrost gospodarczy w Polsce w 2018 roku wyniesie 3,8 procent.

W raportowanym okresie wyroby Grupy Kapitałowej były sprzedawane na 29 kluczowych rynkach, stąd w kontekście jej działalności istotna jest bieżąca ocena perspektyw makroekonomicznych.

Według Międzynarodowego Funduszu Walutowego wzrost **globalnego** produktu krajowego brutto w 2017 r. wyniósł 3,7% w skali roku (3,2% w 2016 r.). Dla krajów wysokorozwiniętych wzrost produktu krajowego brutto wyniósł + 2,3% (1,7% w 2016 r.), w tym PKB w strefie euro zwiększył się o 2,4% w skali roku (wobec 1,8% w 2016 r.).

Wyniki gospodarcze za 2017 rok pokazują, że **Ukrainie** udało się przezwyciężyć najcięższą fazę kryzysu ekonomicznego. Wzrost ukraińskiej gospodarki na poziomie 2% jest pochodną wdrożenia programu naprawczego wspieranego przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy oraz Unię Europejską. Według danych urzędu statystycznego wzrost realnego produktu krajowego brutto (PKB) Ukrainy

w IV kwartale 2017 roku w porównaniu z analogicznym kwartałem 2016 roku wyniósł 1,8% (na bazie trendu spadkowego). Rząd Ukrainy prognozuje wzrost PKB w 2018 roku na poziomie 3,0%. Wzrost gospodarczy obserwowany jest na tle średnio ustabilizowanej sytuacji makroekonomicznej, przejawiającej się m.in. w zahamowaniu tempa deprecjacji hrywny (choć dewaluacja hrywny we wrześniu wzmocniła presję inflacyjną), powolnej odbudowie rezerw walutowych, zbilansowaniu wpływów i wydatków budżetowych oraz poprawie kondycji sektora bankowego.

Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost inflacji, która sięgając poziomu 14% (okresowo nawet ponad 16%) przekracza tym samym stan z roku poprzedniego oraz założenia budżetowe. Średni wskaźnik inflacji

w krajach WNP wynosi 6,9%.

Stopa bezrobocia utrzymuje się na poziomie niespełna 9% i w porównaniu do roku ubiegłego wskazuje na trend spadkowy. Z kolei pozytywnie należy ocenić indeks optymizmu konsumentów, który rok temu wynosił 57,1, a na koniec roku 2017 osiągnął wartość 60,3 (przy trendzie wzrostowym).

W 2018 roku nie należy oczekiwać radykalnego przyspieszenia wzrostu gospodarczego. Dotychczasowe reformy nie były wystarczająco głębokie, by znacząco poprawić pozycję Ukrainy w głównych ratingach finansowych, a tym samym znacznie zwiększyć atrakcyjność ukraińskiej gospodarki dla zagranicznych inwestorów. Wzrost gospodarczy Ukrainy będzie silnie uzależniony od

czynników zewnętrznych, takich jak koniunktura na rynkach zagranicznych, utrzymanie współpracy z MFW i innymi kredytodawcami, a także od stabilizacji sytuacji militarnej na wschodzie kraju. Trwająca wojna w Donbasie pochłonęła już ponad 10 tys. ofiar. Nic nie wskazuje na to, by w roku 2018 nastąpił punkt zwrotny, dotychczasowe „papierowe” zawieszenia broni oraz wymiana jeńców są niewystarczające w kontekście szeroko rozumianej stabilizacji.

Dodatkowym spowolnieniem reform może być fakt, iż ukraińscy politycy w coraz większym stopniu koncentrują się na zbliżających się wyborach prezydenckich i parlamentarnych, co negatywnie może odbić się na tempie bieżących działań reformatorskich, z uwagi na małą popularność społeczną proponowanych rozwiązań.

W roku 2017 **białoruska** gospodarka odnotowała 2,4% wzrost PKB, co może oznaczać wyjście z dotychczasowej recesji. Dodatkowo potwierdzają to: dodatnia dynamika w produkcji przemysłowej, malejąca inflacja oraz wysoki stan rezerw walutowych.

Wydaje się, że Białoruś wróciła na drogę wzrostu przede wszystkim ze względu na poprawę koniunktury na światowych rynkach paliw, dzięki której wzrosły dochody ze sprzedaży produktów naftowych, jednego z jej głównych towarów eksportowych. Pozytywny wpływ miało również uregulowanie

w kwietniu 2017 roku ponad rocznego rosyjsko-białoruskiego sporu dotyczącego warunków dostaw z Rosji surowców energetycznych. Ponadto ważnym czynnikiem była poprawa sytuacji gospodarczej w Rosji, będącej dla Białorusi kluczowym rynkiem zbytu znacznej części eksportu. Natomiast polityka białoruskich władz jedynie w ograniczonym stopniu przyczyniła się do poprawy kondycji gospodarki, choć odnotowany w ub.r. rekordowo niski poziom inflacji niewątpliwie jest zasługą banku centralnego.

Głównymi czynnikami wzrostu gospodarczego w roku 2017 były popyt wewnętrzny oraz produkcja przemysłowa, która zwiększyła się o przeszło 6%. Wzrost deficytu w handlu zagranicznym wskazuje na utrzymującą się słabą dywersyfikację towarową białoruskiego eksportu, wysoki poziom uzależnienia od dostaw rosyjskich surowców oraz niską konkurencyjność białoruskiego przemysłu, przez co w wielu obszarach niemożliwa jest redukcja importu. Jednocześnie wysoki deficyt stanowi poważne obciążenie dla rezerw walutowych. Co prawda w 2017 roku bank centralny zdołał zwiększyć poziom rezerw o 2,3 mld USD do 7,3 mld USD, co jest najlepszym wynikiem od wielu lat. Dokonano tego jednak nie tyle za sprawą rosnących dochodów z eksportu, ile przede wszystkim z tytułu nowych pożyczek zagranicznych. W rezultacie zadłużenie zagraniczne Białorusi wzrosło o 22,6% – do 16,7 mld USD – i na koniec roku 2017 stanowiło nieco ponad 30% PKB, wraz z długiem wewnętrznym zobowiązania państwa sięgają już 40% PKB, a według prognoz Białoruskiego Ministerstwa Finansów pod koniec 2018 roku wskaźnik ten może osiągnąć poziom 45%, czyli określonego ustawowo progu bezpieczeństwa. Byłby to najwyższy wskaźnik zadłużenia w historii niepodległej Białorusi.

Na tle wskazanych powyżej negatywnych tendencji zdecydowanie pozytywnie wyróżniała się inflacja, która spadła do poziomu 4,6%. W dużej mierze była to zasługa białoruskiego banku centralnego. W ramach działań modernizacji gospodarki należy wspomnieć o podpisaniu końcem roku 2017 przez Alaksandra Łukaszenkę szeregu aktów prawnych, wśród których największe znaczenie mają dwa dekrety: „O rozwoju przedsiębiorczości” oraz „O rozwoju gospodarki cyfrowej”. Celem powyższego jest przyspieszenie wzrostu gospodarki poprzez przyciągnięcie inwestorów zagranicznych, wykwalifikowanych specjalistów z innych krajów oraz rozwijanie najnowocześniejszych technologii informatycznych z zastosowaniem w sektorze finansowym. Równoległe do powyższych działań liberalizacyjnych, władze białoruskie nie rezygnują z podtrzymywania niewydolnego i kosztownego zarazem nakazowo-rozdziałowego systemu gospodarczego. Poważnym problemem jest rosnące zadłużenie państwowych podmiotów. W rezultacie część zakładów boryka się z deficytem środków, nie tylko na inwestycje oraz zakup surowców, ale również na bieżącą wypłatę wynagrodzeń.

Sytuacja w sektorze farb i lakierów

Według szacunków Grupy Kapitałowej Śnieżka rynek farb i lakierów w Polsce w 2017 roku nie zmienił się znacząco, wykazując stabilizację, choć w ujęciu kilkuletnim widać trend wzrostu (w ujęciu wartościowym). W ocenie Zarządu Spółki dominującej, pomimo silnej konkurencji, polski rynek ma potencjał rozwoju, co jest podstawą formułowania jednego z celów Fabryki Farb i Lakierów Śnieżka SA – określanego jako utrzymanie pozycji lidera na krajowym rynku farb (w ujęciu wartościowym i ilościowym).

W ocenie Grupy Kapitałowej na rynku ukraińskim w roku 2017 mieliśmy do czynienia z jego powolną odbudową, po kryzysie lat poprzednich. Pomimo trudnej sytuacji geopolitycznej w 2017 roku spółka Śnieżka Ukraina nadal utrzymuje pozycję lidera na rynku sprzedaży farb i lakierów. Sprzedaż produktów odbywa się poprzez dwa kanały sprzedaży: niezależny oraz nowoczesny. W 2017 roku zauważamy niewielką zmianę struktury sprzedaży w stronę kanału niezależnego. Dynamika

sprzedaży Grupy kapitałowej Śnieżka w latach 2017/2016 wyniosła 103,4%. Sprzedaż Grupy w 2017 roku na rynek ukraiński wynosiła 73,7 mln PLN, podczas gdy rok temu była to wartość 71,2 mln PLN. Większość dystrybucji produktów odbywa się poprzez hurtownie i punkty sprzedaży detalicznej, a jej mniejsza część jest realizowana przez sieci marketów Epicenter oraz Nowa Linia.

Białoruski rynek farb to arena dużych graczy brandowych jak: Caparol, Condor, Maw, Tajfun, Ilmax, Ceresit, wzbogacona konkurencją rosyjską. Na wymagającym rynku białoruskim jest obecna w kanale B2B (w mniejszym zakresie) oraz w kanale B2C będąc głównym graczem za pośrednictwem sieci DIY oraz placówek detalicznych naszych Dystrybutorów. Pomimo pozytywnych symptomów ożywienia białoruskiej gospodarki w ujęciu statystycznym, z uwagi na niską siłę nabywczą na rynku tym dominuje popyt na wyroby z niższej półki cenowej. Protekcjonizm ochrony rodzimego rynku przejawiający się w: polityce celnej, stosowaniu wymogów certyfikacyjnych dla towarów importowanych

i preferowania wymiany handlowej w ramach Euroazjatyckiej Unii Celnej, spowodowały zwiększoną konkurencję ze strony tańszych produktów. W dystrybucji dostępne są produkty dedykowane do różnych półek cenowych, jednak uwaga konsumentów skierowana jest najczęściej w stronę wyrobów o niskiej i średniej cenie. Śnieżka na trudnym rynku białoruskim jest obecna w kanale B2B (w mniejszym zakresie) oraz w kanale B2C, będąc głównym graczem za pośrednictwem sieci DIY oraz placówek detalicznych naszych Dystrybutorów.

Białoruś, podobnie jak Ukraina, mimo wyzwań makroekonomicznych, pozostaje w długofalowej perspektywie ciągle ważnym i perspektywnym rynkiem dla Grupy Kapitałowej Śnieżka, bowiem konsumpcja farb jest tam wciąż na niższym poziomie niż w krajach Unii Europejskiej.

Spółki Grupy na bieżąco analizują sytuację w sektorze farb i lakierów na kluczowych dla nich rynkach, tak aby w odpowiedni sposób reagować na zmiany postaw konsumenckich, dostosowywać swoją ofertę do zmieniających się warunków konkurencyjnych w poszczególnych krajach. Równocześnie Grupa Kapitałowa Śnieżka poszukuje nowych, stabilnych i dających możliwość rozwoju rynków.

1.2. Główne cele strategiczne, misja i wartości

Strategiczne cele Grupy Kapitałowej Śnieżka skupione są na rozszerzaniu działalności na kolejne rynki europejskie i pozaeuropejskie, przy jednoczesnym utrzymaniu wiodącej pozycji na rynkach wschodnich, z dominującym znaczeniem rynku polskiego. Grupa zamierza realizować ten cel poprzez koncentrację na wybranych krajach Europy Środkowo-Wschodniej i Zachodniej oraz na budowaniu w nich pozycji lidera. Ocena wymienionych rynków jako perspektywnych jest dla Grupy podstawą do budowania długoterminowej strategii obecności we wskazanych regionach. Strategia Grupy Kapitałowej Śnieżka zakłada realizację powyższych celów przy uwzględnieniu następujących założeń:

- utrzymanie wizerunku atrakcyjnego i wiarygodnego partnera, zarówno wśród dostawców jak i odbiorców Grupy, konkurowanie innowacyjnością i elastycznością, rozumiane m.in. jako rozwój działalności badawczo-rozwojowej, budowanie przewag jakościowych oraz wysoka otwartość na zmiany;
- rozwijanie sprzedaży wielokanałowej, uwzględniającej koncentrację na pogłębionej segmentacji klientów i tworzeniu dla nich konkurencyjnej oferty wartości;
- konkurowanie przez kompetencje – stawianie na rozwój pracowników oraz budowanie wysokiej wartości kapitału ludzkiego.

Grupa zamierza zwiększać swój potencjał poprzez zdobywanie nowych rynków zbytu oraz dalszy rozwój oferty marek: Śnieżka, Magnat, Vidaron, Foveo-Tech i Beston. W ramach realizowanej strategii rozwoju Grupa jest zainteresowana zarówno rozwojem organicznym, jak i wzrostem poprzez przeprowadzenie inwestycji kapitałowych. Zarząd jednostki dominującej jako cele wyznaczył sobie budowanie trwałych relacji zarówno z partnerami handlowymi, pracownikami, akcjonariuszami, jak i konsumentami. Grupa nadal będzie wspierać partnerów handlowych, dystrybutorów i detalistów w zakresie informacji, marketingu i szkoleń, tworząc dla nich konkurencyjną ofertę wartości.

Harmonijny rozwój, zgodny z przyjętą strategią, ma pozwolić Grupie Kapitałowej na osiągnięcie wiodącej pozycji na kluczowych rynkach.

Rysunek: Misja i wizja Grupy Kapitałowej Śnieżka

1.3. Wartości organizacyjne [G4-56]

Istotnym wsparciem w efektywnej realizacji założeń strategicznych jest wypracowany w Spółce dominującej, przy zaangażowaniu jej całego Zespołu, katalog Wartości Organizacyjnych, będący integralną częścią budowania w Spółce kultury wysokiego zaangażowania. Wartości organizacyjne FFIL Śnieżka SA stanowią jej DNA – wyznaczają zasady działania i fundamenty postaw na wszystkich szczeblach organizacji i wspierają jednocześnie sposób realizacji ambitnych celów biznesowych. Wartości organizacyjne są implementowane do spółek Grupy.

Nasze wartości organizacyjne:

- **Klientocentryczność** – klient i jego satysfakcja to podstawa naszego działania.
- **Strategiczna perspektywa** – budujemy długofalową perspektywę rozwoju firmy w oparciu o ambitną strategię i mądrze podejmowane ryzyko.
- **Innowacyjność** – systematycznie poszukujemy inspiracji wzbogacających portfolio naszych produktów i sposobów działania.
- **Ludzie** – głęboko wierzymy, że to ludzie są naszym najcenniejszym zasobem.
- **Współpraca, szacunek i zaufanie** – współpraca, szacunek i zaufanie są dla nas podstawą synergii i działania firmy jako całości.
- **Odpowiedzialność i zaangażowanie** – jako Pracownicy przyjmujemy osobistą odpowiedzialność za podejmowane działania i sposób ich realizacji.
- **Efektywność biznesowa** – jest nadrzędnym kryterium naszego działania.

Rysunek: Wartości organizacyjne

W Spółce dominującą wartością organizacyjną są dokumentem ściśle wyznaczającym sposoby realizacji zadań przez pracowników na wszystkich stanowiskach. Zawartość Księgi Wartości Organizacyjnych, bezpośrednio po jej opracowaniu, była podstawą pracy warsztatowej we wszystkich działach Spółki.

W ramach tych działań stworzone zostały konkretne opisy zachowań precyzujące realizację wartości w różnych komórkach organizacji, na poszczególnych stanowiskach. Tego typu instruktaże to również dokumenty pomocnicze podczas cyklicznych ocen pracowniczych, których osią jest ocena realizacji przez pracowników poszczególnych wartości, zarówno w odniesieniu do interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych.

1.4. Łańcuch wartości

Świadomość odpowiedzialności ponoszonej za: jakość, wpływ na środowisko naturalne, znajomość i przestrzeganie obowiązujących postanowień zawartych w wymaganiach prawnych, procedurach, instrukcjach i odpowiednich dokumentach – budują w Grupie Kapitałowej Śnieżka „kulturę jakości”. Taki styl zarządzania jest odpowiedzią na stale rosnące potrzeby rynku i oczekiwania klientów.

Procesy istotne w łańcuchu wartości generowanym przez Grupę, zostały zidentyfikowane na poziomie Spółki dominującej i opisane w Księdze Zintegrowanego Systemu Zarządzania. Podstawą tego dokumentu jest identyfikacja wewnętrznych i zewnętrznych czynników ujętych w systemowe ramy zarządzania jakością. Procesy Zintegrowanego Systemu Zarządzania mają bezpośredni wpływ na realizację celów strategicznych i podlegają bieżącemu monitorowaniu. Ich identyfikacja, a następnie wskazanie komórek odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań, pozwalają na precyzyjne wskazanie działów, odgrywających kluczową rolę w łańcuchu wartości generowanym przez Grupę. Naczelną rolę odgrywa tu dążenie do najwyższej jakości procesów, wywodzone od dążenia do najwyższej jakości produkowanych wyrobów.

Rysunek: Kluczowe procesy w Zintegrowanym Systemie Zarządzania

PROCESY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ WYROBU: PROCESY GŁÓWNE

Legenda: ■ procesy główne ■ procesy zarządzania ■ procesy pomocnicze

Powyżej przedstawione mapowanie kluczowych procesów w Zintegrowanym Systemie Zarządzania odbyło się zgodnie z normami PN-EN ISO 9001 (dotycząca zarządzania jakością), PN-EN ISO 14001 (dotycząca zarządzania środowiskowego). W schemacie zostały wskazane także obszary (przypisane konkretnym działom), które odgrywają kluczową rolę w generowaniu łańcucha wartości Grupy Kapitałowej oraz powiązania zachodzące pomiędzy tymi obszarami.

Zakres procesowy:

- procesy główne: Marketing i określenie wymagań klienta, Projektowanie, Zakupy, Produkcja, Sprzedaż;
- procesy zarządzania związane z doskonaleniem;
- procesy wspomagające, do których należą zasoby rozumiane jako: zasoby ludzkie, infrastruktura, środowisko pracy.

Pierwszym elementem w procesie zapewnienia jakości wyrobów jest poznanie oczekiwań klienta i wymagań rynku, identyfikowanych poprzez zlecane badania (MARKETING). Założeniem następujących po tym etapie procesów technologicznych (PROJEKTOWANIE) i produkcyjnych (PRODUKCJA) w oparciu o nowoczesne rozwiązania recepturowe i techniczne jest:

- stosowanie wysokiej jakości komponentów (ZAKUPY),
- ścisła kontrola procesów na poszczególnych szczeblach,
- szczegółowe badania produktu końcowego,
- monitoring zakresu korzystania z zasobów środowiska oraz wysoki standard zasad BHP.

Zaprojektowany w powyższych ramach wyrób trafia na rynek, gdzie ponownie monitorowane jest zadowolenie klienta (badania wewnętrzne i zewnętrzne). Odbiór produktu przez rynek jest podstawą doskonalenia wyrobów już obecnych na rynku i inspiracją do generowania nowych rozwiązań produktowych.

Zintegrowany System Zarządzania wdrożony w Spółce dominującej odpowiada organizacji i pełnemu zakresowi działania Spółki. Uwzględnia on czynniki zewnętrzne i wewnętrzne istotne dla celu i strategicznego kierunku działania Spółki, zapewniające spełnienie wymagań klienta oraz obowiązujących przepisów prawno-administracyjnych.

1.5. Pozostałe informacje

Opis modelu biznesowego Grupy Kapitałowej Śnieżka opracowano na podstawie materiałów wewnętrznych, w tym dokumentów i procedur. W roku 2017 nie zaszły istotne zmiany w modelu biznesowym Grupy.

Na kształt modelu biznesowego Grupy w roku 2018 i w latach kolejnych będą miały, albo mogą mieć, wpływ następujące elementy:

- W dniu 15 grudnia 2017 r., Zarząd FFIL Śnieżka SA poinformował, że w dniu 28 lutego 2018 roku w wyniku publicznego, nieograniczonego przetargu ustnego ogłoszonego przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Oddział Terenowy w Rzeszowie został zawarty akt notarialny zakupu nieruchomości o przeznaczeniu nierolnym położonej na terenie gminy Dębica, o powierzchni 14,9544ha. Teren zakupiono pod budowę nowoczesnego centrum logistycznego. Rozpoczęcie prac budowlanych zaplanowano na drugą połowę 2018 r. Obiekt o charakterze magazynowo-biurowym zajmie powierzchnię ponad 44 tys. m².
- W dniu 16 lutego 2018 r. Zarząd FFIL Śnieżka SA podjął Uchwałę o przyjęciu oferty złożonej przez Radomską Fabrykę Farb i Lakierów SA dotyczącą objęcia, w drodze subskrypcji prywatnej, całości akcji serii E, tj. 2 500 000 akcji w kapitale zakładowym Radomskiej Fabryki Farb i Lakierów SA. Po rejestracji w KRS Fabryki Farb i Lakierów SA, Śnieżka SA będzie dysponowała 60,95% kapitału akcyjnego radomskiej Spółki. Objęte akcje będą dawały Śnieżce prawo do więcej niż 50% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki. Przejęcie pozwoli Spółce dominującej na wzmacnianie swojego portfolio wyrobów do ochrony metalu, a podstawą decyzji zakupowej było dostrzeżenie istotnych możliwości synergii pomiędzy obydwoma podmiotami.

2. Opis poszczególnych polityk, procedur należytej staranności oraz rezultatów ich stosowania

Spółka dominująca, jako spółka giełdowa utrzymuje skuteczne systemy: kontroli wewnętrznej (ISO), zarządzania ryzykiem oraz nadzoru zgodności działalności z prawem (compliance). System nadzoru zgodności działalności z prawem (compliance) służy badaniu zgodności działalności spółki we wszystkich dziedzinach i aspektach tej działalności z obowiązującym prawem, regulacjami wewnętrznymi i dobrowolnie przyjętymi standardami, uwzględniając:

- Przepisy ponad krajowe,
- Prawo krajowe – ustawy i akty niższego rzędu,
- Regulacje wewnątrz korporacyjne:
 - Statut spółki, regulaminy organizacji, procedury, itp
 - *Soft law* (dobrowolnie przyjmowane standardy)

Szereg procesów realizowanych we wszystkich obszarach działalności Grupy Kapitałowej Śnieżka definiują liczne polityki, procedury, instrukcje oraz regulaminy. Nadając w ten sposób ramy realizowanym przez Grupę działaniom, maksymalizujemy ich efektywność, spójność i transparentność. W kolejnych podrozdziałach omówione zostaną kluczowe polityki oraz procedury należytej staranności, zaś w niniejszym rozdziale zaprezentowane zostały ogólne praktyki wykazujące dbałość

Grupy o zachowanie najwyższych standardów należytej staranności we wszystkich aspektach funkcjonowania organizacji. Kluczowe znaczenie ma tu także przyjęta przez Spółkę dominującą

Księga Wartości Organizacyjnych (wspomniana w rozdziale 1.), definiująca zasady należytej staranności w obrębie sześciu zdefiniowanych i opisanych w tym dokumencie wartości.

Każdy z dokumentów przyjętych jako: polityka, procedura, instrukcja lub regulamin jest udostępniany pracownikom w wewnętrznym systemie obiegu dokumentów, w wyodrębnionym module. Publikacja nowych plików jest poprzedzona komunikatem precyzującym zakres i temat przyjętego dokumentu. Pracownicy fizyczni, nie posiadający dostępu do systemu, są informowani przez swoich przełożonych i/lub za pośrednictwem mediów wewnętrznych.

Dostęp do wiedzy o przyjętych dokumentach to podstawowa zasada ich prawidłowego wdrażania. W przypadku tych dokumentów, które są uznane za kluczowe, dodatkowo stosowana jest zasada obowiązkowego zapoznania się z nimi, potwierdzanego podpisem pracownika lub potwierdzeniem kwestii zapoznania się w systemie.

Dzięki systemowi wewnętrznego obiegu dokumentów oraz innym wdrożonym w grupie rozwiązaniom elektronicznym, możliwe jest dynamiczne rozwijanie procedur należytej staranności o nowe praktyki, stale poprawiające efektywność i transparentność Grupy. Do przykładowych rozwiązań tego typu zalicza się między innymi:

Elektroniczny system wewnętrznego obiegu dokumentów zawierający moduły:

- moduł elektronicznego obiegu umów, umożliwiający definiowanie opiekuna dokumentu oraz archiwizację jego finalnej wersji, co zapewnia przejrzystość procesu tworzenia umów;
- moduł elektronicznej rejestracji pism przychodzących i wychodzących, zapewniający rzetelny i płynny obieg korespondencji;
- moduł elektronicznego obiegu faktur, umożliwiający płynną weryfikację kontrahentów, a także systemową dbałość o terminowość wpłat;
- moduł rezerwacji sal konferencyjnych, samochodów służbowych oraz innych środków trwałych udostępnionych pracownikom do współużytkowania, wspierający ich dostępność oraz efektywne użytkowanie;
- system elektronicznej obsługi reklamacji (Centrum Obsługi Gwarancji) zapewniający skrócenie czasu obsługi procesu, a także jego przejrzystość i archiwizację;
- elektroniczna księga poleceń – umożliwiająca monitorowanie delegowania zadań oraz ich raportowanie
- elektroniczna księga kontroli, stanowiąca elektroniczne archiwum wszystkich kontroli przeprowadzanych w Spółce dominującej
- elektroniczna księga gości, w ramach której rejestrowane są wszystkie osoby odwiedzające zakłady Spółki dominującej

Inne systemy wewnętrzne:

- system rejestracji wszystkich towarów przychodzących i wychodzących, zapewniający precyzyjną dekretację i kontrolę nad obiegiem towarów i materiałów
- system do pozyskiwania dostawców, tzw. platforma zakupowa, wspierający optymalizację kosztów poprzez wybieranie dostawców oferujących towary najatrakcyjniejsze cenowo;
- system do udostępniania pracownikom do zakupu wyrobów i sprzętów, tzw. portal aukcyjny, umożliwiający pracownikom odkupienie produktów i urządzeń w atrakcyjnych cenach;
- system obiegu informacji wewnętrznej w formie newslettera, komunikatów wyświetlanych na ekranach zlokalizowanych na halach produkcyjnych oraz w drukowanym kwartalniku pracowniczym;
- system elektronicznej rejestracji urlopów i delegacji, zapewniający kontrolę nad właściwym zarządzaniem oraz ich rozliczaniem.

W Grupie duży nacisk kładziony jest na nieustanne poszukiwanie nowych rozwiązań pozwalających na optymalizację procesów wewnętrznych i zewnętrznych. Stąd też w roku 2017 Spółka dominująca przystąpiła do rozpoczęcia przygotowań do projektu wymiany i usprawniania systemów narzędzi informatycznych, którego efektem ma być stworzenie intuicyjnych rozwiązań elektronicznych zarówno w zakresie powyżej opisanych, jak i nowo zdefiniowanych procesów. Projekt ten, którego realizację przewidziano na kolejne dwa lata będzie największą tego typu realizacją w historii Grupy Kapitałowej.

Stosowanie procedur należytej staranności na poziomie całej Grupy Kapitałowej ma miejsce we wszystkich działach, w odniesieniu do zarządzanych przez nie zagadnień. Źródłem zasad należytej staranności są liczne instrukcje, dzięki którym możliwe jest zapewnianie ciągłości i jakości procesów,

również w zmieniających się warunkach rynkowych, czy przy zmianie personelu obsługującego daną sprawę.

Dzięki zapisaniu zasad takich jak „Efektywność biznesowa”, czy „Innowacyjność” w Księdze Wartości Organizacyjnych, a także biorąc pod uwagę fakt, że każdy pracownik Spółki dominującej podlega ocenie z ich realizacji, faktem jest ciągle motywowanie członków zespołu Śnieżki do poszukiwania wciąż nowych rozwiązań optymalizujących zasady należytej staranności, zarówno na poziomie Spółki dominującej, jak i całej Grupy Kapitałowej.

2.1. Ogólne założenia działalności spółki w obszarze zrównoważonego rozwoju

Dynamicznie się rozwijamy, systematycznie zwiększając swoje moce produkcyjne i rozbudowując infrastrukturę, nasze produkty trafiają na kolejne rynki eksportowe, a zespół pracowników tworzący Grupę Kapitałową Śnieżka stale się powiększa. Intensywne procesy rozwojowe mają miejsce w warunkach zakorzenionej w naszej działalności dbałości o przejrzystość zasad i procedur i wynikającej z niej systematyczności i konsekwencji procesów. Towarzyszy im wielowymiarowy, stale rozwijany monitoring działań z zakresu aspektów niefinansowych, co pokazują analizowane w dalszej części sprawozdania wskaźniki.

Jako Grupa Kapitałowa, integrując nasze działania na wszystkich płaszczyznach organizacji dbamy, aby dynamizm zmian nie zaburzał troski o zachowanie zasady zrównoważonego rozwoju, którą realizujemy między innymi:

- dbając o prawa, bezpieczeństwo i rozwój pracowników,
- troszcząc się o jakość procesów produkcyjnych i powstających w ich ramach wyrobów
- racjonalnie korzystając z zasobów środowiska
- zachowując transparentność działań rynkowych
- kreując projekty sprzyjające wyrównywaniu szans społecznych

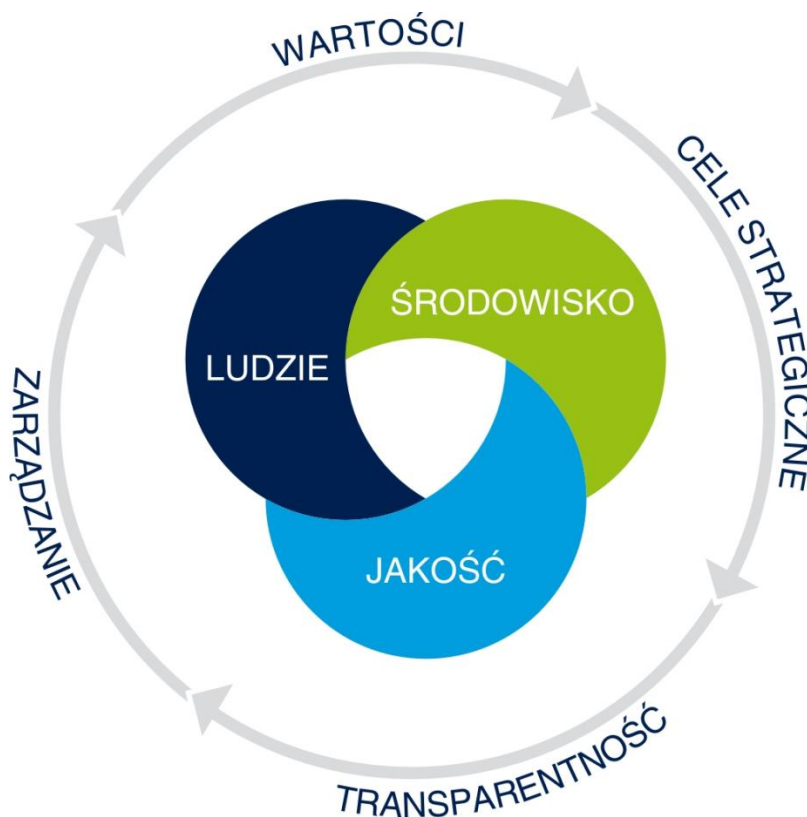
W codziennej działalności dbamy, aby dynamika zmian, jakie towarzyszą naszemu rozwojowi rynkowemu nie zaburzyła dbałości o kluczowe aspekty zrównoważonego rozwoju, za jakie uważamy dbałość o środowisko naturalne oraz bezpośredni i pośredni wpływ naszej działalności na jednostki, lokalne społeczności, w których prowadzimy operacje biznesowe.

Aspekty zrównoważonego rozwoju w kontekście naszych działań obrazują polityki oraz wskaźniki opisane w dalszej części dokumentu. W kolejnym rozdziale zaprezentowano opisy kluczowych polityk Grupy Kapitałowej. Ich wdrażanie jest monitorowane, są one poddawane okresowym przeglądom, również w ramach procedur należytej staranności. Wszelkie szczegółowe dokumenty wewnętrzne, takie jak procedury, regulaminy, instrukcje pozostają w zgodności z politykami Grupy.

W ramach przeprowadzonej w 2017 roku oceny istotności wskazane zostały kluczowe obszary działalności, które po doborze wskaźników w sposób szczegółowy opisano w niniejszym sprawozdaniu niefinansowym.

Kluczowe obszary zrównoważonego rozwoju w Grupie Kapitałowej definiuje się jako aspekty dotyczące: Ludzi, Środowiska oraz Jakości. W odpowiedzialnej realizacji wyzwań zdefiniowanych w tych obszarach istotną rolę odgrywa aspekt efektywnego zarządzania celami strategicznymi, wspieranego przez wartości i zasadę transparentności działania.

Rys 3. Kluczowe obszary Zrównoważonego Rozwoju w Grupie Kapitałowej Śnieżka i procesy je wspierające

Obszar: Ludzie

Siłę naszej organizacji stanowią członkowie jej zespołu, których zaangażowanie i innowacyjność są podstawą nowych konceptów i rozwiązań sprzyjających budowaniu przewag konkurencyjnych. Dbając o warunki pracy, bezpieczeństwo i rozwój naszych pracowników tworzymy przyjazne i rozwijające środowisko pracy.

Tak zdefiniowany aspekt zrównoważonego rozwoju rozumiemy także jako nasz wpływ na mieszkańców społeczności, w sąsiedztwie których funkcjonują spółki Grupy Kapitałowej. Na co dzień dbamy o to, aby nasza działalność nie wpływała negatywnie na komfort ich życia, a tworząc nowe miejsca pracy oraz kreując własne inicjatywy społeczne sprzyjamy minimalizowaniu wykluczenia społecznego

w zdefiniowanych przez nas obszarach. Przykłady tych inicjatyw opisujemy w podrozdziale „Działania społeczne”.

Na poziomie globalnym, w odniesieniu do całego społeczeństwa, dokładamy starań, aby nasze produkty były źródłem satysfakcji i inspiracji dla klientów na wszystkich rynkach, na jakich są sprzedawane.

W obszar ten wpisuje się również tworzenie rozwiązań produktowych bezpiecznych dla zdrowia użytkowników, a także takich, które poprawiają jakość powietrza w pomieszczeniach.

Obszar: Jakość

Zasada zachowania najwyższej jakości wyrobów i standardów ich produkcji jest podstawą filozofii naszego działania. Droga, jaką przemierza każdy nasz produkt – od konceptu, poprzez procesy technologiczne, produkcyjne, logistyczne i handlowe jest ściśle monitorowana i poddawana wielowymiarowej kontroli, po to aby jej efektem było zapewnienie najwyższej jakości wyrobów spełniających rygorystyczne wymogi oraz charakteryzujących się trwałością i odpornością.

Dbłość o jakość ma tu zastosowanie do wszystkich procesów, towarzyszących naszej działalności, wyraża się ona również w transparentności działań rynkowych i komunikacyjnych, a także w trosce o wysokie standardy współpracy z naszymi akcjonariuszami, partnerami handlowymi i kontrahentami.

Obszar: Środowisko

Kreując rozwiązania technologiczne, produkując nasze wyroby i stale rozwijając własną infrastrukturę dokładamy starań, aby działania Grupy Kapitałowej zachowywały najwyższe standardy dbałości o środowisko. Dotyczy to zarówno wpływu naszych produktów, jak i samego procesu produkcyjnego na korzystanie przez nas z zasobów przyrody. Stale monitorując środowiskowe aspekty naszej działalności, śledząc zmiany prawa w tym zakresie odpowiedzialnie zarządzamy działalnością naszych fabryk, kreując własne dobre praktyki w zakresie ochrony zasobów przyrody. Dotyczy to także naszych produktów, które nie tylko spełniają najwyższe standardy zewnętrzne, ale podlegają także wewnętrznym rygorystycznym wymogom bezpieczeństwa środowiskowego.

2.2. Opis polityk oraz procedur należytej staranności stosowanych przez Spółkę w odniesieniu do:

2.2.1. Zagadnień pracowniczych

Kluczowym dokumentem w zakresie zagadnień pracowniczych jest Polityka personalna Grupy Kapitałowej Śnieżka, oparta na założeniu, że sukces organizacji zależy od ludzi, którzy w niej pracują. To pracownicy są naszym najcenniejszym zasobem. Dzięki ich zaangażowaniu, pasji, umiejętnościom oraz postawom wspierającym nasze wartości, możemy stawiać przed sobą coraz to ambitniejsze cele, a dzięki ich realizacji, stawać się punktem odniesienia dla konkurencji. Jako organizacja ucząca się, kładziemy nacisk na to, aby zarówno osiągnięcia, jak i ewentualne niepowodzenia budowały nasze doświadczenie i zapewniały energię w drodze po kolejne sukcesy.

Nasza polityka personalna ma silne osadzenie w wartościach organizacyjnych, które określają sposób postępowania pracowników i są podstawą wszystkich relacji biznesowych. Dla obszaru zarządzania zasobami ludzkimi najistotniejszymi wartościami są: „Ludzie”, „Współpraca, szacunek i zaufanie” oraz „Odpowiedzialność i zaangażowanie”, mówiące o tym, iż każdy z nas angażuje się w rozwój swój i innych, każdy z nas stawia sobie ambitne cele i daje przykład swoim zachowaniem jak tworzyć klimat sprzyjający współpracy i budowaniu kultury wysokiego zaangażowania. Każdy z nas przyjmuje osobistą odpowiedzialność za podejmowane działania i sposób realizacji. I każdy z nas dba o zdrowie i bezpieczeństwo we wszystkich aspektach pracy i tworzenia produktów.

Ponieważ polityka personalna stanowi integralną i nieodłączną część polityki Spółki dominującej i jej strategii rozwoju, Grupa Kapitałowa Śnieżka przedstawiła w tym dokumencie zobowiązanie do takiego jej kształtowania, które:

- będzie kreowało pozycję GK Śnieżka jako atrakcyjnego pracodawcy a tym samym zapewni pozyskanie i utrzymanie wartościowych pracowników;
- pozwoli na rozwój postaw i kompetencji pracowników a przez to przyczyni się do budowania kultury wysokiego zaangażowania;
- zmotywuje i zachęci pracowników do jakościowej i wydajnej pracy, umożliwiającej budowanie efektywnej i innowacyjnej organizacji;
- zapewni budowanie długotrwałych relacji pracowników z poszczególnymi Spółkami oraz całą Grupą.

Za procedury należytej staranności w zakresie zagadnień pracowniczych uznaje się dokumenty takie jak m.in.: Regulamin Pracy Pracowników oraz Regulamin Wynagradzania FFIL Śnieżka SA, Regulamin Organizacyjny, formalizujące podstawowe kwestie związane z zatrudnieniem w Spółce dominującej. Wszystkie działania dotyczące obszaru zarządzania zasobami ludzkimi prowadzone są zgodnie

z obowiązującym prawem, regulowanym przez Kodeks Pracy. Tematykę tę w Spółce dominującej precyzuje również procedura Zarządzanie Zasobami Ludzkimi. Dodatkowo kwestie pracownicze określone są przez inne wewnętrzne regulaminy i dokumenty, jak np. Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Priorytetem jest dla nas także transparentność i przejrzystość działań personalnych. Za istotne uważamy jasne i konkretne precyzowanie ról i odpowiedzialności poszczególnych działów i stanowisk, zarówno z uwagi na spodziewane usprawnienia procesowe, jak też tworzącą się w ten sposób podstawę do budowania efektywnej polityki płacowej, aktualizującej podejście do płacy i nagradzania. W naszym rozumieniu rozwiązania takie stanowią fundament, na bazie którego możliwe staje się wdrożenie kolejnych inicjatyw, obejmujących zaawansowane rozwiązania rozwojowe i motywacyjne, wspierające efektywne przywództwo oraz długofalowe perspektywy kariery dla obecnych oraz przyszłych pracowników. Transparentność zasad ma zastosowanie także w zakresie wypowiedzania umowy o pracę, które zawsze odbywa się w oparciu o przepisy Kodeksu Pracy.

Polityka płacowa Grupy Kapitałowej zakłada iż wynagrodzenie pracownika powinno być adekwatne do zajmowanego przez niego stanowiska, zakresu zadań i przejawianych kompetencji. W Spółce dominującej systemu wynagrodzeń opieramy o benchmarki, dane z raportów i przeglądów płacowych rynku. Wyznacznikiem jest dla nas ogólnopolska mediana dla poszczególnych stanowisk. Porównanie stanowisk do danych w raportach odbywa się na podstawie mapowania i wartościowania stanowisk, co pozwala nam zachować spójność i trafność decyzji dotyczących naszych wynagrodzeń. Na wysokość wynagrodzenia nie ma wpływu płeć. Przy ustalaniu wysokości stawki wynagrodzenia kierujemy się oceną zakresu odpowiedzialności, wartości konkretnego stanowiska i kompetencji osoby, która je zajmuje. **[G4-LA13]**

Podstawą do realizacji polityki personalnej są odpowiednie plany, programy i narzędzia stosowane w procesach kadrowych i HR-owych. Jest to m.in. realizowane badanie potrzeb kadrowych oraz coroczne planowanie zatrudnienia, definiowanie potrzeb szkoleniowych i roczny plan szkoleń oraz dopasowywane w ramach potrzeb poszczególnych obszarów bieżące projekty szkoleniowo-rozwojowe, plan benefitów pozapłacowych oraz systemy motywacyjne, podwyżki i awanse.

Wiodącą rolę w realizowaniu celów Polityki Personalnej w Grupie Kapitałowej Śnieżka odgrywa Spółka dominująca. Implementacja rozwiązań na spółki zależne odbywa się w sposób stopniowy, co umożliwia systematyczne dostosowywanie wzorców z rynku polskiego na rynki zagraniczne.

2.2.2. Różnorodności

Z perspektywy Polityki różnorodności kluczowe są dla nas wartości: „Ludzie” oraz „Współpraca, szacunek i zaufanie”. Swoją codzienną postawą okazujemy każdemu człowiekowi uznanie i traktujemy go z należytą godnością. Dotrzymywaniem podjętych zobowiązań i rzetelnością w postępowaniu, budujemy zaufanie do siebie i firmy, którą tworzymy.

W Grupie Kapitałowej Śnieżka Polityka różnorodności jest rozumiana jako działania prowadzące do:

- zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na odmiennosć dotyczącą takich przesłanek jak: płeć, przynależność rasową, przynależność narodową i etniczną, religię, wyznanie, bezwyznaniowość, światopogląd, stopień i rodzaj niepełnosprawności, stan zdrowia, wiek, orientację psychoseksualną czy tożsamość płciową, a także status rodzinny, styl życia, jak również inne możliwe przesłanki dyskryminacyjne (polityka równego traktowania) ;
- budowania zarządzania różnorodnością, poprzez rozwijanie strategii, polityk i programów, które budują takie środowisko pracy, w którym każdy pracownik może czuć się doceniany, co przyczynia się w konsekwencji do sukcesu całej Grupy Kapitałowej Śnieżka.

Polityka równego traktowania jest dla nas pierwszym krokiem do budowania zarządzania różnorodnością w GK Śnieżka.

Wierzmy, że dbając o różnorodność osób zatrudnionych, budujemy środowisko pracy wpływające na kreatywność, skuteczność i lojalność pracowników, możliwość poszerzenia rynku i bazy odbiorców oraz zwiększamy szanse na przyciągnięcie nowych talentów i pobudzanie innowacyjności zespołu, co w konsekwencji przekłada się na skuteczność biznesową Grupy. Celem polityki różnorodności stosowanej w Grupie Kapitałowej Śnieżka jest pełne wykorzystanie potencjału pracowników, ich umiejętności, doświadczeń i talentów w atmosferze szacunku oraz wsparcia.

Realizacja działań na rzecz kultury różnorodności jest wspierana przez działalność istniejącej w Spółce dominującej Komisji Antymobbingowej. Informacja o tym organie znajduje się w dalszej części sprawozdania.

2.2.3. Poszanowanie praw człowieka

Dobre zarządzanie firmą to dla nas tworzenie bezpiecznych miejsc pracy, działanie zgodnie z zasadami ładu korporacyjnego, jak również dbanie o środowisko i dialog ze społecznością lokalną. Realizując strategię biznesową, nie zapominamy o globalnej idei zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności biznesu, której integralną częścią jest poszanowanie praw człowieka w całym łańcuchu wartości.

Efektywna realizacja założeń strategii Grupy Kapitałowej jest możliwa tylko w warunkach zaufania i szacunku, których podstawą jest poszanowanie praw człowieka. Grupa wykazuje dążenie do przestrzegania praw człowieka w wymiarze uniwersalnym, w oparciu o podstawowe normy prawne. Na gruncie polskim, w kontekście zagadnienia poszanowania różnorodności pracowników, podstawowe akty prawne to Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ustawa Kodeks Pracy (Dz.U. 1974 nr 24 poz. 141), na podstawie których zostały stworzone wewnętrzne dokumenty regulujące prace poszczególnych Spółek. Na gruncie międzynarodowym, najbardziej uniwersalnym aktem prawnym definiującym obszar praw człowieka jest Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (1948 r.).

W Grupie Kapitałowej Śnieżka kluczowym dokumentem regulującym poszanowanie praw człowieka jest Polityka Przestrzegania Praw Człowieka, która rozumiana jest jako formalizacja zasad należytej staranności, w odniesieniu do naruszania praw przysługujących innym, aktywne zapobieganie tego rodzaju naruszeniom oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom wpływu na realizację praw człowieka (działania naprawcze), jeśli którakolwiek ze Spółek wchodzących w skład Grupy przyczyniłaby się, bezpośrednio lub pośrednio do naruszenia takiego prawa.

Z perspektywy Polityki Poszanowania Praw Człowieka najważniejsze są dla nas wartości takie jak: „Ludzie” oraz „Współpraca, szacunek i zaufanie”. Swoją codzienną postawą okazujemy każdemu człowiekowi uznanie i traktujemy go z należyłą godnością. Dotrzymaniem podjętych zobowiązań i rzetelnością w postępowaniu, budujemy zaufanie do siebie i firmy, którą tworzymy.

Zdajemy sobie sprawę, iż potencjalny negatywny wpływ Grupy na prawa człowieka może być spowodowany nie tylko naszą bezpośrednią działalnością, produktami czy świadczonymi usługami, ale również poprzez nawiązywane przez nas relacje biznesowe. Zobowiązujemy się do podjęcia działań naprawczych w przypadku naruszenia (bezpośrednio lub pośrednio) przez którąkolwiek ze Spółek wchodzących w skład Grupy, praw człowieka określonych w międzynarodowych, powszechnie obowiązujących dokumentach.

Uznajemy, że odpowiedzialność za poszanowanie praw człowieka to ogólnoświatowy standard postępowania, jakiego oczekuje się od wszystkich przedsiębiorstw, bez względu na to, gdzie działają. Istnieje on niezależnie od zdolności i/lub chęci państwa do wypełniania jego własnych obowiązków w zakresie praw człowieka i nie zmniejsza tych obowiązków. Odpowiedzialność ta istnieje ponad i niezależnie od stosowania się do przepisów prawa krajowego i regulacji chroniących prawa człowieka” (Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka).

- **W stosunku do pracowników** – zobowiązujemy się do szanowania praw człowieka przysługujących naszym pracownikom oraz do stałego podnoszenia ich świadomości na temat przysługujących im praw w tym zakresie.
- **W stosunku do partnerów biznesowych** – dokładamy wszelkich starań, by szanować i propagować prawa człowieka w relacjach z naszymi partnerami biznesowymi.
- **W stosunku do społeczności lokalnych** – dążymy do poszanowania praw człowieka oraz staramy się rozumieć potrzeby, kultury, zwyczaje i wartości społeczności lokalnych w których, pośrednio lub bezpośrednio, prowadzimy operacje biznesowe.

Istotnym dokumentem definiującym zasady należytej staranności w odniesieniu do praw człowieka i różnorodności jest Księga Wartości Organizacyjnych. Wiele miejsca poświęcono w niej wartościom takim jak „Współpraca, szacunek i zaufanie” odnoszącym się do szanowania praw jednostek w ramach organizacji a także poszanowania tych praw w odniesieniu do osób współpracujących lub powiązanych z Grupą.

2.2.4. Środowiska naturalnego

Dokumentem spinającym zagadnienia dotyczące ochrony środowiska i jakości jest w Grupie „Polityka Jakości, Środowiska i BHP”. Z jej perspektywy kluczowe są dla nas wartości: „Odpowiedzialność i zaangażowanie” oraz „Strategiczna perspektywa”. Wszystkie projektowane w Grupie rozwiązania produktowe tworzone są z należytą starannością, w sposób odpowiedzialny za produkt i wpływ procesu jego powstawania na otoczenie. Takie podejście zakorzenione jest w samej technologii produkcji i wszystkich towarzyszących jej procesach.

W odniesieniu do przyjętych założeń, mając na uwadze stały nadzór technologiczny nad własnościami surowców i produktów gotowych, w zakresie spełnienia wymagań niezbędnych do oznakowania ekologicznego, Spółki Grupy Kapitałowej Śnieżka dążą do zmniejszania oddziaływania swoich zakładów na środowisko naturalne. Wymogi środowiskowe realizowane są poprzez ciągły nadzór formalno-prawny i realizację zobowiązań określonych w decyzjach środowiskowych. Ponadto dobre praktyki w zakresie ochrony środowiska dotyczą efektywnego zużycia surowców i energii, normatywnej emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gruntu, racjonalnej gospodarki odpadami i opakowaniami, a także stosowania rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo funkcjonowania instalacji technologicznych. Realizacja nowych inwestycji bazuje na najnowszych dostępnych technologiach.

Spółki Grupy na bieżąco monitorują swój wpływ na środowisko, prowadząc ewidencję obejmującą informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska. Monitorują zużycie mediów, emisję zanieczyszczeń, wytwarzanie odpadów i opakowań wprowadzanych.

Grupa Kapitałowa Śnieżka posiada niezbędne decyzje środowiskowe, wnosi opłaty za korzystanie ze środowiska, wypełniając przy tym obowiązki sprawozdawcze, oraz bierze udział w tworzeniu i utrzymaniu systemu zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów opakowaniowych powstałych z opakowań wprowadzonych oraz współuczestniczy w prowadzeniu kampanii edukacyjnych. Poprzez realizację Polityki dąży do umacniania wiodącej pozycji w zakresie jakości wytwarzanych produktów oraz zapobieganiu zanieczyszczeniom, z zachowaniem bezpieczeństwa i higieny pracy.

Podłożem do stworzenia Polityki Jakości Środowiska i BHP były od lat funkcjonujące w Spółce dominującej procedury, precyzujące zasady należytej staranności w tych obszarach. Należy tu wskazać procedury wymienione w Księdze Zintegrowanego Systemu Zarządzania: Formalizacja, Nadzór nad Udokumentowanymi Informacjami, Identyfikacja Aspektów Środowiskowych, Gospodarka Odpadami, Zarządzanie Emisjami Zanieczyszczeń do Powietrza, Gospodarka Wodno-Ściekowa, Awaryjne Środowiskowe, Przegląd Zarządzania, Nadzór nad Infrastrukturą, Zarządzanie Procesem Powstawania i Przeglądu Umów Handlowych oraz Komunikacja z Klientem, Procedura Wdrażania Nowych/Modyfikowanych Wyrobów i Towarów Handlowych, Zakupy, Kontrola Dostaw, Zarządzanie Procesem Produkcji, Magazynowanie i Dostarczanie do Klienta Wyrobów Gotowych, Nadzorowanie Wyposażenia Pomiarowego i Monitorującego, Kontrola Wyrobu, Wewnętrzne Audyty, Postępowanie z Niezgodnościami oraz Działania Korygujące i Zapobiegawcze.

2.2.5. Przeciwdziałania korupcji

Dla obszaru przeciwdziałania korupcji najistotniejszymi wartościami są dla nas wartości takie jak: „Ludzie”, „Współpraca, szacunek i zaufanie” oraz „Odpowiedzialność i zaangażowanie”, mówiące o tym, iż każdy z nas daje przykład swoim zachowaniem jak tworzyć klimat sprzyjający współpracy i budowania kultury wysokiego zaangażowania. Wszyscy członkowie naszego zespołu przyjmują osobistą odpowiedzialność za podejmowane działania i sposób ich realizacji. W relacjach biznesowych stawiamy na sprawiedliwość, uczciwość oraz transparentność.

Przyjęta przez Spółkę dominującą Polityka przeciwdziałania korupcji jest realizowana poprzez:

- szkolenie pracowników oraz informowanie współpracowników, w kwestiach związanych z niniejszą polityką;
- zachęcanie pracowników i współpracowników do raportowania naruszeń polityk organizacji oraz nieetycznych zachowań;
- powiadamianie organów ścigania o wszelkich naruszeniach przepisów obowiązującego prawa.

Każdego z pracowników, który dokonuje zgłoszenia o wykrytym lub domniemanym działaniu korupcyjnym lub związanych z innymi nadużyciami gospodarczymi, zapewniamy, że nie może z tego powodu zostać zwolniony z pracy, zdegradowany lub zawieszony w obowiązkach służbowych.

Pracownik, w stosunku do którego prowadzone są działania wyjaśniające i którego dotyczą zarzuty prowadzenia działań korupcyjnych lub innych nadużyć gospodarczych, będzie miał zapewnioną możliwość przedstawienia swojego stanowiska. Podłożem do stworzenia Polityki Przeciwdziałania Korupcji były obowiązujące w Spółce dominujące zasady należytej staranności w tym zakresie, do których zalicza się procedury, takie jak m.in.: Zakupy czy instrukcje, w tym m.in.: Instrukcja w Zakresie Wyboru Oferenta Dostawcy Zamówień Inwestycyjnych o Wartościach Przekraczających Kwotę 25 000 PLN. Dobrą praktyką w tym zakresie jest także wewnętrzne zalecenie dotyczące porównywania ofert cenowych dostawców zleczanych usług pomiędzy minimum trzema podmiotami. Spółka tworzy też rozwiązania wspierające przeciwdziałanie korupcji, takie jak np. wspomniana we wstępie do niniejszego rozdziału Platforma zakupowa.

2.2.6. Zagadnień społecznych

Z perspektywy Polityki Zaangażowania Społecznego kluczowe są dla nas wartości: „Odpowiedzialność i zaangażowanie”, „Ludzie”, „Współpraca, szacunek i zaufanie”. Projektując lokalne i ogólnopolskie projekty społeczne oraz angażując się różne inicjatywy, dokładamy starań, aby w sposób spójny odpowiadały one wartościom wyznawanym przez naszą organizację.

W Grupie Kapitałowej Śnieżka rozumiemy Politykę Zaangażowania Społecznego jako dokument precyzujący obszary i kierunki zaangażowania Spółek Grupy Kapitałowej w tym zakresie. Nadrzędnym celem wszystkich podejmowanych działań jest takie ich projektowanie, aby były nośnikami faktycznego wsparcia i pomocy w wyznaczonych obszarach, zgodnie z zasadą wyrównywania szans i zrównoważonego rozwoju.

Działania społeczne realizowane przez Spółki Grupy Kapitałowej Śnieżka odbywają się na dwóch poziomach:

Ogólnokrajowym – tu osiã realizowanych przedsięwzięć są autorskie, cykliczne programy i projekty społeczne. Ich uzupełnieniem jest wspieranie przez Spółki Grupy Śnieżka projektów ogólnokrajowych lub innych, spójnych ze zdefiniowanymi w Polityce Zaangażowania Społecznego filarami działalności społecznej.

Lokalnym – tu osiã realizowanych przedsięwzięć są lokalne, autorskie, cykliczne projekty i programy społeczne realizowane przez Spółki Grupy Kapitałowej Śnieżka w ich otoczeniu. Uzupełnieniem tych działań jest partycypacja w lokalnych przedsięwzięciach, spójnych ze zdefiniowanymi w niniejszej polityce filarami działalności społecznej. W przypadku działań wspieranych lokalnie Spółki Grupy Śnieżka kierują się także zasadą otwartości na potrzeby lokalnych jednostek i instytucji, o ile potrzeby te nie stoją w sprzeczności ze strategią i misją Grupy Kapitałowej.

Polityka definiuje zasady doboru wspieranych inicjatyw na poziomie ogólnokrajowym i lokalnym i wskazuje, że selekcja odbywa się na podstawie przyjętych przez Spółki kryteriów, zgodnych z Polityką Działalności Społecznej i z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym, umożliwiającym włączenie danego przedsięwzięcia w kwartalny plan działań poszczególnych Spółek. Dopuszcza się także włączenie się Spółek Grupy w inicjatywy lokalne realizowane poza obszarem ich bezpośredniej działalności, o ile w sposób wyróżniający się, wpisują się one w główne filary zaangażowania społecznego Grupy.

Za procedury należytej staranności w zakresie zagadnień społecznych poza wewnętrznymi regulacjami w zakresie rozpatrywania podań, zapytań i próśb uznaje się podawane do publicznej wiadomości regulaminy podejmowanych działań społecznych precyzujące zasady wsparcia i definiujące beneficjentów.

3. Niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Grupy Śnieżka

3.1. Zagadnienia pracownicze

Strategiczne kierunki rozwoju zdefiniowane w Polityce personalnej GK Śnieżka są zogniskowane wokół efektywnego podejścia do zarządzania ludźmi, ułatwiania pracy menedżerów oraz zwiększania zdolności organizacji do pozyskiwania i utrzymywania utalentowanych pracowników. Z uwagi na

zmieniające się realia polskiego rynku pracy i zdefiniowane na poziomie Spółki dominującej ryzyka w tym zakresie, jako jedną z priorytetowych jej inicjatyw postrzegamy budowanie marki pracodawcy (Employer Branding). Działania na rzecz budowy silnego wizerunku Śnieżki jako pracodawcy poparte systematycznym badaniem zaangażowania i efektywności pracowników definiujemy jako element generowania istotnych przewag konkurencyjnych. Cel ten w roku 2017 realizowaliśmy poprzez wypracowanie strategii Employer Branding jak również strategii rekrutacyjnej, w której skupiliśmy się na przedefiniowaniu i zoptymalizowaniu procesów rekrutacji i selekcji pracowników, zwiększeniu efektywności i powiązaniu ich z procesami skutecznego wdrożenia nowych pracowników do organizacji. Równie ważnym było dla nas dalsze doprecyzowywanie celów i dostosowanie elementów procesu rozmów rozwojowych do potrzeb pracowników i menedżerów, ale także do wymagań organizacji.

[G4-10]

W 2017 roku odnotowano wzrost zatrudnienia pracowników w Grupie Kapitałowej Śnieżka z 982 na dzień 31 grudnia 2016 do 1000 osób na dzień 31 grudnia 2017. W jednostce dominującej wzrost zatrudnienia wyniósł 10 osób (z 721 osób na dzień 31 grudnia 2016 do 731 osób na dzień 31 grudnia 2017).

3.1.1. Wskaźniki związane z zatrudnieniem [G4-10]

Tabela: Wskaźniki związane z zatrudnieniem – Grupa Kapitałowa Śnieżka

Tab. Całkowita liczba pracowników w podziale na płeć (z Zarządem)				
	2016		2017	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
FFiL Śnieżka SA	171	550	186	545
Śnieżka-Ukraina Sp. z o.o.	33	156	37	170
Śnieżka-Belpol, Wspólna Sp. z o.o.	28	37	18	37
TM Investment Sp. z o.o.	4	3	2	5
Razem	236	746	243	757

Wykres: Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej Śnieżka wg płci w 2017 r.

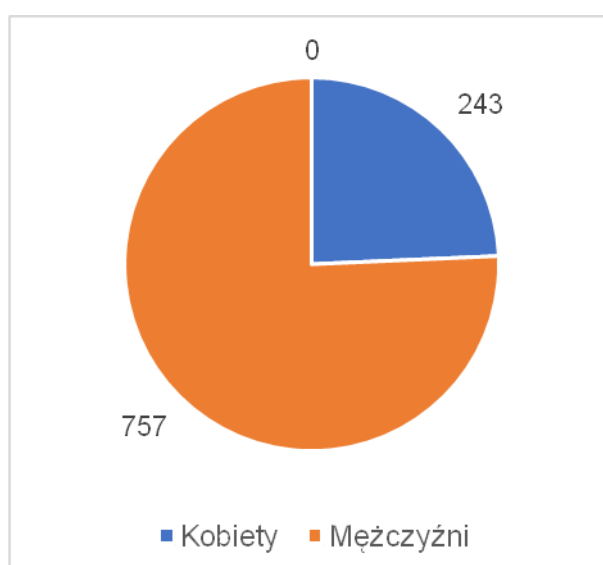
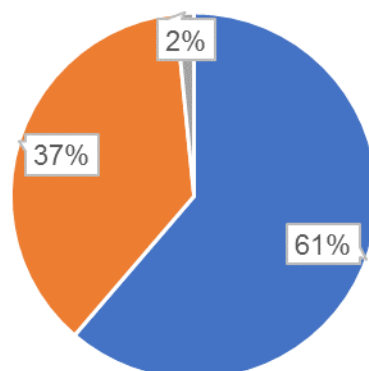

Tabela: Podział pracowników według rodzaju umowy				
	2016		2017	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
FFiL Śnieżka S.A.				
umowa na czas nieokreślony	146	407	148	452
umowa na czas określony	20	139	32	88
umowa na okres próbny	5	4	6	5
Razem	171	550	186	545
Śnieżka-Ukraina Sp. z o.o.				
umowa na czas nieokreślony	0	0		5
umowa na czas określony	31	154	35	164
umowa na okres próbny	2	2	2	1
Razem	33	156	37	170
Śnieżka-BelPol Wspólna Sp. z o.o.				
umowa na czas nieokreślony	2	0	2	0
umowa na czas określony	26	35	16	35
umowa na okres próbny	0	2	0	2
Razem	28	37	18	37
TM Investment Sp. z o. o.				
umowa na czas nieokreślony	4	3	2	4
umowa na czas określony	0	0	0	1
umowa na okres próbny	0	0	0	0
Razem	4	3	2	5
Razem GK Śnieżka	236	746	243	757

Wykres: Podział zatrudnionych według rodzaju umowy

- umowa na czas nieokreślony
- umowa na czas określony
- umowa na okres próbny

Tabela: Podział pracowników według stanowisk										
STANOWISKO	FFiL Śnieżka SA		Śnieżka-Ukraina Sp. z o. o.		Śnieżka-BelPol Wspólna Sp. z o.o.		TM Investment Sp. z o. o.		Razem	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
zarządzające	24	67	8	19	4	7	1	3	37	96
pozostali	162	478	29	151	14	30	1	2	206	661
razem	186	545	37	170	18	37	2	5	243	757

Tabela: Całkowita liczba pracowników wg miejsca pracy						
	2016			2017		
	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Brzeźnica	146	348	494	161	354	515
Lubzina	14	91	105	13	81	94
Pustków	10	109	119	11	106	117
Mielec	1	2	3	1	3	4
Warszawa	0	0	0	0	1	1
Jaworów (Ukraina)	33	156	189	37	170	207
Żodino i Mińsk (Białoruś)	28	37	65	18	37	55
Warszawa (TM Investemnt)	4	3	7	2	5	7
Razem	236	746	982	243	757	1000

Wykres: Podział zatrudnionych według miejsca pracy

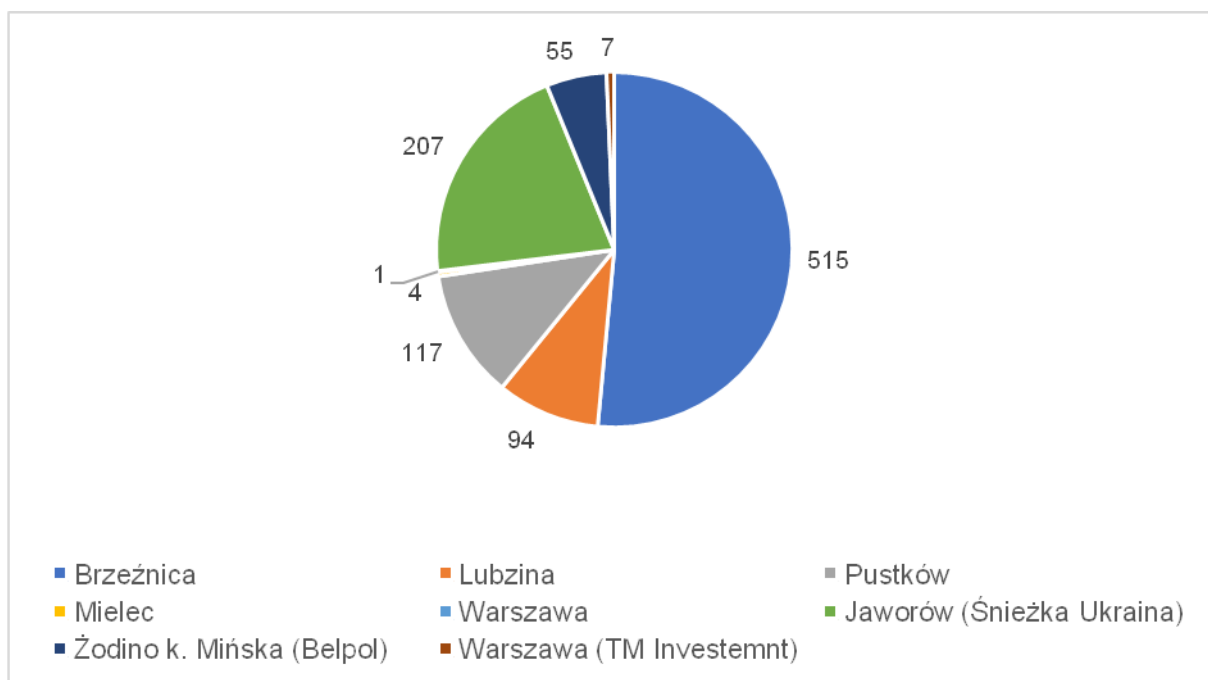

Tabela: Skład ciał zarządzających i kadry pracowniczej Grupy Kapitałowej Śnieżka

	wiek poniżej 30	wiek 30-50	wiek powyżej 50	Razem
FFiL Śnieżka SA				
Stanowiska zarządzające	0	77	14	91
w tym kobiet	0	23	1	24
pozostali	136	411	93	640
w tym kobiet	27	118	17	162
Śnieżka-Ukraina Sp. z o.o.				
Stanowiska zarządzające	0	19	8	27
w tym kobiet	0	5	3	8
pozostali	43	97	40	180
w tym kobiet	13	11	5	29
Śnieżka-BelPol Wspólna Sp. z o.o.				
Stanowiska zarządzające	4	5	2	11
w tym kobiet	2	2		4
pozostali	12	24	8	44
w tym kobiet	7	5	2	14
TM Investment Sp. z o. o.				

Stanowiska zarządzające	0	3	1	4
w tym kobiet	0	1	0	1
pozostali	1	2	0	3
w tym kobiet	0	1	0	1
Razem				
Stanowiska zarządzające	4	104	25	133
w tym kobiet	2	31	4	37
pozostali	192	534	141	867
w tym kobiet	47	135	24	206

Kluczowym dla Spółki dominującej był także rozwój pracowników, doskonalenie umiejętności i wzrost kompetencji, który pozwala na budowanie kultury wysokiego zaangażowania i uzyskanie rzeczywistej, ponadprzeciętnej identyfikacji pracowników na wszystkich poziomach w realizację kierunku wyznaczonego przez Zarząd.

3.1.2. Wskaźniki związane z rozwojem i ocenami [G4-LA9]

Dane dotyczące szkoleń i ocen pracowniczych – Spółka dominująca

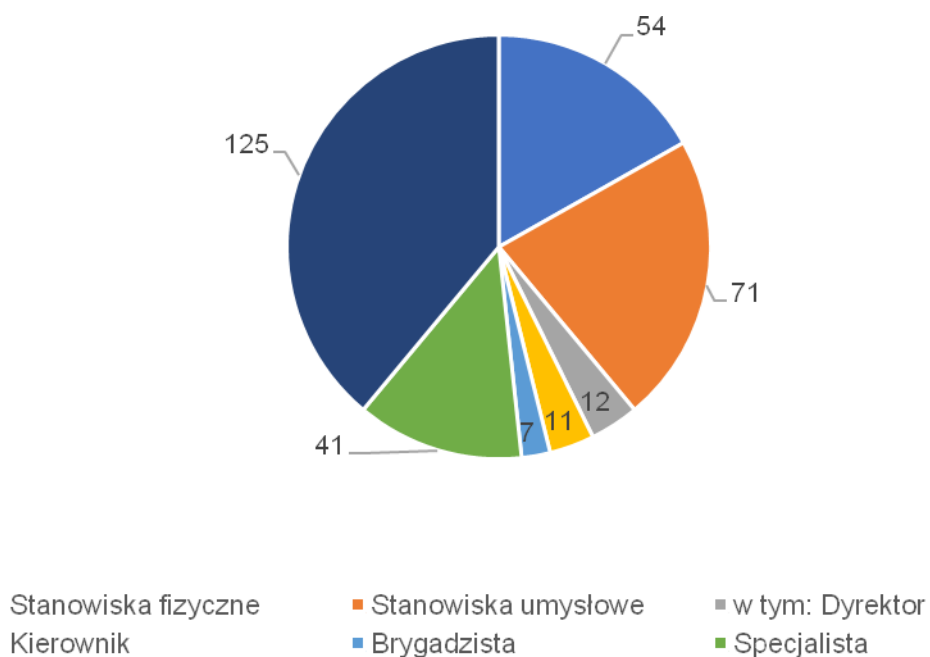
W raportowanym okresie W Spółce dominującej udział w szkoleniach wzięły 363 osoby (49% zatrudnionych). W grupie tej znalazło się 79 kobiet (42% kobiet zatrudnionych) oraz 125 mężczyzn (23% zatrudnionych). Trzykrotnie wyższy odsetek przeszkolonych w grupie kobiet wynika z faktu, że niski odsetek tej grupy stanowią osoby zatrudnione na stanowiskach liniowych (nie wymagających tak intensywnego procesu szkoleniowego jak stanowiska specjalistyczne).

Liczba godzin szkoleniowych zrealizowanych w Spółce dominującej w 2017 r. wyniosła 8 955. Zwiększone plany szkoleniowe w roku 2017 w stosunku do roku poprzedzającego to potwierdzenie nastawienia Spółki dominującej na zwiększanie dostępu do profesjonalnej wiedzy oraz rozwój i poszerzanie kompetencji pracowników.

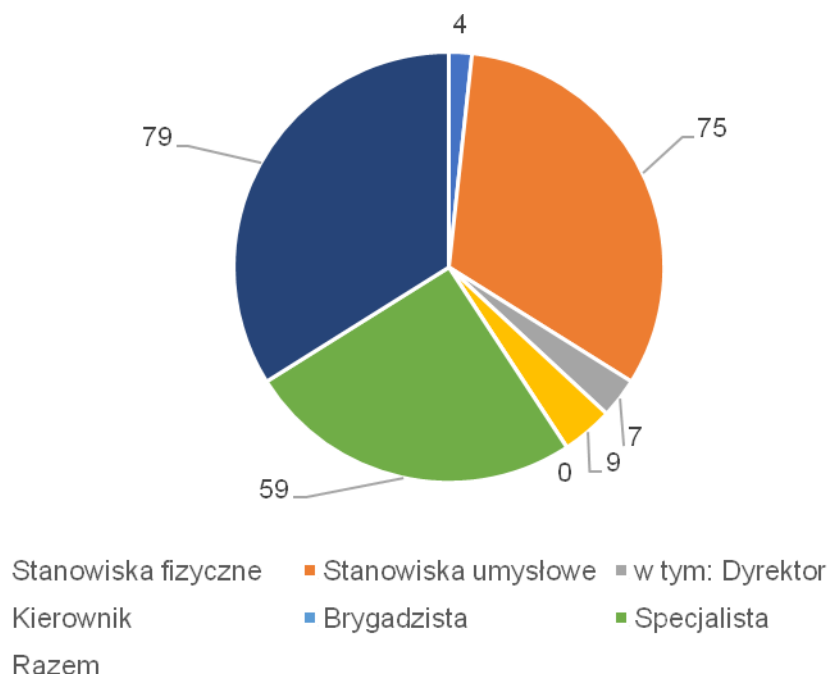
Tabela: Dane dotyczące wartości i kosztów szkoleń w Spółce dominującej			
[w tys. PLN]	2016	2017	Dynamika
Wartość szkoleń zaplanowanych	457,7	490,5	107%
Koszt szkoleń zrealizowanych	437,8	492,5	112%

Nasi menedżerowie mają dostęp do najlepszych szkoleń rozwijających kompetencje w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi w zależności od potrzeb zdefiniowanych w indywidualnych planach rozwoju. Jednym z takich programów rozwoju kompetencji menedżerskich jest cykl szkoleń w ramach pakietu Leadership ICAN Institute. W 2017 roku w szkoleniach tych uczestniczyło 11 osób.

Wykres: Liczba mężczyzn uczestniczących w szkoleniach w 2017r., w podziale na stanowiska

Wykres: Liczba kobiet uczestniczących w szkoleniach w 2017r., w podziale na stanowiska

Dane dotyczące szkoleń – spółki zależne

Tabela: Szkolenia zrealizowane na dzień 31 grudnia 2017 r.			
	Liczba zrealizowanych szkoleń	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach	
		razem	w tym kobiet
Śnieżka-Ukraina Sp. z o.o.	22	64	19
Śnieżka-BelPol Wspólna Sp. z o.o.	10	8	0

Dane dotyczące ocen pracowniczych – Spółka dominująca [G4-LA11]

W sposób ciągły skupiamy się na poznawaniu motywacji naszych pracowników, systemie zarządzania efektywnością pracy, a w szczególności na jego składowej jaką jest system oceny/rozmów rozwojowych oraz doskonaleniu potencjału przywódczego kadry kierowniczej. Wszyscy pracownicy Spółki dominującej podlegają systemowi regularnych ocen pracy. W 2017 roku ocenie podlegało 93,4% pracowników uprawnionych do otrzymania oceny.

- Liczba pracowników poddanych ocenie: 720 (24% kobiet, 76% mężczyzn).
- Liczba osób uprawnionych do oceny: 712 (23% kobiet, 77% mężczyzn) – nieuprawnione do oceny osoby, to te które były zatrudnione poniżej 3 miesięcy.
- Liczba ocenionych osób: 665 (93% wszystkich uprawnionych do oceny).
- Liczba osób nieocenionych: 47 (7% wszystkich uprawnionych do oceny).
Powody nie otrzymania oceny: nieobecność powyżej 3 miesięcy (zwolnienie chorobowe, urlop macierzyński/wychowawczy).

Tabela: Liczba ocenionych pracowników w podziale na płeć		
	Ilość	Udział procentowy
Kobiety	158	24%
Mężczyźni	507	76%

Tabela: Liczba ocenionych pracowników w podziale na kategorię stanowisk		
	Ilość	Udział procentowy
Dyrektorzy	16	3%

Menedżerowie	29	4%
Brygadziści	28	4%
Specjaliści	155	23%
Pracownicy liniowi	437	66%

Ocena, której poddawani są pracownicy jest procesem jakościowym i odbywa się w oparciu o formularz, którego osią są wartości organizacyjne FFiL Śnieżka SA. Po przeprowadzeniu ocen jednostkowych odbywają się międzydziałowe spotkania kalibracyjne. Osobą oceniającą jest bezpośredni przełożony pracownika.

3.1.3. Pozostałe wskaźniki pracownicze

W Grupie Kapitałowej Śnieżka indywidualnie podchodzimy do poszczególnych przypadków rozwiązania umowy o pracę, starannie rozpatrując każdy przypadek, proponując działania mające na uwadze interes pracownika. W Grupie daje się zauważyć stabilność zatrudnienia, o czym świadczy o niewielka liczba rozstań z pracownikami z inicjatywy pracodawcy **[G4-LA4]**.

Tabela: Udział zwolnień z inicjatywy pracodawcy w ogólnej liczbie zwolnień

Spółka	Udział % osób zwolnionych z inicjatywy pracodawcy, które zakończyły pracę w Grupie
FFiL Śnieżka SA	3%
Śnieżka-Ukraina Sp. z o.o.	0%
Śnieżka-BelPol Sp. z o.o.	13%
TM Investment Sp. z o. o.	0%
Razem Grupa Kapitałowa Śnieżka	3,80%

W Grupie Kapitałowej nie powołano dodatkowego programu emerytalnego dla pracowników. Spółka dominująca opłaca składki emerytalno-rentowe do ZUS od wszystkich przychodów pracowników. W 2017 roku wysokość składek po stronie płatnika wyniosła 6 725 019 PLN. W Spółkach zagranicznych odprowadzono składki wymagane przez miejscowe prawo. **[G4-EC3]**

Jednym z priorytetów realizowanych w 2017 roku przez Spółkę dominującą było także zwiększenie transparentności i przejrzystości systemu wynagradzania. Przeprowadziliśmy proces redefinicji odpowiedzialności poszczególnych działów i stanowisk, co dało nam podstawę do przygotowania się do wartościowania stanowisk pracy, a tym samym opracowania nowych zasad polityki płacowej. Cele te zostały zaplanowane na rok 2018.

[G4-LA2] W Spółce dominującej obowiązują zasady równego traktowania pracowników w dostępie do wszystkich świadczeń, w tym do świadczeń pozapłacowych. W Spółce dominującej wszyscy pracownicy mają możliwość skorzystania z dodatkowych świadczeń, w których kosztach partycypuje pracodawca. Na ich przyznanie nie ma wpływu rodzaj umowy, ani wymiar czasu pracy.

Świadczenia pozapłacowe:

- benefity w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
- dodatkowe ubezpieczenie na życie

- dofinansowywane posiłki

[G4-LA3] Pracownicy Grupy Kapitałowej mają swobodę w korzystaniu z przysługujących im uprawnień rodzicielskich, dotyczących min. urlopów macierzyńskich, rodzicielskich i ojcowskich. W 2017 roku 14 pracujących w Spółce dominującej kobiet skorzystało z urlopów macierzyńskich oraz rodzicielskich po urodzeniu dziecka, natomiast 23 pracowników – ojców wykorzystało przysługujące im urlopy ojcowskie.

Tabela: Wykorzystanie urlopów macierzyńskich/ ojcowskich w spółkach Grupy

Spółka	liczba pracowników, którzy skorzystali z urlopu macierzyńskiego/ojcowskiego z tytułu urodzenia się dziecka	w tym kobiet
FFiL Śnieżka SA	37	14
Śnieżka-Ukraina Sp. z o.o.	3	2
Śnieżka–BelPol Wspólna Sp. z o.o.	3	3
TM Investment Sp. z o. o.	0	0
Razem	43	19

3.2. Prawa człowieka i inne

[G4-56]

Naczelne zasady dotyczące zachowań etycznych definiuje Księga Wartości Organizacyjnych przyjęta przez Spółkę dominującą w 2016 roku. W dokumencie tym wyróżniono siedem głównych zasad postępowania, a każdej z nich przypisano konkretne postawy, jakich oczekuje się od pracowników Spółki dominującej. Wdrożeniu Księgi towarzyszyła intensywna komunikacja oraz edukacja z zakresu zasad w niej zawartych. Katalog wartości organizacyjnych jest punktem odniesienia w przeprowadzanych cyklicznie ocenach pracowniczych. Implementacja Księgi umożliwiła wprowadzenie przez Grupę Kapitałową Kodeksu Etyki, którego opracowanie zaplanowano na rok 2018.

W Spółce dominującej opracowano także mechanizmy przeciwdziałania mobbingowi i molestowaniu. Powołanie organu, jakim jest Komisja Antymobbingowa i wdrożenie regulaminu przeciwdziałania mobbingowi i molestowaniu pozwala na pełne zabezpieczenie interesów pracowników w tym zakresie. Komisja, w której skład wchodzi siedmiu członków powołanych w ramach 3 letniej kadencji jest organem, którego zadaniem jest eliminowanie w Spółce dominującej zachowań rozumianych jako:

- mobbing – działania lub zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi, polegające na uporczywym i długotrwałym nękanii lub zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników;
- molestowanie – należy przez to rozumieć niepożądane zachowanie, którego celem lub skutkiem jest naruszenie godności pracownika i stworzenie wobec niego zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery, w tym również każde niepożądane zachowanie o charakterze seksualnym lub odnoszące się do płci pracownika, którego celem lub skutkiem jest naruszenie godności pracownika, w szczególności stworzenie wobec niego zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery; na zachowanie to mogą się składać fizyczne, werbalne lub pozawerbalne elementy;

W przypadku ewentualnych nadużyć zadaniem komisji jest wszczęcie postępowania wyjaśniającego. W roku 2017 komisja rozpatrywała sprawę jednego zgłoszenia z roku 2016. W styczniu 2017 roku sprawa została rozwiązana, a sankcją nałożoną na Pracownika była kara porządkowa. [G4-HR3]

Wśród celów realizowanych przez komisję znajdują się także zadania szkoleniowe z zakresu przeciwdziałania mobbingowi. W raportowanym okresie zostały przeprowadzone dwa szkolenia dla zakładów produkcyjnych w Pustkowie oraz Lubzinie. [G4-HR2]

Wszystkie zakłady spółki dominującej objęte są obowiązywaniem w nich regulaminu antymobbingowego [G4-HR9]. Naczelną zasadą zgłaszania naruszeń innych niż dotyczące zagadnień wchodzących w zakres prac Komisji Antymobbingowej jest kontakt z bezpośrednim przełożonym. Ewentualne wątpliwości członkowie zespołu mogą zgłaszać także m.in. za pośrednictwem przedstawicieli pracowników lub zlokalizowanych na terenie firmy stacjonarnych skrzynek kontaktowych.[G4-57]

[G4-HR1; G4-HR5, G4-HR6; G4-HR10, G4-HR11]

W roku 2017 w umowach z dostawcami nie były zawarte klauzule dotyczące ochrony praw człowieka oraz różnorodności. Obszar ten został zidentyfikowany jako istotny z punktu widzenia obowiązujących w Grupie Kapitałowej polityk i podjęto decyzję o stopniowej implementacji istniejących w nich kluczowych zapisów na dostawców. W związku z powyższym na rok 2018 zaplanowano wdrożenie dokumentu „Warunki współpracy z dostawcami w oparciu o polityki Grupy Kapitałowej Śnieżka”. Dokument ten zostanie wdrożony jako integralna, obowiązkowa część umów z dostawcami. Jego naczelnym założeniem jest zwiększenie kontroli nad łańcuchem dostaw, zachowanie transparentności oraz budowanie trwałych relacji z dostawcami. Pozwoli także na wielowymiarową ocenę nowych podmiotów współpracujących oraz na wdrożenie mechanizmów skargowych.

Należy nadmienić, że transparentność działań rynkowych to dla Grupy wyznacznik dobrej współpracy z różnymi podmiotami, w zgodzie ze zdefiniowanymi w Spółce Dominującej wartościami organizacyjnymi. Szczególne znaczenie przypisuje się tutaj wartości „Współpraca, szacunek i zaufanie”, która jest podstawą wszelkich relacji biznesowych.

[G4-508, G4 – 507, G4-506, G4 – 505].

Transparentność w tym zakresie oznacza dla Grupy także przestrzeganie prawa i działalność w zgodzie z nim. W raportowanym okresie Grupa nie poniosła żadnych istotnych kar finansowych z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami. Nie były wobec niej podjęte również kroki prawne dotyczące przypadków naruszeń zasad wolnej konkurencji, ani praktyk monopolistycznych. Grupa Kapitałowa Śnieżka jest organizacją apolityczną, co przejawia się w niewspieraniu partii, polityków instytucji politycznych (w raportowanym okresie Grupa nie przeznaczała środków, ani wsparcia rzeczowego na ten cel).

[G4 – 505] Realizacja założeń polityki oznacza dla Grupy także m.in. brak akceptacji dla zachowań o charakterze korupcyjnym (w raportowanym okresie nie odnotowano takich zdarzeń). W 2017 r. zasady te opisano w Polityce Antykorupcyjnej Spółki Dominującej, a jako kolejny krok tych działań, na rok 2018 założono opracowanie i przyjęcie procedury antykorupcyjnej, a w dalszej kolejności Kodeksu Etyki. Przykładem działań na rzecz zwiększania efektywności biznesowej i przeciwdziałania praktykom korupcyjnym jest wprowadzenie w Spółce Dominującej tzw. „Platformy zakupowej”, czyli elektronicznego narzędzia wspierającego dobór dostawców towarów i surowców. Zakup nowego towaru odbywa się poprzez publikację oferty na platformie, na której swoje oferty mogą złożyć zalogowani kontrahenci. Spośród ofert wybierana jest zawsze ta, która reprezentuje najkorzystniejszy stosunek jakości do ceny.

3.3. Środowisko naturalne (Ochrona środowiska w procesach wytwórczych i działalności Grupy)

Jako podmiot działający w branży chemicznej mamy świadomość, że aby nasze działania były przyjazne dla środowiska, konieczna jest najwyższa dbałość o odpowiedzialność na każdym etapie życia produktu – od jego projektowania, poprzez produkcję, do wdrożenia na rynek. Największa część naszej produkcji skupiona jest w strukturach Spółki dominującej i to jej przypisujemy wiodącą rolę w kwestii dbałości o zachowanie najwyższych standardów środowiskowych, przy jednoczesnej stopniowej implementacji nowych rozwiązań w tym zakresie na Spółki zależne.

Działania ekologiczne w Spółce dominującej realizowane są według obowiązujących wymagań prawnych oraz procedur i instrukcji określonych w Zintegrowanym Systemie Zarządzania (ZSZ) w skład którego wchodzi:

- system zarządzania jakością wg normy PN-EN ISO 9001,
- system zarządzania środowiskowego PN-EN ISO 14001 funkcjonujące w Spółce dominującej.

Koncepcja systemu zarządzania środowiskowego zgodna ze wskazaną normą, realizowana jest w oparciu o cykl doskonalenia składający się z czterech faz zdefiniowanych jako:

- Planowanie
- Wdrażanie
- Ocena
- Działanie

Omówiony w rozdziale 1.4 Zintegrowany System Zarządzania obejmuje procesy związane z działalnością produkcyjną Spółki dominującej i analizuje je w odniesieniu do oddziaływania na środowisko naturalne. Dane z monitorowania i prowadzonych pomiarów są analizowane i wykorzystywane w systemie zarządzania środowiskowego m.in. do:

- wspomaganie i oceny nadzoru operacyjnego w obszarach związanych ze znaczącymi aspektami środowiskowymi;
- oceny efektów działalności środowiskowej;
- oceny zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi;
- śledzenia postępu w realizacji zobowiązań polityki środowiskowej;
- oceny funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego.

Realizując przyjęte założenia i mając jednocześnie na uwadze stały nadzór technologiczny nad własnościami surowców i produktów gotowych, w zakresie spełnienia wymagań niezbędnych do oznakowania „Ecolabel”, Spółka dominująca dąży do zmniejszania oddziaływania na środowisko naturalne. Wymogi środowiskowe realizowane są poprzez ciągły nadzór formalno-prawny i realizację zobowiązań określonych w decyzjach środowiskowych.

Cele strategiczne Spółki dominującej w zakresie ochrony środowiska definiowane są w cyklach pięcioletnich, a ostatni z nich przyjęty był na lata 2012-2017.

Wytyczne te obejmowały:

- ochronę zasobów naturalnych poprzez przestrzeganie i wdrażanie do stosowania wymagań środowiskowych;
- kreowanie właściwych postaw i świadomości pracowników poprzez odpowiednią gospodarkę odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne, opakowaniami;
- redukcję zanieczyszczeń emitowanych do powietrza (LZO) ;
- ochronę wód i gruntu.

Pięcioletni harmonogram celów środowiskowych oznacza wskazanie konkretnych ram czasowych dla realizacji szczególnych zadań środowiskowych, w odniesieniu do trzech podstawowych zasad:

- utrzymania zgodności z wymogami prawa w zakresie ochrony środowiska;
- zapobiegania zanieczyszczeniom;
- ciągłego doskonalenia.

W celu zapewnienia realizacji celu strategicznego, dla każdego roku są ustalane cele środowiskowe i przypisane im konkretne zadania środowiskowe, których realizacja jest ewidencjonowana przez jednostkę Ochrony Środowiska znajdującą się w strukturach Spółki Dominującej. Dzięki prowadzonej ewidencji możliwa jest ocena oddziaływania na środowisko określonych aspektów działalności – zarówno tych definiowanych jako znaczące, jak i nie zaliczonych do znaczących, dla których obowiązek monitorowania wynika z wymagań prawnych i innych.

3.3.1. Kluczowe aspekty środowiskowe

Jako znaczące w ramach działalności Spółki Dominującej sklasyfikowane są następujące aspekty środowiskowe:

- A. emisja lotnych związków organicznych i pyłów;**
- B. emisja ze spalania gazu ziemnego wysokometanowego;**
- C. wytwarzanie odpadów niebezpiecznych;**
- D. wytwarzanie odpadów innych niż niebezpieczne;**
- E. wytwarzanie odpadów opakowań innych niż niebezpieczne;**
- F. ścieki – wody opadowe i roztopowe.**

Działalność Spółki dominującej zgodna z wymogami środowiskowymi wyraża się w zakresie: efektywnego zużycia surowców i energii, normatywnej emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gruntu, racjonalnej gospodarki odpadami i opakowaniami, a także poprzez stosowanie rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo funkcjonowania instalacji technologicznych. Realizacja nowych inwestycji bazuje na najnowszych dostępnych technologiach. Nieustannie poszukuje się także rozwiązań technologicznych, dzięki którym możliwe będzie dalsze poprawianie parametrów środowiskowych w różnych aspektach działalności. **[G4-EN1]** Przykładem takiego działania jest zakupienie w 2017 roku destylarki, dzięki której w zakładzie spółki dominującej zajmującym się produkcją wyrobów rozpuszczalnikowych prowadzone są działania na rzecz ponownego użycia dwóch surowców zaliczanych do niebezpiecznych, klasyfikowanych jako palne. Ksylen i octan etylu, które mają zastosowanie jako surowce w procesach technologicznych, dzięki destylacji są ponownie zwracane do procesu produkcyjnego.

Ilość surowców odnawialnych w 2017 roku w Spółce dominującej przyjęła następujące wartości:

- octan etylu – 190 kg
- ksylenu – 34 808 kg

Grupa na bieżąco monitoruje swój wpływ na środowisko, prowadząc ewidencje obejmujące informacje i dane o zakresie i wielkości korzystania ze środowiska. Monitoruje zużycie mediów, emisji zanieczyszczeń, wytwarzanie odpadów i opakowań wprowadzanych w odniesieniu do wielkości produkcji.

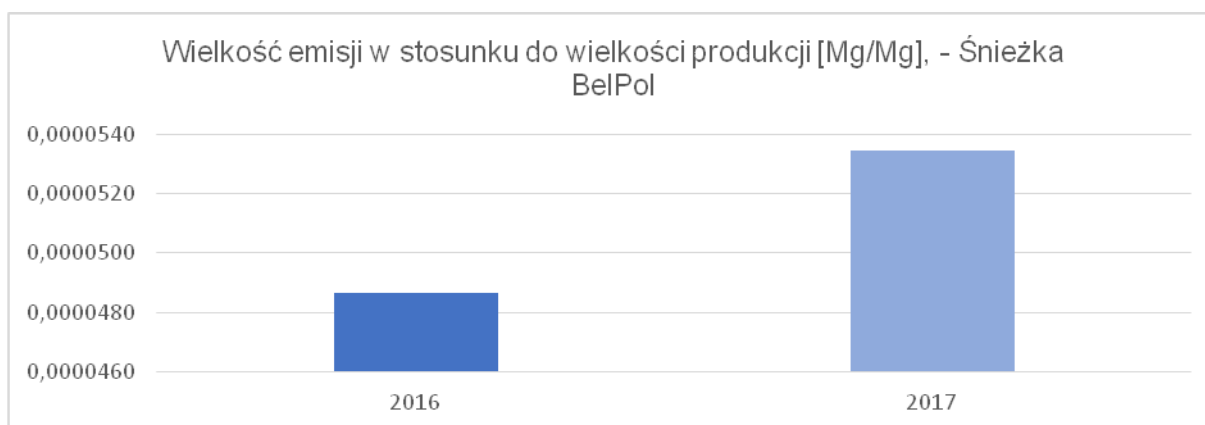
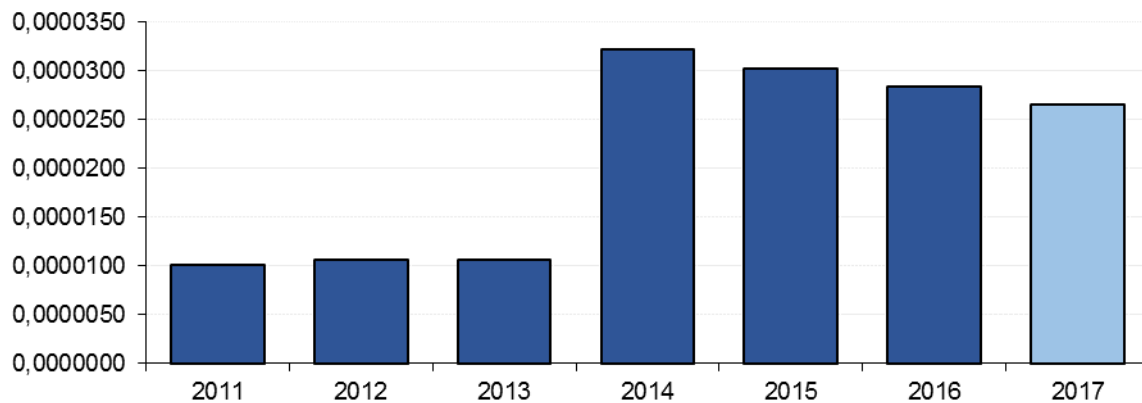
Woda wykorzystywana w zakładach Spółki dominującej pochodzi z sieci, tym samym Spółka nie korzysta ze źródeł wody, które mogłyby negatywnie ingerować w zasoby wodne regionu. Spółka nie przetwarza wody w celu ponownego wykorzystania. **[G4-EN10]**

Grupa nie posiada zakładów zlokalizowanych w obszarach chronionych, ani na terenach wartościowych pod względem bioróżnorodności, tym samym jej zakłady i produkty nie wywołują zagrożeń dla tego typu terenów. **[G4-EN11]**

Nie dystrybuuje, ani nie wykorzystuje w produkcji substancji zubożających warstwę ozonową. **[G4-EN20]**

Ad. A

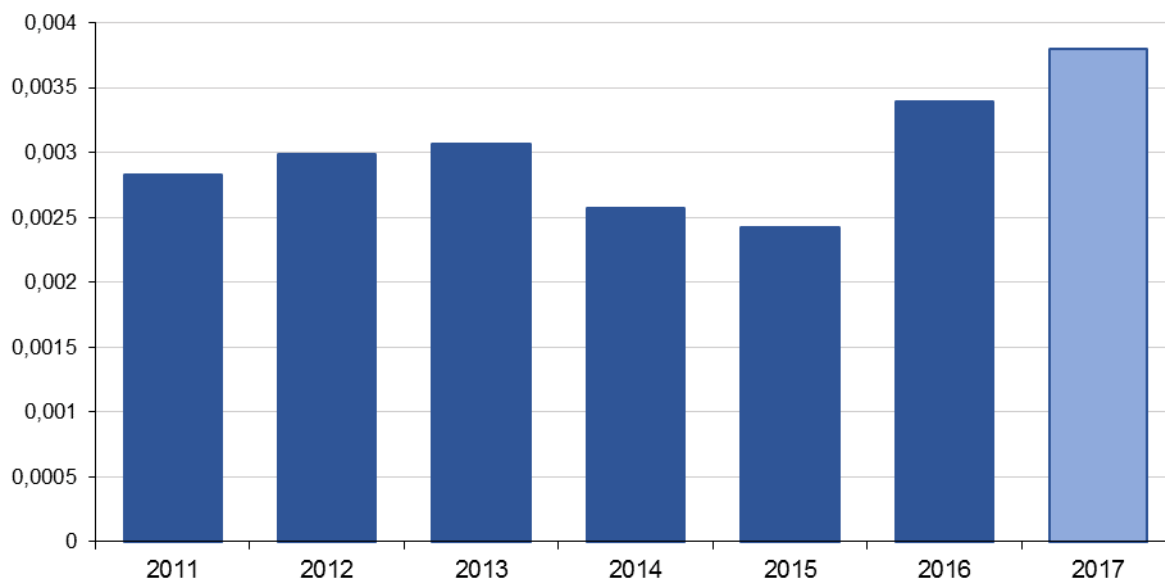
Wykres: Emisja Lotnych Związków Organicznych i pyłów do powietrza z procesów technologicznych i im towarzyszących w przeliczeniu na wielkość produkcji [Mg/Mg] – Spółka dominująca

Wielkość emisji substancji lotnych do powietrza jest zależna od wielkości produkcji, która w Spółce dominującej była niższa r/r. Również w spółce ukraińskiej nastąpił spadek wartości tego wskaźnika, spowodowany zamknięciem linii produkcyjnej wyrobów rozpuszczalnikowych. W spółce białoruskiej wskaźnik utrzymał się na poziomie zbliżonym do roku 2016.

Ad. B

Wykres: Emisja gazu – zużycie gazu w Spółce dominującej w odniesieniu do wielkości produkcji [Mg/Mg]

[G4-EN15]

Zakłady Grupy emitują bezpośrednio i pośrednio gazy cieplarniane do środowiska. Główne źródła emisji bezpośredniej (CO₂, N₂O) to:

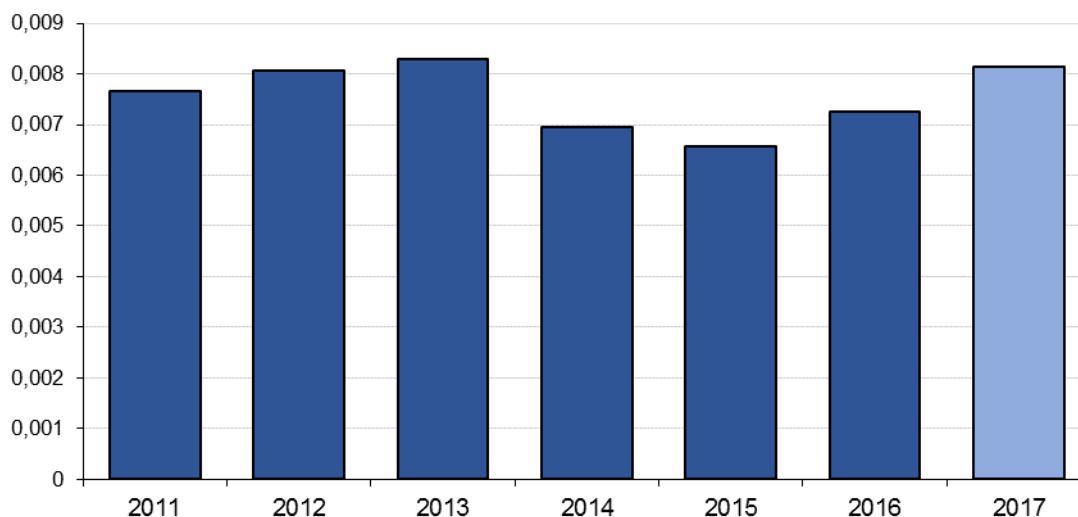
- produkcja ciepła na cele ogrzewania i przygotowania c.w.u. (centralna woda użytkowa) dla budynków. Produkcja ta obejmuje spalanie paliw w piecach ciepłowniczych i powoduje emisje CO₂ oraz w małych ilościach CH₄ i N₂O;
- transport indywidualny (samochody).

Zakłady Grupy poprzez zużycie energii elektrycznej z sieci, przyczyniają się również do pośredniej emisji gazów cieplarnianych powstających przy produkcji tej energii.

Spółka dominująca:

- Wielkość emisji CO₂ w 2017r. - **925, 334 Mg**
- Wielkość emisji tlenków azotu w 2017r. - **0,783 Mg**

Wykres: Emisja gazu – wielkość ładunków emisji zanieczyszczeń ze spalania gazu w Spółce dominującej (wielkość ładunków emisji zanieczyszczeń/wielkość produkcji [Mg/Mg])

Jak obrazuje powyższy wykres wielkość ładunku emisji zanieczyszczeń jest wprost proporcjonalna do zużycia gazu.

Tabela: Zużycie gazu w silnikach spalinowych w Spółce dominującej

Wprowadzenie gazów lub pyłów do powietrza z procesów spalania paliw w silnikach spalinowych *				
1	Rodzaj silnika spalinowego w odniesieniu do rodzaju posiadanego dokumentu	Rodzaj paliwa	Zużycie paliwa w 2016 [Mg]	Zużycie paliwa w 2017 [Mg]
1	2	3	4	5
1	Silniki w samochodach z dokumentem potwierdzającym spełnienie wymagań EURO 5 **	benzyna silnikowa 10)	7,840	3,677
		olej napędowy	291,819	278,462
2	Silniki w samochodach z dokumentem potwierdzającym spełnienie wymagań EURO 3 **	olej napędowy	10,945	12,413
3	Silniki w pojazdach wolnobieżnych, maszynach i urządzeniach z dokumentem potwierdzającym spełnienie wymagań etapu I ***	gaz pł. propan butan	1,804	2,09
4	Silniki w pojazdach wolnobieżnych, maszynach i urządzeniach z dokumentem potwierdzającym spełnienie wymagań etapu II ***	benzyna silnikowa 10)	0,363	0,335
		gaz pł. propan butan	14,176	7,172
		olej napędowy	2,891	1,017
5	Silniki w pojazdach wolnobieżnych, maszynach i urządzeniach z dokumentem potwierdzającym spełnienie wymagań etapu IIIA	gaz pł. propan butan	44,517	53,944

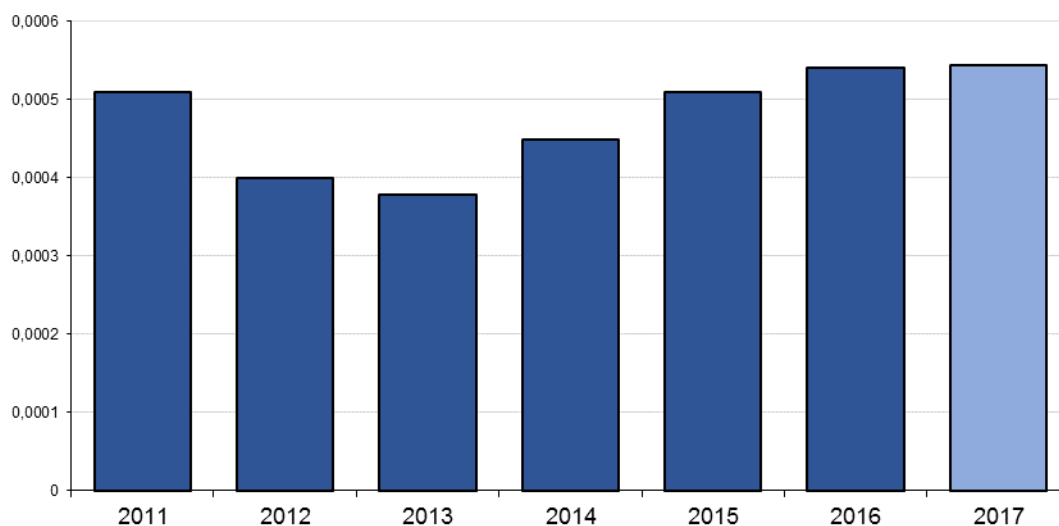
W Spółce dominującej flota samochodowa, służąca do transportu pracowników jest wymieniana systematycznie. Ramy tego procesu wyznacza 3 letni okres użytkowania danego samochodu lub jego wymiana po przekroczeniu przebiegu o wartości powyżej 150 tys. km. Dzięki tak założonej częstotliwości, a tym samym bieżącej wymianie pojazdów na nowe, możliwe jest zachowanie najwyższych standardów jakości pod względem emisji spalin przez pojazdy znajdujące się w flocie. W raportowanym okresie w trzech spośród czterech grup pojazdów samochodowych (według rodzaju silnika spalinowego) spełnione były wysokie standardy „Euro 5”, a w jednej grupie wymagania „Euro 3”. Dalsza wymiana floty ukierunkowana będzie na stopniowe wprowadzanie do niej pojazdów spełniających standard „Euro 7” Również w grupie pojazdów wolnobieżnych największa ich część spełnia wysokie wymagania etapu III A.

Ad. C

[EN-23] Odpady wytwarzane przez spółki Grupy Kapitałowej segregowane są według rodzaju i kodu odpadu, zgodnie z obowiązującymi wymogami prawodawstwa krajowego.

[G4 – EN23] Spółka dominująca samodzielnie nie przetwarza odpadów, a wszystkie wytworzone odpady są kierowane do utylizacji, przetwarzania, wykorzystania itp. przez inne jednostki gospodarcze zajmujące się gospodarowaniem odpadami.

Wykres: Wielkość wytworzonych odpadów niebezpiecznych w odniesieniu do wielkości produkcji [Mg/Mg]

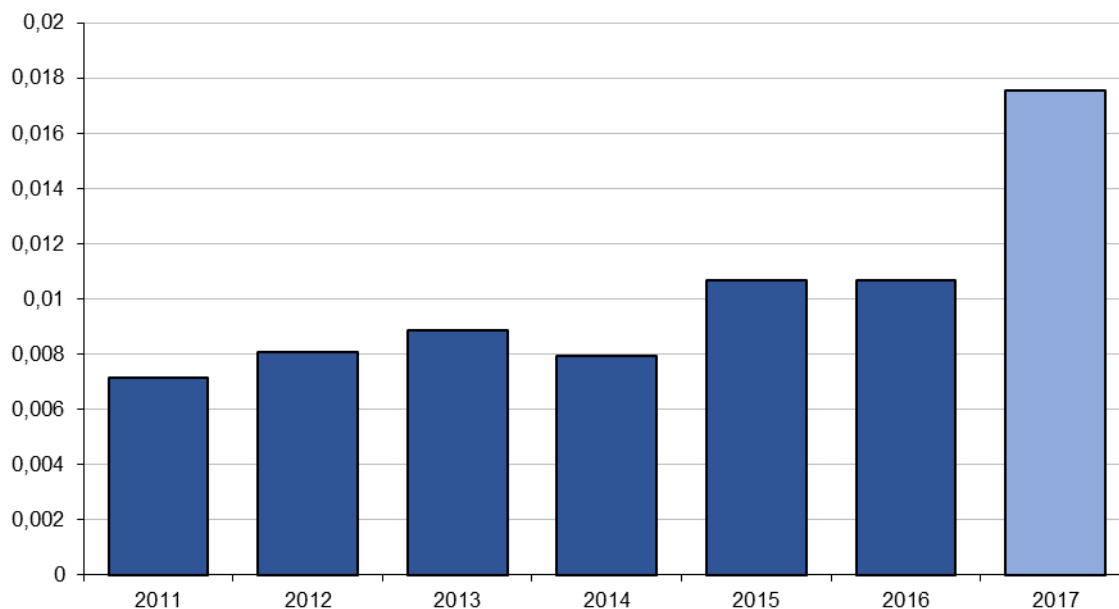

W Spółce dominującej wskaźnik obrazujący ilość odpadów niebezpiecznych względem wielkości produkcji w roku 2017 utrzymywał się na poziomie zbliżonym do roku 2016. W spółce Śnieżka Ukraina wartość tego wskaźnika w roku 2017 wyniosła 0,000013 i była niższa o 60% w odniesieniu do roku poprzedzającego, co miało powiązanie między innymi z zamknięciem linii produkcyjnej wyrobów rozpuszczalnikowych. W spółce białoruskiej wartość tego wskaźnika wyniosła 0,00286 i była niższa w stosunku do wartości z roku 2016 o 4,67%.

Procesy produkcyjne wyrobów gotowych w zakładach Grupy Kapitałowej nie powodują bezpośredniego wytwarzania odpadów niebezpiecznych. Odpady wytwarzane pośrednio powstają w wyniku prac towarzyszących produkcji (np. czyszczenie sprzętu).

Ad. D

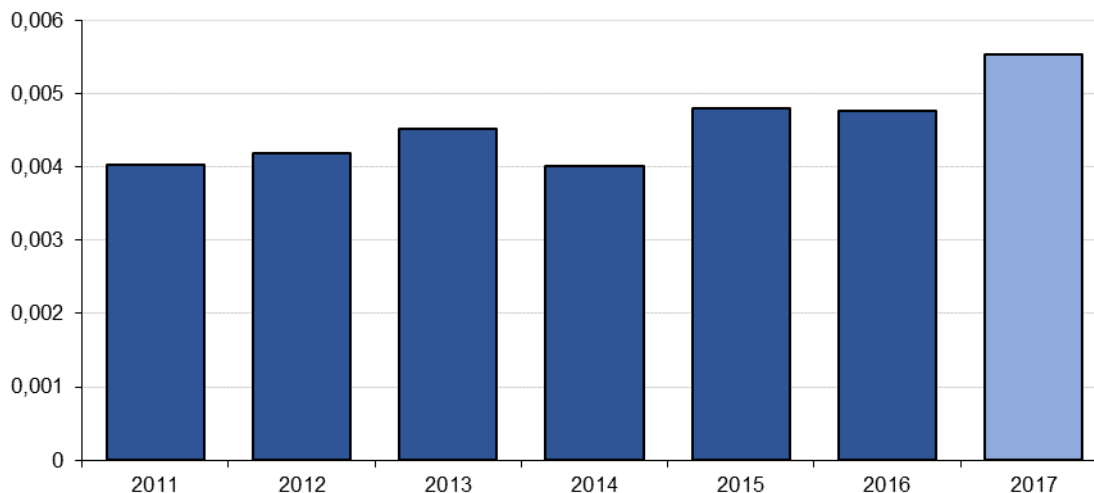
Wykres: Wytworzone odpady inne niż niebezpieczne w odniesieniu do wielkości produkcji [Mg/Mg], Spółka dominująca

W Spółce dominującej wzrost ilości odpadów innych niż niebezpieczne spowodowany był utylizacją wyrobów w starych opakowaniach, związaną ze zmianą opakowań na nowe. W Spółce Snieżka Ukraina wartość tego wskaźnika w latach 2016-2017 utrzymywała się na zbliżonym poziomie, notując wzrost o 9%. W spółce białoruskiej w 2017 roku nastąpił 58% spadek wskaźnika, w odniesieniu do roku 2016 kiedy to miała miejsce zwiększona utylizacja surowców zidentyfikowanych jako niepełnowartościowe.

Ad. E

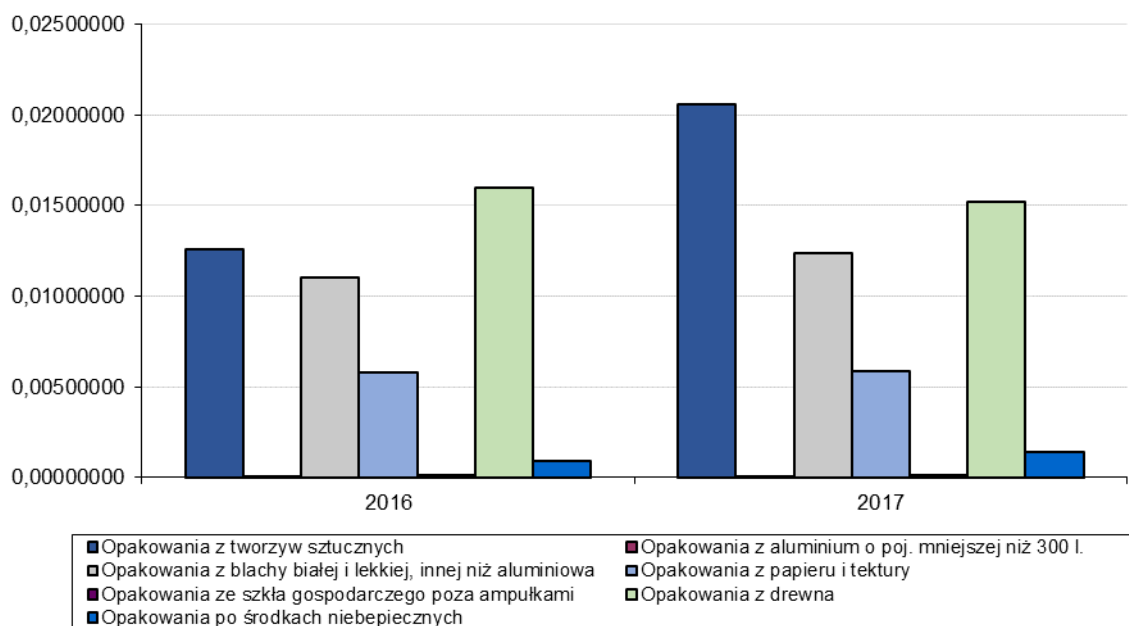
Wykres: Wytworzone odpady opakowań inne niż niebezpieczne w odniesieniu do produkcji [Mg/Mg], Spółka dominująca

Spółki Grupy prowadzą działania na rzecz zwiększania ilości surowców kierowanych do odzysku, poprzez obowiązującą zasadę segregacji odpadów i selekcjonowanie z nich opakowań według rodzaju materiału. Przykładem pozytywnych efektów działań proekologicznych w tym zakresie jest odnotowany w 2017 roku w Spółce dominującej wzrost wartości wskaźnika obrazującego wytworzone odpady opakowań innych niż niebezpieczne w odniesieniu do produkcji.

[G4-EN1]

Wykres: Ilość poszczególnych rodzajów opakowań wprowadzonych na rynek krajowy w odniesieniu do wielkości produkcji w poszczególnych latach [Mg/Mg], Spółka dominująca

Wykres prezentuje wprowadzanie rodzajów opakowań na rynek krajowy jako opakowania własnych towarów i wyrobów wprowadzanych do obrotu w odniesieniu wielkości produkcji.

Spółka dominująca bierze udział w tworzeniu i utrzymaniu systemu zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów opakowaniowych powstałych z opakowań wprowadzonych oraz współuczestniczy w prowadzeniu kampanii edukacyjnych w tym zakresie. Proces ten odbywa się w odniesieniu do wymagań ustawowych. Spółka prowadzi racjonalną gospodarkę opakowaniami. O efektywności wdrożonego systemu selektywnej segregacji odpadów świadczy wzrost ilości odpadów segregowanych. Realizowany w sposób stały obowiązek segregacji odpadów, pozwala na uzyskanie efektów w zakresie ekologicznym oraz wymiernym – finansowym.

Szkolenie personelu w zakresie zmian w przepisach ochrony środowiska oraz o obszarze korzystania Spółki ze środowiska, występujących aspektów środowiskowych, polityki środowiskowej, zagrożeń i awarii środowiskowych, przeciwdziałania złym nawykom i uświadamiania o gospodarczych i ekologicznych skutkach powstawania odpadów oraz korzyściach z ograniczenia ich powstawania podnosi prestiż i generuje przewagi konkurencyjne.

- Przeprowadzono szkolenie załogi w zakresie zwiększenia świadomości z zakresu korzystania Spółki dominującej ze środowiska, występujących aspektów środowiskowych, polityki środowiskowej, występujących zagrożeń i awarii środowiskowych, przeciwdziałania złym nawykom i uświadamiania o gospodarczych i ekologicznych skutkach powstawania odpadów oraz korzyściach z minimalizacji ich powstawania. W roku 2017 przeszkolono 198 osób, co stanowi wzrost o 7% w odniesieniu do roku 2016.
- Prowadzony jest stały nadzór technologiczny nad właściwościami surowców stosowanych do produkcji oraz nadzór nad właściwościami produktu gotowego w zakresie spełnienia wymagań

systemu Ekolabel. Przeprowadzana jest Ocena zgodności, Kontrola narażenia pracowników, oraz Kontrola oddziaływania na środowisko dla każdego wyrobu gotowego, zgodnie z wymaganiami przepisów REACH w postaci Protokołów z kontroli.

Na przestrzeni 2016 i 2017 roku wszelkie podejmowane działania organizacyjne i produkcyjne były realizowane w zgodności z założeniami Programu Zarządzania Środowiskowego, a realizacja celów i zadań była nacechowana dbałością o środowisko naturalne. Dbalność ta przejawiająca się we wszystkich aspektach działalności Spółki dominującej, dała wymierne efekty w zakresie ochrony środowiska. Potwierdzeniem tego faktu są m.in. wartości takie jak: wielkość liczbowa emisji do powietrza, ilość wytworzonych odpadów, lub ścieków odprowadzanych do ziemi. Potwierdzeniem realizacji skutecznego zarządzania środowiskowego jest analiza ilościowa i jakościowa aspektów korzystania ze środowiska Spółki dominującej. Opracowane dane i sporządzone zestawienia dokumentują wymierne efekty ekologiczne i finansowe. Ponadto monitorowanie zagadnień środowiskowych zachodzących w Spółce dominującej pozwala na określanie i wprowadzanie właściwych metod postępowania w procesach wytwórczych jej zakładów.

3.3.2. Koszty środowiskowe

Spółki Grupy Kapitałowej posiadają niezbędne decyzje środowiskowe, wnoszą opłaty za korzystanie ze środowiska, wypełniając przy tym obowiązki sprawozdawcze, stosownie do przepisów w krajach, gdzie są zlokalizowane. **[G4-EN31]**

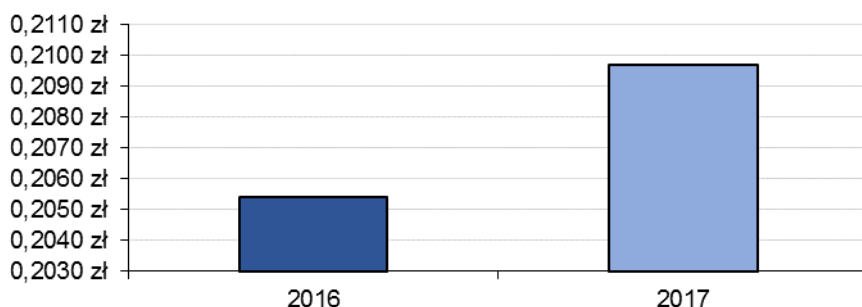
W związku z prowadzeniem działalności produkcyjnej, Spółka dominująca korzysta ze środowiska i wnosi opłaty za korzystanie z niego. Koszty te można podzielić na dwie zasadnicze grupy:

- koszty bezpośredniego korzystania ze środowiska: do których zalicza się opłaty z tytułu emisji związków do powietrza, w wyniku realizacji produkcji farb i lakierów, spalania gazu w kotłach, spalania paliw w silnikach spalinowych, odprowadzania wód opadowych z terenu zakładu i przyległych parkingów;
- koszty pośredniego korzystania ze środowiska, obejmujące opłatę za realizację obowiązku odzysku i recyklingu, związaną z wprowadzaniem opakowań z wyrobami na rynek krajowy, w tym opłatę za zorganizowanie systemu zbiórki opakowań po środkach niebezpiecznych i kampanię edukacyjną, oraz opłatę za utylizację i unieszkodliwianie odpadów.

W 2017 roku Spółka dominująca nie poniosła kar pieniężnych opłat podwyższonych za korzystanie ze środowiska oraz nie dopuściła się żadnych niezgodności w tym zakresie, co potwierdza dużą dbałość o środowisko naturalne i odpowiedzialność administracyjną. W raportowanym okresie Grupa nie poniosła także żadnych – finansowych ani pozafinansowych – sankcji z tytułu naruszenia prawa lub regulacji dotyczących ochrony środowiska.

Grupa Kapitałowa ponosi koszty z tytułu korzystania ze środowiska. Struktura udziału poszczególnych rodzajów opłat za korzystanie ze środowiska w 2016 i 2017 była porównywalna do lat ubiegłych. Większą część obciążenia finansowego, bo aż 69%, stanowi opłata za wprowadzanie wód opadowych i roztopowych, pochodzących z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, z wyjątkiem kanalizacji ogólnospławnej. Pozostała część opłaty dotyczy wprowadzania gazów i pyłów do powietrza.

Wykres: Wysokość opłat za korzystanie ze środowiska w odniesieniu do wielkości produkcji [zł/Mg], Spółka dominująca

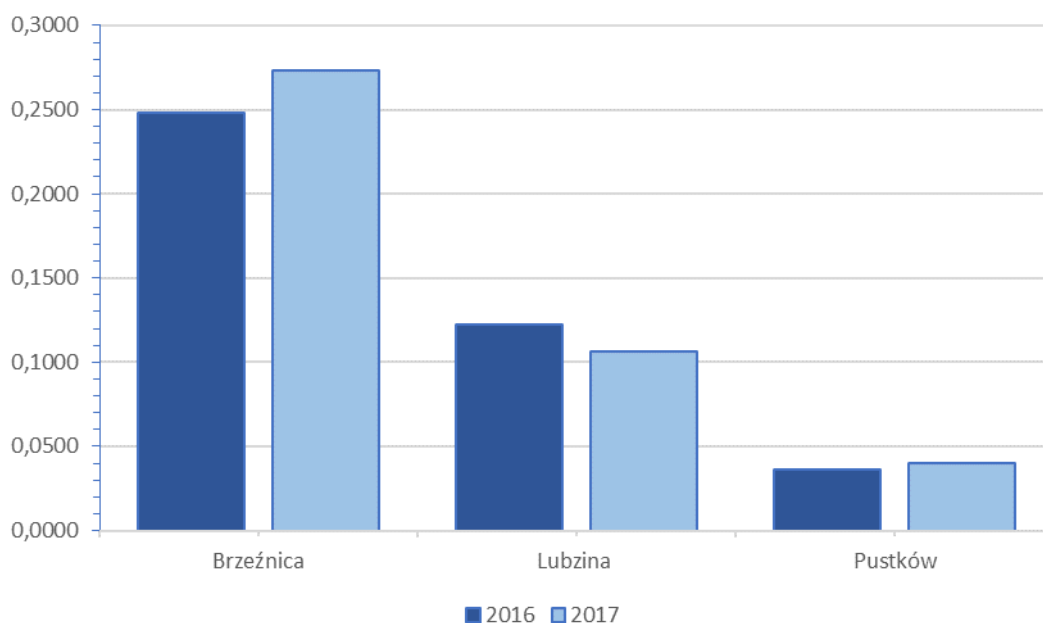

[G4-EN34] Działalność Grupy względem środowiska nie była w raportowanym okresie przedmiotem skarg z tytułu negatywnego wpływu na naturalne zasoby przyrody, co świadczy o pozytywnym odbiorze społecznym działalności produkcyjnej Grupy.

Z zamieszczonych w niniejszym dokumencie danych dotyczących działalności środowiskowej FFIL Śnieżka SA wypływają następujące wnioski:
Spółka dominująca:

- posiada niezbędne decyzje na korzystanie ze środowisk;
- wnosi opłaty za korzystanie ze środowiska, oraz wypełnia obowiązki sprawozdawcze;
- Wyniki pomiarów kontrolnych emisji zanieczyszczeń do powietrza i ścieków nie wykazują przekroczeń i są zgodne z wydanymi decyzjami;
- Gospodarka odpadami jest zgodna z posiadanymi pozwoleniami oraz zawartymi w nich limitami oraz przynosi zamierzone efekty ekonomiczne.

Wykres: Zużycie energii na jednostkę produkcji w roku w Spółce dominującej [kWh/l,kg]

[G4-EN3] Zużycie energii w przeliczeniu na jednostkę produkcji w zakładach Spółki dominującej r/r nie podlegało znaczącym zmianom. Różnice występujące w poszczególnych zakładach wynikały między innymi z:

- **Brzeźnica:** w związku z rozwojem Spółki dominującej nastąpiła rozbudowa obiektów biurowych, co wpłynęło na zwiększenie zużycia energii w niniejszej lokalizacji. Równolegle, podobnie jak w przypadku poprzedniej lokalizacji, wprowadzane były też ulepszenia w technologii wytwarzania produktów, a proces ten deprimował zwiększenie energochłonności w procesie produkcyjnym.
- **Lubzina:** ze względu na sprzedaż biznesu farb proszkowych i zaprzestanie produkcji tego wyrobu, którego wytwarzanie było bardzo energochłonne, nastąpiło znaczące obniżenie zużycia energii w przeliczeniu na pojedynczą jednostkę produkcyjną. W połączeniu w/w czynnika wraz ze zmniejszeniem produkcji sumarycznej w roku, otrzymano mniejsze zużycie energii w ujęciu rocznym.
- **Pustków:** wzrost zużycia energii w przeliczeniu na pojedynczą jednostkę spowodowany był przez następujące czynniki: zwiększenie automatyzacji w procesie dozowania surowców sypkich; zmiany w technologii produkcji wymuszające wprowadzenie systemu chłodzenia mieszalników farb oraz oddanie do użytku nowego budynku administracyjno-usługowego.

W spółkach zależnych zużycie energii w przeliczeniu na jednostkę produkcji w latach 2016 – 2017 utrzymywało się na stałym poziomie.

3.3.3. Bezpieczeństwo pracy

[G4-LA5] Wszyscy pracownicy Spółki dominującej są reprezentowani przez wybranych Przedstawicieli Pracowników. Jest to zespół trzech osób powoływanych na 4-letnią kadencję. Zakres ich działania obejmuje reprezentowanie interesów i opinii pracowników przed Zarządem oraz wszystkie aspekty pracy, w tym m.in. związane z Bezpieczeństwem i Higieną Pracy. **[G4 -LA8]** W raportowanym okresie w Spółce dominującej nie funkcjonowały związki zawodowe.

Pracownicy Spółki dominującej (w tym częściowo Przedstawiciele Pracowników) uczestniczą także w pracach komisji powołanych w Spółce dominującej **[G4-SO1]**:

- **Komisja Bezpieczeństwa i Higieny Pracy** – jej zadaniem jest dokonywanie przeglądu warunków pracy, okresowej oceny stanu bezpieczeństwa i higieny pracy, opiniowanie podejmowanych przez pracodawcę środków zapobiegających wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym, formułowanie wniosków dotyczących poprawy warunków pracy oraz współdziałanie z pracodawcą w realizacji jego obowiązków w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Fabryki
- **Zakładowa Komisja Egzaminacyjna** – egzaminuje 100% pracowników pracujących na stanowiskach pozakierowniczych
- **Komisja Pożarowo-Techniczna** – w jej skład powołane są służby inżynierjno-techniczne Spółki dominującej, które w ramach czynności kontrolnych dokonują przeglądu terenu, obiektów i instalacji, będących w użytkowaniu spółki i stosownymi protokołami ustalają działania ochronne i zapobiegawcze konieczne do wykonania w celu usunięcia występujących zagrożeń dla zdrowia i życia oraz w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji pracowników.
- **Zakładowa Komisja Antymobbingowa** – zakres jej działań został omówiony w rozdziale dotyczącym praw człowieka.
- **Komisja Socjalna** - rokrocznie dysponuje środkami ZFŚŚ, ustalając zasady ich wydatkowania i dostosowując je do potrzeb pracowników, posiada uprawnienia opiniodawcze i doradcze dotyczące oceny sytuacji życiowej i materialnej osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń Funduszu oraz wnioskuje o przyznanie tych świadczeń
- **Komisja Przeglądowa Miejsc Gromadzenia Odpadów** – działając w ramach Zintegrowanego Systemy Zarządzania Jakością i Środowiskiem, dokonuje jeden raz w roku, przeglądu miejsc w których gromadzone są odpady. Wynikiem przeprowadzonego przeglądu jest Raport z Przeglądu Miejsc Gromadzenia Odpadów, zawierający wnioski, ustalone do realizacji podczas przeglądu .
- **Komisja Inspekcyjna Magazynu Odpadów oraz Urządzeń i Instalacji** – działając w ramach Zintegrowanego Systemy Zarządzania Jakością i Środowiskiem, dokonuje jeden raz w roku, przeglądu Magazynu Odpadów oraz Urządzeń i Instalacji. Wynikiem przeprowadzonego

przeгляdu jest Raport z Przeglądu Magazynu Odpadów oraz Raport z Przeglądu Urządzeń i Instalacji, zawierające wnioski, ustalone do realizacji podczas przeglądu .

[G4-LA6] O wysokich standardach w zakresie bezpieczeństwa pracy świadczy niska ilość zdarzeń wypadkowych. W 2017 roku w Fabryce Farb i Lakierów Śnieżka zaistniało pięć takich zdarzeń. Wszystkie zostały uznane za wypadki przy pracy i wszystkie były wypadkami indywidualnymi – lekkimi. Osobami poszkodowanymi byli mężczyźni zajmujący stanowiska liniowe.

Wypadki te spowodowały w 2017 roku łącznie – 304 dni niezdolności do pracy, natomiast tytułem odszkodowania za te wypadki, (jedno świadczenie), ZUS wypłacił należności pieniężne w kwocie łącznej wynoszącej 4 045 zł.

Zestawiając wskaźniki częstości wypadków „Ww” oraz ciężkości wypadków „Wc” z roku 2017, ze wskaźnikami z 2016 roku należy zauważyć zmniejszenie się wskaźnika częstości wypadków z Ww=13,85 w roku 2016 do Ww=6,71 w roku 2017, przy równoczesnym wzroście poziomu wskaźnika ciężkości zaistniałych wypadków w 2017 roku, tj. przy Wc = 32,40 w roku 2016 do Wc = 61 w 2017 roku. Wypadków ciężkich, wypadków śmiertelnych oraz chorób zawodowych nie zarejestrowano. Nie zarejestrowano również wypadków w drodze z domu do pracy i w drodze z pracy do domu. Istotnych zdarzeń wypadkowych w miejscu pracy nie odnotowały także spółki podległe.

W raportowanym okresie nie zarejestrowano zaistnienia żadnej choroby zawodowej, ani podejrzenia takiej choroby.

Również w spółkach zależnych w raportowanym okresie nie zarejestrowano poważnych zdarzeń wypadkowych.

Główna komórka zarządzająca bezpieczeństwem pracy znajduje się w strukturach Spółki Dominującej (Dział Bezpieczeństwa i Higieny Pracy). Pełni ona także rolę doradcą wobec komórek zajmujących się tym obszarem wyodrębnionych w ramach spółek podległych.

3.4. Nasze produkty

Produkt to wyznacznik naszych działań. W nim wyraża się kreatywność i dążenie do najwyższej jakości, a także spójność z oczekiwaniami klientów. To właśnie tworzeniu nowych rozwiązań produktowych

i udoskonalaniu tych już istniejących poświęcamy swój czas i zasoby, kreując nasze marki i rozbudowując ich portfolio.

Produkcja wyrobów bazuje na stworzonej w Dziale Badań i Rozwoju recepturze, której projektowanie jest procesem złożonym. Gotowy produkt to mieszanina wielu surowców, z których każdy pełni swoje istotne funkcje. Na etapie projektowania wyrobu surowce dobierane są tak, by finalny wyrób spełniał założone parametry użytkowe, był zgodny z wymogami prawnymi, a w efekcie końcowym przełożył się na zadowolenie Klienta. W etapie badań zaprojektowana mieszanina surowców jest testowana laboratoryjnie i aplikacyjnie, po czym – jeśli spełnia wszelkie wymagania – przekłada się ją na dużą skalę, tzn. na właściwą produkcję. Jeśli zachodzi potrzeba zmian surowcowych w wyrobie, przechodzi on proces podobny do tego, który miał miejsce na etapie jego projektowania. Zamieniany surowiec oceniany jest pod kątem zgodności formalno-prawnej, a następnie sprawdza się jego kompatybilność z dotychczasową recepturą i testuje się jego parametry. Na etapie końcowym wyroby oceniane są pod kątem jakościowym, za pomocą licznych, zgodnych z normami badań.

W aspekcie zgodności wyrobu z wymaganiami prawnymi zwraca się uwagę przede wszystkim na wygodę i bezpieczeństwo użytkownika końcowego. Wyroby projektowane są w zgodzie z przepisami prawa krajowego i Unii Europejskiej. Dotyczy to zarówno prawa budowlanego jak i rozporządzeń zewnętrznych: REACH oraz CRP. Każdy wyrób posiada kartę charakterystyki, kartę techniczną oraz może posiadać dodatkowe certyfikaty (wymagane lub dobrowolne).

Powyższe procesy regulują zapisy procedur: Procedura Wdrażania Nowych/Modyfikowanych Wyrobów, Procedura Zarządzania Procesem Produkcji, Procedura Kontroli Wyrobu, Procedura Postępowania z Niezgodnościami.

3.4.1. Certyfikacja

[G4- PR1] Wszystkie wyroby produkowane przez Grupę Kapitałową są poddawane ocenie pod względem ich wpływu na zdrowie użytkowników oraz klasyfikowane przez Zespół Dokumentacji Produktowej.

Poza spełnianiem wymagań certyfikacji obowiązkowej, w Grupie podejmowane są działania w celu pozyskiwania dodatkowych, dobrowolnych certyfikatów.

CERTYFIKATY DOBROWOLNE

	<p>Znak Ecolabel to europejskie wyróżnienie, które jest przyznawane wyrobom przyjaznym dla środowiska, spełniającym wysokie standardy jakościowe i zdrowotne.</p> <p>Podstawą przyznawania oznakowania EU Ecolabel jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie oznakowania ekologicznego dla poszczególnych grup wyrobów</p>
	<p>Oznakowanie produktu zawierające klasę emisji z powłoki Lotnych Związków Organicznych, zgodnie z francuskim dekretem nr 2011-321 z dnia 23 marca 2011r. w sprawie oznakowania wyrobów budowlanych dotyczącym emisji</p>
	<p>Certyfikat wydany przez brytyjską jednostkę certyfikującą BBA dla złożonego systemu izolacji cieplnej. Certyfikacja BBA jest uznawana w branży budowlanej jako symbol jakości i bezpieczeństwa, który zapewnia przydatność produktu do jego zamierzonego zastosowania.</p>

	<p>Certyfikat PN wydany przez Polski Komitet Normalizacyjny. Znak jest gwarancją jakości i bezpieczeństwa oraz potwierdza, że wyrób został poddany przez PKN certyfikacji</p>
---	---

CERTYFIKATY OBOWIĄZKOWE

	<p>Europejska Ocena Techniczna dla złożonego systemu izolacji cieplnej – czyli udokumentowana ocena właściwości użytkowych wyrobu budowlanego w odniesieniu do jego zasadniczych charakterystyk, zgodnie z odnośnym europejskim dokumentem oceny</p> <p>Dokumentem potwierdzającym najwyższe parametry użytkowe produktów wchodzących w skład systemu ociepleń FOVEO TECH S jest Europejska Ocena Techniczna ETA 15/0022.</p> <p>Dokument ten obowiązuje na terenie wszystkich państw Unii Europejskiej oraz potwierdza, że produkty wchodzące w skład systemu charakteryzują się najwyższymi parametrami użytkowymi m.in. w zakresie odporności na uderzenia, odporności na ogień, paroprzepuszczalności oraz odporności przy zmiennych cyklach cieplnych i wilgotnościowych.</p> <p>Europejska Ocena Techniczna jest najważniejszym dokumentem potwierdzającym jakość i trwałość w zakresie materiałów budowlanych w Europie.</p>
	<p>Krajowa Ocena Techniczna – jest udokumentowaną, pozytywną oceną właściwości użytkowych, tych zasadniczych charakterystyk wyrobu budowlanego, które zgodnie z zamierzonym zastosowaniem, mają wpływ na spełnienie podstawowych wymagań przez obiekty budowlane, w których wyrób będzie zastosowany.</p>

 <p>OCpr - 007</p>	<p>Certyfikat zgodności dla wyrobów podlegających obowiązkowej certyfikacji na terytorium Republiki Mołdawskiej</p>
	<p>Certyfikat zgodności dla wyrobów podlegających obowiązkowej certyfikacji na terytorium Białorusi jest potwierdzeniem jakości wyrobów zgodnie z obowiązującymi normatywnymi aktami prawnymi</p>

Potwierdzeniem staranności w zakresie przejrzystości komunikatów stosowanych na opakowaniach jest brak istotnych naruszeń w tym obszarze i stały monitoring stosowanego znakowania w odniesieniu do zmieniających się przepisów prawa w tym zakresie. W raportowanym okresie wykazano jeden przypadek niezgodności regulacjami lub dobrowolnymi kodeksami dotyczącymi wpływu produktów na zdrowie i bezpieczeństwo. Oraz jeden przypadek niezgodności w zakresie informacji i poprawnego znakowania produktów. W obydwu przypadkach korekta działań została zastosowana niezwłocznie po identyfikacji nieścisłości i nie wiązała się z karami finansowymi. **[G4-PR2, G4-PR4]**

Na opakowaniach naszych produktów znajdują się informacje na temat: ich składu, bezpieczeństwa użytkowania produktu oraz sposobu ich utylizacji. Na opakowaniach nie znajduje się informacja na temat pochodzenia komponentów produktu. **[G4-PR3]**

3.4.2. Opinie Klientów

Naszym celem jest dostarczanie konsumentom produktów i usług, które w pełni zaspokajają ich potrzeby. Dlatego na drodze tworzenia rozwiązań produktowych kluczowe są dla nas odpowiedzi na następujące pytania:

- Czy ofertowane produkty są zgodne z oczekiwaniem klientów?
- Czy klienci są zadowoleni z oferowanych produktów?

Aby ocenić satysfakcję i lojalność klientów Spółka dominująca monitoruje:

- wielkość sprzedaży;
- udziały w rynkowe;
- opinie konsumentów ostatecznych.

Do badania satysfakcji konsumentów ostatecznych Spółka dominująca wykorzystuje wskaźnik Net Promoter Score (NPS). Zaletą tego wskaźnika jego prostota i brak skomplikowanej procedury badania klientów. Polega na zadaniu konsumentom pytania „Na ile prawdopodobne jest, że poleci Pan/Pani markę Śnieżkę przyjacielom, kolegom lub rodzinie?”. Badani na 10-stopniowej skali oceniają swoją skłonność do polecenia marki. Wyniki grupowane są w trzech kategoriach: krytyków marki, obojętnych oraz promotorów marki. Klienci pytani o skłonność polecenia marki biorą pod uwagę całość swoich doświadczeń związanych z marką, czyli jakość produktu, ocenę obsługi, kosztów produktów, innych doświadczeń wynikających z customer experience. W celach porównawczych monitorujemy poziom wskaźnik NPS również dla głównych konkurentów. Opierając się o założenia metodologiczne wskaźnika NPS, Spółka dominująca dwa razy w roku (fala wiosenna oraz fala jesienna) prowadzi badanie ilościowe konsumentów ostatecznych. Ilość badanych odpowiada reprezentatywnej próbie dorosłych Polaków. Poziom wskaźnika NPS weryfikowany jest dla najważniejszych marek oraz

kategorii produktowych. Poziom NPS w badaniu jesiennym 2017 dla marki Śnieżka wyniósł 46 pkt. i w porównaniu do innych marek farb osiągnął najwyższą z wartości. Warto podkreślić również że poziom promotorów marki był najwyższy dla Śnieżki (w porównaniu do innych marek farb) i wyniósł 59%.

3.4.3. Zmiany w portfolio Grupy w 2017 roku

Zmiany w portfolio naszych produktów to wynik badań i analiz rynku, tak aby oferta Grupy w maksymalny sposób była dostosowana do potrzeb konsumentów. W tym obszarze Grupa pracuje nad nowymi wyrobami, równocześnie doskonali i rozwija produkty znajdujące się już w sprzedaży.

Jedną z marek, której oferta została wzbogacona w sezonie 2017 jest Magnat. W raportowanym okresie, Spółka dominująca rozpoczęła sprzedaż kilku nowych produktów, w tym innowacyjnej farby w gotowych kolorach, z technologią redukującą poziom formaldehydu w powietrzu – Magnat Sypialnia Pokój Dziecka. Wyrób ten pojawił się na półkach sklepowych w I kwartale 2017 roku. Oprócz tego do oferty marki Magnat zostały wprowadzone nowe emulsje białe, w tym: dedykowana do sufitów wersja produktu Magnat Sypialnia Pokój, łącząca zalety farby podkładowej i nawierzchniowej; farba Magnat Refresh oraz dedykowana do pomieszczeń narażonych na podwyższoną wilgotność farba Magnat Łazienka, zawierająca kompozycję związków srebra. Dodatkowo do sprzedaży wprowadzono także dwa produkty, które odpowiadają na aktualne trendy w dekorowaniu ścian – farby Magnat Farba Tablicowa oraz Magnat Magnetyczna Farba Tablicowa. Na nowy sezon przygotowano także propozycje produktowe dla marki Vidaron. Do sprzedaży wprowadzono Renowacyjny impregnat do drewna, Olej do mebli ogrodowych, Olej do tarasów, a także Lakierobejcę Ultra Trwała, zawierającą dodatek Teflon™ surface protector. W ramach prac rozwojowych przygotowano także nowy koncept pod nazwą Śnieżka Moje Deko, który stanowi ofertę produktów dedykowanych dla wszystkich, którzy chcą w szybki i łatwy sposób, samodzielnie wprowadzić zmiany w swoim otoczeniu: nadać nowy kolor meblom czy różnego rodzaju elementom dekoracyjnym. Produkty Śnieżka Moje Deko pojawiły się w sprzedaży w I półroczu 2017 roku. Równoległe z opracowywaniem nowych wyrobów Spółka wiodąca prowadzi także prace dotyczące oferty już istniejącej, wprowadzając niezbędne modyfikacje receptur i ofert kolorystycznych.

Nad rozwojem portfolio produktów pracują także spółki zależne – Śnieżka Ukraina oraz Śnieżka BelPol. W raportowanym okresie spółka ukraińska rozpoczęła produkcję Emalii olejno-ftalowej Śnieżka PF-15, dodatkowo wprowadziła do sprzedaży nowe produkty, m.in. Renowacyjny impregnat do drewna oraz Olej do tarasów marki Vidaron. Spółka Śnieżka BelPol rozpoczęła wytwarzanie i sprzedaż nowych farb do malowania ścian wewnętrznych Śnieżka Super Latex i Śnieżka Design Lux.

3.4.4. Komunikacja marketingowa

Działania marketingowe postrzegamy jako efektywną komunikację z klientem. Badamy rynek i śledzimy trendy, aby projektować wyróżniające się komunikaty, które będą odpowiedzią na potrzeby naszych odbiorców. Monitorujemy dynamikę w strukturze najpopularniejszych kanałów komunikacji, dostosowując procesy wewnętrzne do zmieniających się trendów rynkowych, obejmujących między innymi rosnącą rolę kanału digital.

W odniesieniu do powyższego, w raportowanym okresie w Spółce dominującej zadania realizowane dotąd przez Dział Marketingu zostały wydzielone w ramach dwóch ściśle współpracujących ze sobą działów: Strategii oraz Komunikacji Marketingowej. Dzięki efektywnej współpracy obydwu jednostek wydajnie wspieramy sprzedaż we wszystkich kanałach, w których obecny jest nasz Klient.

W raportowanym okresie spółki Grupy Kapitałowej przeprowadziły szereg działań komunikacyjnych wspierających cele sprzedażowe. W głównej mierze były to aktywności marketingowe, które głównie skoncentrowane były na rynku polskim. Wprowadzenie na rynek nowego produktu – farby ceramicznej redukującej poziom formaldehydu Magnat Sypialnia Pokój Dziecka – zostało wsparte kampanią reklamową pod hasłem „Farba która dba o Ciebie”. Działania rozpoczęto w kwietniu, a komunikację prowadzono w telewizji, internecie, prasie, a także w miejscach sprzedaży. W raportowanym okresie zrealizowano także działania reklamowe wspierające sprzedaż farby w gotowych kolorach – Śnieżka Satynowa. Spot reklamowy podkreślający główny benefit produktu – odporność na 100 rodzajów plam – emitowany był w czasie największej oglądalności, w najpopularniejszych stacjach telewizyjnych.

Uzupełnieniem komunikacji w telewizji były różnorodne działania prowadzone w Internecie. Spółka realizowała również kampanię reklamową dla marki Vidaron, w której głównym medium było radio. Działania dla tej marki rozpoczęły się pod koniec czerwca. W mniejszym zakresie wspierano inne produkty z portfolio Spółki, w tym ofertę systemu dociepleń marki Foveo Tech, w przypadku, której działania głównie kierowano do wykonawców.

W raportowanym okresie Spółka dominująca realizowała także różnego rodzaju aktywności marketingowe na wybranych rynkach zagranicznych. Także spółki zależne: Śnieżka Ukraina oraz Śnieżka BelPol realizowały zaplanowane przez siebie działania marketingowe. Na terenie Ukrainy miała miejsce kampania billboardowa dla farb Śnieżka, którą uzupełniały działania w Internecie. Dla marki Acryl Putz zorganizowano i przeprowadzono konkurs „Wygrywaj na starcie”, promowany w radio i Internecie. W przypadku marki Vidaron działania komunikacyjne skupiały się głównie na aktywnościach w Internecie. Spółka Śnieżka Ukraina kontynuowała realizację projektu merchandisingowo-sprzedazowego tworzenia sieci Salonów i Sklepów Firmowych na terenie Ukrainy, wdrażając te rozwiązania w sześciu tego typu punktach.

Na rynku białoruskim spółka Śnieżka BelPol prowadziła działania wspierające marki Śnieżka i Vidaron. Zorganizowano konkurs dla konsumentów, trwający od lipca do września, który wspierała kampania reklamowa prowadzona w radio i na billboardach.

Dokładamy starań, aby tworzone przez nas komunikaty marketingowe były zgodne z najwyższymi standardami rynkowymi i etycznymi. **[G4-PR7]** W całej historii prowadzonej przez nas komunikacji marketingowej miał miejsce jeden przypadek naruszenia. Sprawa dotycząca kreacji graficznej marki Acryl Putz wykorzystującej wizerunek kobiet w odniesieniu do zastosowanego hasła została uznana za naruszającą Kodeks Etyki Reklamy. Usunięcie komunikatu i publikacja przeprosin nastąpiły niezwłocznie po jego publikacji, jeszcze przed decyzją Rady Etyki Reklamy, wydaną w lutym 2017 roku. Był to jedyny taki przypadek w historii Grupy Kapitałowej. Bezpośrednio po zaistniałym zdarzeniu zostały zweryfikowane i uaktualnione w Spółce wytyczne w zakresie dobrych praktyk rynkowych związanych

z szeroko pojętą promocją, w tym szczególnie tych odnoszących się do kreacji graficznych. Źródłem tych wytycznych były dla nas zasady określone w Kodeksie Etyki Reklamy.

[G4-PR8] Grupa Kapitałowa dokłada starań, aby w najwyższym stopniu chronić dane swoich klientów. Do spółek należących do Grupy Kapitałowej nie były kierowane skargi dotyczące naruszeń prywatności klientów lub utraty danych klientów. Poszczególne Spółki w swojej działalności stosują się do wymogów prawa w tej dziedzinie oraz realizują procedury mające na celu ochronę prywatności oraz przeciwdziałanie ryzyku utraty danych klientów.

Edukacja sprzedawców, wykonawców i uczniów szkół budowlanych jest istotnym elementem komunikacji Spółek Grupy z rynkiem. W raportowanym okresie zorganizowano szereg spotkań szkoleniowych z zakresu aplikacji i sprzedaży, dla różnych grup uczestników. Spółka wiodąca kontynuowała nowatorski program szkoleniowy, realizowany na terenie Polski za pomocą Mobilnego Centrum Szkoleniowego. Spotkania z wykonawcami miały miejsce w całej Polsce i odbywały się w specjalnie przygotowanym pojeździe, który pozwala na swobodną edukację do 25 uczestników w jednej sesji szkoleniowej. Spółka Śnieżka Ukraina kontynuowała rozpoczętą w latach poprzednich współpracę z Ministerstwem Oświaty i Nauki Ukrainy, realizując projekt edukacyjny skierowany do szkół o profilu budowlanym. W raportowanym okresie otwarto kolejne 5 centrów edukacyjnych Śnieżka, a tego typu działania Spółka zamierza kontynuować w przyszłości.

3.5. Zagadnienia społeczne

W naszej działalności społecznej ważne miejsce zajmują mieszkańcy lokalnych społeczności, w sąsiedztwie których zlokalizowane są nasze spółki. Dbając o jakość procesów produkcyjnych, troszcząc się o środowisko i zapewniając miejsca pracy, aktywnie wspieramy swoje otoczenie. W raportowanym okresie nasze spółki nie realizowały działań, które mogłyby mieć negatywny wpływ na społeczności lokalne, o czym świadczy brak skarg w tym zakresie **[G4-SO2]**. W Spółce dominującej przeprowadzono mapowanie interesariuszy, a plany dotyczące ich angażowania zostały zawarte w opracowanej w 2017 roku strategii Employer Branding, która poza działaniami adresowanymi do pracowników, przewiduje także aktywności dotyczące społeczności lokalnych. Ich implementacja została zaplanowana na lata 2018-2019 **[G4-SO1]**.

Od ponad dekady aktywnie kreujemy autorskie inicjatywy społeczne, tworząc programy i projekty – zarówno lokalne, jak i ogólnopolskie. Zdefiniowane w polityce zaangażowania społecznego kierunki działalności wyznaczają ramy, w których projektowane i realizowane są te aktywności.

Jako główne filary zaangażowania społecznego Grupy Kapitałowej Śnieżka definiujemy:

- **Kolor** – nasze projekty społeczne i inne formy zaangażowania skupione są wokół wynikającej ze strategii biznesowej zasady „czynienia świata bardziej kolorowym”, co odnosimy do wielu obszarów życia, naszych beneficjentów. Kolor rozumiemy także jako „zmianę na lepsze”, „inspirację” i „radość”, trwale wpisując je w podstawy zrównoważonego rozwoju na poziomie naszych działań społecznych.
- **Lokalność** – w kontekście całej Grupy Kapitałowej podkreślamy jak ważne jest dla nas otoczenie w którym funkcjonują nasze spółki. Lokalne społeczności postrzegamy jako siłę każdego regionu i kraju i im poświęcamy wiele uwagi w naszych programach i projektach. Dążąc do dialogu ze społecznościami, w których zlokalizowane są nasze Spółki, angażujemy się w działania ważne z perspektywy ich mieszkańców. Lokalność definiujemy także jako wyznacznik działania społecznego w skali całego kraju, adresując nasze inicjatywy m.in. do mieszkańców i jednostek zlokalizowanych w małych miejscowościach, czy obszarach zagrożonych wykluczeniem.
- **Dzieci i młodzież** – głównymi beneficjentami naszych działań społecznych są dzieci i młodzież, ich rodziny i bezpośrednie otoczenie. Wsparcie dla nich realizowane jest głównie we współpracy z jednostkami publicznymi lub za ich pośrednictwem.

Kluczowe działania społeczne zrealizowane w raportowanym okresie:

3.5.1. Programy autorskie

„Dziecięcy świat w kolorach”

Dziecięcy świat w kolorach to realizowany przez Spółkę dominującą autorski program społeczny w ramach którego oddziały dziecięce w całej Polsce zyskują nową kolorystykę i blask. Dzięki niemu od 2005 roku odnowiliśmy i pomalowaliśmy już 27 oddziałów pediatrycznych zlokalizowanych w większości polskich województw. Prace na każdym z nich rozpoczynają się od profesjonalnego przygotowania ścian przez ekipę budowlaną. Integralnym elementem akcji jest zaangażowanie w projekt plastyka, pod pędzlem którego ściany pokryte kolorami Śnieżki wypełniają się bajkowymi motywami i barwnymi postaciami.

W 2017 roku kompleksowej renowacji poddaliśmy oddziały dziecięce w następujących placówkach:

- **Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej przy Szpitalu im. J. Babińskiego w Łodzi**

Barwy mają ogromny wpływ na samopoczucie młodszych pacjentów, zwłaszcza na oddziałach, gdzie leczone są dzieci z zaburzeniami psychiatrycznymi. Tym razem współpracując ze Śnieżką artystka Joanna Jeleniewska, przeniosła na ściany malownicze i piękne kamienice z ulicy Piotrkowskiej, najbardziej znanej łódzkiej alei. 27 października 2017 roku nastąpiło otwarcie oddziału. Renowacja objęła ponad 2200 m² powierzchni. W nowych wnętrzach mali pacjenci mogą wyciszyć się wśród przyjaznych barw i motywów.

- **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Siemiatyczach**

„Dziecięcy świat w kolorach” dotarł także do Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Siemiatyczach, w województwie podlaskim. Prace remontowe trwały prawie 3 miesiące, a kompleksowa renowacja wnętrz objęła powierzchnię ponad 1300 m². Ściany oddziału pediatrycznego pokryły motywy nawiązujące do bogatej przyrody, z jakiej słynie okolica oraz do legendy o księciu Osiemiatyżu. Przenoszenie lokalnych legend na szpitalne ściany nie tylko odciąga uwagę dzieci od bólu i cierpienia, ale ma również wymiar edukacyjny. Uroczyste otwarcie artystycznie odmalowanego oddziału odbyło się 18 grudnia 2017 roku.

„Kolorowy świat dzieciństwa”

Jest analogicznym do realizowanego na rynku polskim projektem malowania dziecięcych oddziałów szpitalnych, adresowanym na rynek ukraiński. Działania prowadzone przez Spółkę zależną Śnieżka-Ukraina również polegają na odnawianiu i bajkowym kolorowaniu szpitalnych przestrzeni.

Do tej pory rysunki ozdobiły ściany w szpitalach we Lwowie, Nowojaworowsku, Tarnopolu, Łucku, Równem, Żytomierzu i Winnicy. W 2017 roku udało się odnowić kolejne trzy oddziały.

- **Sumski Miejski Dziecięcy Szpital Kliniczny im. Św. Zinajdy**

W 2016 roku placówka obchodziła rocznicę 120-lecia istnienia. Remont oddziału był okazją do podkreślenia tej wyjątkowej daty. Rysunki zaprojektowała i wykonała ukraińska artystka Anna Czernienko. Bajkowe postaci aniołów, które pojawiły się na szpitalnych ścianach, zachwyciły wszystkie dzieci obecne na oddziale w dniu uroczystego otwarcia, które miało miejsce 8 lutego 2017 roku.

- **Obwodowy Miejski Dziecięcy Szpital w Iwano-Frankowsku**

W dniu 1 czerwca 2017 roku otwarto drugi odnowiony oddział dziecięcy, tym razem w Iwano-Frankowsku. Autorem pastelowych obrazków z magicznego świata bajek był Serhij Grigorjan, który pokrył delikatnymi motywami szpitalne ściany.

- **Jaworski Centralny Szpital Rejonowy**

Praca nad przygotowaniem szpitalnych wnętrz w i opracowaniem rysunków trwała kilka miesięcy. Kolorowe ilustracje dla oddziału dziecięcego stworzyła Anastazja Datsko, jaworowska artystka, która zaprojektowała sześć barwnych kompozycji przedstawiających bajkowy świat roślin i zwierząt. Uroczyste otwarcie oddziału miało miejsce 30 października 2017 roku.

„Kolorowe boiska”

„Kolorowe boiska” to autorski program społeczny Śnieżki, adresowany do szkół z małych miejscowości (do 20 tys. mieszkańców), którego początki sięgają 2007 roku. Konkurs promuje wśród dzieci aktywne spędzanie wolnego czasu i wspiera rozwój infrastruktury sportowej. W trakcie ponad dekady trwania projektu Spółka dominująca ufundowała 11 wielofunkcyjnych boisk sportowych ze sztuczną nawierzchnią, a kilkaset szkół otrzymało nagrody w postaci farb, sprzętu sportowego i multimedialnego. W 2017 r. zwycięzcą konkursu została Szkoła Podstawowa w Szóstce, w woj. Lubelskim.

W 11 edycji konkursu wzięło udział 67 szkół, a w konkursie indywidualnym 129 uczniów. W rywalizacji, która miała miejsce w 2017 roku stronę internetową „Kolorowych boisk” odwiedzone ponad 220 tysięcy razy i oddano prawie 216 tysięcy głosów.

Wraz z 11. Edycją projektu „Kolorowe boiska” Spółka dominująca podjęła decyzję o jego zamknięciu. Na rok 2018 zaplanowano inaugurację nowego projektu społecznego Śnieżki.

3.5.2. Przykładowe inicjatywy współorganizowane oraz wspierane

„Śnieżka Cup”

Śnieżka Cup to organizowany przez Spółkę dominującą, wspólnie z dębickim klubem piłkarskim Igloopol turniej dla młodych adeptów piłki nożnej, w którym udział biorą drużyny z kilku województw. Podczas jubileuszowej, letniej edycji Śnieżka Cup, odbywającej się w czerwcu 2017, arenę rozgrywek odwiedziło ponad 1000 młodych piłkarzy z czterech regionów: podkarpackiego, świętokrzyskiego, małopolskiego i lubelskiego. Mali pasjonaci piłki nożnej zmierzali się w pięciu kategoriach wiekowych, od rocznika 2006 do 2010. Z kolei zimowa odsłona turnieju zgromadziła około 700 zawodników z 60 drużyn, z roczników 2006 do 2001. Śnieżka Winter Cup trwał przez kilka grudniowych weekendów, a zawody rozgrywały się na hali LKS Igloopol w Dębicy.

„Bezpieczna droga do szkoły”

Głównym celem akcji, organizowanej od 6 lat przez Miasto Dębica, jest propagowanie bezpiecznego zachowania na drodze wśród dzieci. W wydarzenie angażują się również przedstawiciele służb mundurowych. Jedną z dwóch firm współorganizujących to edukacyjne przedsięwzięcie była Fabryka Farb i Lakierów Śnieżka SA. We wrześniu wszyscy dębicki pierwszoklasiści otrzymali od Spółki dominującej wyprawki w postaci 505 plecaków. Przygotowaliśmy dla nich również niespodziankę w postaci ogromnej malowanki o powierzchni 120 metrów kwadratowych, w formie ponad stu puzzli do pokolorowania. Po złożeniu ogromnego obrazu nastąpiła jego ekspozycja, w której pomogła Państwowa Straż Pożarna. Dzięki wspólnemu malowaniu, dzieci nie tylko świetnie się bawiły, ale także poznały znaki drogowe oraz zasady bezpiecznego zachowania na jezdni.

„Kolorowe pokoje”

W 2017 roku Spółka dominująca po raz trzeci zaangażowała się w akcję „Kolorowe pokoje”, której pomysłodawcą i organizatorem był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy. Inicjatywa skierowana jest rokrocznie do najbardziej potrzebujących mieszkańców Gminy Dębica, którym domowy budżet nie pozwala na zakup farb i samodzielne odnowienie zniszczonych pomieszczeń. Akcja „Kolorowe pokoje” wpisuje się w prowadzone przez Śnieżkę działania społeczne, poprawiając warunki mieszkaniowe podopiecznych dębickiego GOPS-u. W 2017 roku produkty Śnieżki trafiły do 17 rodzin, a łączny metraż pomieszczeń pomalowanych w ramach projektu wyniósł 1100 m².

„Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”

Spółka dominująca od wielu lat wspiera Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy. Fundacja WOŚP już od 26 lat zbiera środki pieniężne na rzecz wsparcia placówek medycznych na terenie całego kraju. W 2017 roku zbierano pieniądze na ratowanie życia i zdrowia dzieci na oddziałach ogólnopediatrycznych oraz zapewnienie godnej opieki medycznej seniorom. Podczas Finału, Spółka dominująca za pośrednictwem dębickiego sztabu przekazała rekordowy w swojej historii datek w wysokości 60 tys. zł.

3.5.3. Działalność Fundacji Śnieżki Twoja Szansa

Cele z zakresu zaangażowania społecznego realizowane są także przez Fundację Śnieżki „Twoja Szansa” która jest organizacją pożytku publicznego. Filarami powołanej w 2005 roku przez Spółkę dominującą Fundacji są obszary edukacji, ochrony zdrowia oraz pomocy społecznej. Fundacja wspiera realizację celów zaangażowania społecznego Śnieżki, będąc jednocześnie podmiotem niezależnym, działającym w oparciu o własny statut.

W raportowanym okresie, dzięki wsparciu Fundatora, które wyniosło 210 420,00 zł, a także dzięki wpłatom pochodzącym od osób fizycznych oraz środkom z 1% Fundacja mogła aktywnie realizować swoje cele w poniższych obszarach:

EDUKACJA

Fundacja wspiera wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży poprzez realizację własnych inicjatyw o charakterze edukacyjnym oraz poprzez wsparcie przedsięwzięć podejmowanych przez placówki prowadzące działalność oświatową, kulturalną edukacyjną i sportową. Wśród dotowanych instytucji w 2017 roku znalazły się między innymi szkoły, przedszkola, kluby sportowe i jednostki kulturalne. W ciągu 12 lat działania Fundacji tego typu wsparcie otrzymało ponad 300 instytucji i organizacji.

- **Projekt „Mały świat dużego pieniądza”**

To autorski program edukacyjny realizowany przez Fundację w partnerstwie z FFil Śnieżka SA od 2016 roku. Jego celem jest zapoznanie uczniów klas czwartych z tajnikami ekonomii. Nauka odbywa się w ciekawy i angażujący sposób, a tematyka cyklu sześciu zajęć została dobrana tak, aby pokazywać zastosowanie poruszanych zagadnień w praktyce. Autorski, przygotowany przez ekspertów program, jest dostosowany do maluchów i polega na praktycznych działaniach, wypełniając jednocześnie lukę w obszarze podstaw edukacji ekonomicznej dla uczniów szkół podstawowych. Finałem projektu jest wycieczka do Warszawy, obejmująca zwiedzanie m.in. Centrum Pieniądza przy NBP. W edycji programu odbywającej się w roku szkolnym 2017/2018 udział wzięło 300 uczniów z siedmiu szkół z Dębicy i okolic.

- **Program stypendialny**

W 2017 roku Fundacja kontynuowała program stypendialny, w odniesieniu do stypendystów przyjętych do programu w latach wcześniejszych. Brak naboru nowych wniosków w raportowanym okresie był spowodowany planowaną zmianą założeń programu stypendialnego na kolejne lata i pracami koncepcyjnymi w tym zakresie.

OCHRONA ZDROWIA

Fundacja działa na rzecz osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych. Wsparcie finansowe w tym zakresie obejmuje m.in. opłacanie specjalistycznych zabiegów, terapii, rehabilitacji czy leków. Wśród podopiecznych wspartych w raportowanym okresie znalazły się dzieci i osoby dorosłe leczące się na nowotwory, sparaliżowane, cierpiące z powodu wad genetycznych i innych poważnych schorzeń. W ciągu 12 lat działania Fundacji z takiej pomocy skorzystało ponad 500 osób.

Wartości środków pozyskanych i wydatkowanych przez Fundację Śnieżki Twoja Szansa w 2017 roku prezentują poniższe tabele.

Tabela: Środki pozyskane przez Fundację w 2017 r. [PLN]		
1.	Darowizny Fundatora FFIL Śnieżka S.A.	210 420,00
2.	Darowizny od innych osób prawnych	95 950,40
3.	Darowizny od osób fizycznych	271 460,67
4.	1% podatku	370 730,95

Tabela: Środki przeznaczone przez Fundację na realizację głównych celów statutowych w 2017 roku [PLN]		
1.	Pomoc szkołom, przedszkolom, instytucjom edukacyjnym, oraz instytucjom kultury	44 920,14
2.	Pomoc wychowanie sportowe, w tym klubom sportowym	24 450,00
3.	Pomoc chorym i niepełnosprawnym	638 230,46
4.	Pomoc dzieciom w rozwoju	79 112,88
5.	Działalność dobroczynna, w tym pomoc organizacjom dobroczynnym	31 709,99

*na podst. Sprawozdania finansowego Fundacji Śnieżki Twoja Szansa

4. Zarządzanie ryzykami związanymi z działalnością grupy, mającymi wpływ na zagadnienia niefinansowe

4.1. Opis istotnych ryzyk związanych z działalnością Grupy Śnieżka mających wpływ na zagadnienia niefinansowe oraz sposobów zarządzania tymi ryzykami [G4-2]

Ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną rynków Grupy Kapitałowej

W działalności Grupy Kapitałowej ważną rolę odgrywa ryzyko makroekonomiczne, związane z sytuacją w Polsce, a także na pozostałych rynkach, na których operują poszczególne spółki Grupy. Głównymi składowymi tego ryzyka w Polsce są ceny surowców na rynkach oraz kurs złotego w relacji do euro. Dla rozwoju rynku materiałów budowlanych duże znaczenie ma liczba nowych mieszkań i pozwoleń na budowę, która przekłada się na większą aktywność inwestorów, ruch na wtórnym rynku nieruchomości i związaną z tym częstotliwość remontów, generując równocześnie popyt na wyroby budowlane i dekoracyjne, w tym farby. Potencjalne ograniczenia popytu mogą powodować trudności

w uzyskaniu kredytów hipotecznych i konsumenckich, a także spadek siły nabywczej i zubożenie społeczeństwa.

Ryzyko rynku ukraińskiego również jest związane z możliwym ograniczeniem popytu na farby i lakiery i wzrostem cen surowców, a także kondycją sektora budownictwa. Ważną rolę odgrywa także możliwość dewaluacji hrywny. Do czynników ryzyka należy zaliczyć możliwość ponownego pogorszenia się sytuacji geopolitycznej na Wschodzie Ukrainy, co w poprzednich latach nie sprzyjało rozwojowi ekonomicznemu i destabilizowało działalność Grupy na tym rynku.

W 2017 roku białoruska gospodarka odnotowała wzrost PKB, co może oznaczać wyjście z recesji, co dodatkowo potwierdza dodatnia dynamika w produkcji przemysłowej, niska inflacja oraz stosunkowo wysoki stan rezerw walutowych. Pozytywny wpływ miało również uregulowanie w kwietniu 2017 roku ponad rocznego rosyjsko-białoruskiego sporu dotyczącego warunków dostaw z Rosji surowców energetycznych. Pomimo sprzyjającego klimatu gospodarczego należy pamiętać o niepewnej sytuacji politycznej w regionie, w tym w Rosji, z którą wiąże Białoruś szczególnie silna wymiana handlowa. Obszarem ryzyka jest dalsze osłabianie się wartości białoruskiej waluty i utrzymywanie spowolnionego popytu wewnętrznego.

Dodatkowo na sytuację całej Grupy Kapitałowej Śnieżka wyraźny wpływ mają także działania na rzecz ochrony rodzimego rynku chemii budowlanej, czego przejawem jest wprowadzona konieczność prowadzenia kosztownej certyfikacji towarów importowanych. Również rozszerzenie się strefy Unii Celnej i związana z nią ekspansja na rynek białoruski ze strony producentów materiałów budowlanych z Rosji są istotnym czynnikiem ryzyka występującego na tamtejszym rynku.

W rozwoju sprzedaży Grupy Kapitałowej Śnieżka istotną rolę odgrywa także sytuacja w Rosji. W rynek ten wpisuje się potencjalne ryzyko walutowe i trudności jakie może generować dalsza niestabilność rosyjskiej waluty. Należy także odnotować ryzyko wystąpienia dalszych obopólnych sankcji pomiędzy Polską i Rosją, a także Rosją i Unią Europejską.

Ryzyko związane z kanałami dystrybucji

Grupa Kapitałowa Śnieżka w procesie dystrybucji swoich produktów korzysta z tradycyjnego modelu, w którym wykorzystuje pośredników. Zarówno na rynku polskim, jak i zagranicznym istnieje ryzyko związane ze zmniejszeniem udziałów produktów Spółki w poszczególnych szczeblach dystrybucji wynikające z działań konkurencji. W celu ograniczenia ryzyka utraty klientów Spółka stara się minimalizować to niebezpieczeństwo, m.in. poprzez wdrażanie strategii sprzedaży wielokanałowej, w której nadal istotną rolę odgrywa tworzenie sieci sklepów i salonów partnerskich. Na krajowym rynku farb i lakierów duże znaczenie dla dystrybucji i sprzedaży mają także sieci marketów budowlanych. Spółka kontynuuje współpracę z międzynarodowymi i lokalnymi podmiotami. Jej produkty są obecne w marketach Leroy Merlin, OBI, Castorama, Jula, a także w placówkach sieci PSB. Zaopatrywanie różnych kanałów dystrybucji jest jednym z założeń strategii wzrostu sprzedaży Grupy, a jednocześnie minimalizuje ryzyko związane ze zbyt dużym uzależnieniem się od jednej grupy dystrybutorów. Równocześnie Spółka dominująca prowadzi intensywne działania zmierzające do zwiększania dystrybucji numerycznej jej produktów, ze szczególnym uwzględnieniem obecności w sieciach marketów budowlanych. Na rynkach zagranicznych sprzedaż produktów Grupy prowadzona jest także w modelu tradycyjnym – pośrednim. Jej wyroby dystrybuowane są przez hurtownie, sklepy detaliczne oraz sieci marketów budowlanych. Za czynnik ryzyka na terenie Ukrainy należy uznać także możliwość destabilizacji sytuacji, szczególnie we wschodniej części tego kraju oraz zmianę statusu niektórych terenów, co ma wpływ na dystrybucję produktów na tamtejszym rynku.

Grupa Kapitałowa na bieżąco kontroluje sytuację i podejmuje działania obniżające ryzyko utraty odbiorców. Równocześnie na każdym z rynków eksportowych stara się ona eliminować ryzyko uzależnienia się od jednego z kanałów dystrybucji, stosując politykę ich dywersyfikacji, w razie potrzeby szukając także nowych punktów dystrybucyjnych.

Ryzyko finansowe i walutowe

Grupa Kapitałowa Śnieżka w swojej działalności jest narażona zarówno na ryzyko zmiany kursów walut, jak i ryzyko stopy procentowej. Grupa importuje surowce używane do produkcji farb i lakierów, za które dokonuje płatności w walucie EUR, eksportuje natomiast głównie do krajów Europy Wschodniej (m.in. Ukraina, Białoruś, Mołdawia, Rosja, Gruzja), w których rozliczenia prowadzone są głównie w USD. Grupa jest więc narażona na ryzyko wynikające ze zmiany kursu EUR/USD i relacji obydwu tych walut w stosunku do złotego. Najbardziej korzystnym scenariuszem dla Grupy jest jak najniższy kurs EUR/USD, obniżający koszty surowcowe i maksymalizujący wpływy eksportowe.

W Grupie na bieżąco jest prowadzona analiza ryzyka walutowego. W ciągu 2017 roku Emitent dokonywał zakupu forwardów, które stanowiły zabezpieczenie przepływów pieniężnych wynikających z zakupów surowców w walucie euro. Nominał pozycji zabezpieczającej, tj. forwardów, był ustalany w oparciu o roczne plany zakupów surowców.

Celem dokonywanych zabezpieczeń jest ograniczenie wpływu ryzyka zmiany kursu walutowego EUR do PLN na wartość zakupów surowców. Emitent, na bazie rocznego planu zakupów w walucie EUR, dokonuje zabezpieczenia przyszłych przepływów pieniężnych, zawierając transakcje na zakup waluty w przyszłości, po umówionym na ten dzień kursie (forwardy) o nominale nie większym niż wartość zakupów wynikających z ww. rocznego planu zakupów. W ten sposób Spółka dominująca niweluje wpływ ryzyka zmiany kursu walutowego w przyszłości. W 2017 roku Spółka nie stosowała innych zabezpieczeń w postaci pochodnych instrumentów finansowych, takich jak opcje, kontrakty futures czy też swap. Ze względu na wykorzystywanie przez Grupę źródła finansowania działalności w postaci długu bankowego, ważnym elementem jest ryzyko stopy procentowej. Grupa nie stosuje zabezpieczeń ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko związane z konkurencją

Działalność prowadzona przez poszczególne spółki Grupy Kapitałowej Śnieżka narażona jest na silną konkurencję ze strony podmiotów polskich, jak i zagranicznych. Na krajowym rynku farb i lakierów obecne są duże renomowane firmy międzynarodowe, a z drugiej strony ma miejsce silna konkurencja cenowa ze strony małych, lokalnych podmiotów. Stosunkowo wysokie bariery wejścia na rynek produktów farbiarskich powodują, że do rozpoczęcia działalności przez nowych producentów w branży niezbędne byłyby duże nakłady finansowe, a ewentualne pojawienie się nowej konkurencji mogłoby wynikać z akwizycji. W 2017 roku na polskim rynku nie doszło do znaczących zmian w zakresie układu sił wśród producentów farb i lakierów. Na pozostałych rynkach działalność Grupy prowadzona jest także w warunkach silnej konkurencji, zarówno ze strony podmiotów krajowych, jak i firm międzynarodowych. Grupa monitoruje działania innych podmiotów na wszystkich kluczowych rynkach. Ryzyko związane z działaniami konkurencji spółki Grupy Kapitałowej starają się ograniczać poprzez odpowiednie działania reklamowe czy akcje w bezpośredni sposób wspierające sprzedaż produktów z oferty Grupy.

Ryzyko związane z kontrolą należności

Grupa Kapitałowa Śnieżka kontynuuje i rozwija dotychczas przyjętą politykę zarządzania należnościami. Opierając działalność na współpracy ze sprawdzonymi, długoletnimi partnerami osiąga stabilizację ważną z punktu widzenia odzyskiwania należności. Grupa aktywnie zarządza sprzedażą m.in. poprzez limitowanie kredytu kupieckiego poszczególnym klientom, w zależności od ich kondycji finansowej i dynamiki rozwoju. Możliwe jest to dzięki sprawnym procesom wykorzystującym posiadane, nowoczesne narzędzia oraz współpracy z wywiadowcami gospodarczymi. Polityka regulowania limitów kredytu kupieckiego oraz terminów płatności jest ściśle powiązana z przyznawanymi klientom bonusami za terminowe płatności, co dodatkowo zabezpiecza interesy Grupy.

Zabezpieczeniem transakcji sprzedażowych realizowanych przez Grupę są hipoteki na nieruchomościach, oświadczenia o poddaniu się egzekucji, weksle stosowane adekwatnie do skali operacji prowadzonych z poszczególnymi klientami.

Rozwój kanałów dystrybucji na nowe rynki, na co obecnie nacisk kładzie Grupa, wiąże się jednak z brakiem pewności w zakresie uzyskania należności. Wychodząc naprzeciw temu wyzwaniu Grupa Kapitałowa Śnieżka ogranicza ryzyko ubezpieczając należności od nowo pozyskanych klientów. Takie działanie gwarantuje spływ należności, przez co niweluje negatywny wpływ nieskutecznych transakcji na zachowanie płynności finansowej Grupy, przy jednoczesnym zachowaniu zyskowności sprzedaży.

W Grupie stosuje się również politykę kontroli należności transakcji między spółkami, które ją tworzą. Stały monitoring zapewnia możliwość racjonalnego gospodarowania należnościami, co korzystnie wpływa na skuteczność podejmowanych decyzji.

Grupa Kapitałowa Śnieżka planuje kolejne działania zmierzające do dalszego usprawnienia procesu zarządzania ryzykiem związanym z należnościami i przewiduje wdrożenie szeregu nowych rozwiązań poprawiających wyniki osiągnięte w tym obszarze.

Ryzyko surowcowe

Podstawowe ryzyko oraz zagrożenia Grupy Kapitałowej Śnieżka w dziedzinie zaopatrzenia związane jest w głównej mierze: ze wzrostem cen surowców zależnym od notowań cen ropy naftowej, wzrostem kosztów transportu, chwilowym lub długotrwałym ograniczeniem dostępu do surowców oraz zmianami kursu walut.

Analizując rok 2017 w zakresie surowców i materiałów technicznych wydaje się, iż istniejące relacje i powiązania kooperacyjne z dostawcami nie powodują uzależnienia od żadnego z dostawców w sposób, który negatywnie mógłby wpłynąć na działalność całej Grupy Kapitałowej. Rynek surowców w roku 2017 charakteryzował się generalnie stabilizacją cen oraz ich ogólną dostępnością, za wyjątkiem surowca biel tytanowa.

Również wyzwanie w postaci konsolidacji (zarówno poziomej jak i pionowej) dostawców, klientów i konkurencji może prowadzić do osłabienia pozycji negocjacyjnej Grupy Kapitałowej Śnieżka i zwiększenia wrażliwości operacji. Aby mitygować te ryzyka, Grupa Kapitałowa Śnieżka regularnie analizuje informacje o strategicznych posunięciach interesariuszy, w różnych działach firmy, między innymi w Dziale Zakupów – pod kątem dostosowania prognoz zakupowych do wynikającej z tego wyzwania sytuacji cenowej. Prowadzony jest stały, bieżący dialog z dostawcami, w zakresie płynnego dostosowywania popytu ze strony Grupy Kapitałowej Śnieżka oraz podaży ze strony dostawców.

Ryzyko związane z cenami i dostępnością surowców

Branża farb i lakierów jest silnie zależna od cen bieli tytanowej (TiO₂). Blisko połowa mocy produkcyjnych TiO₂ skupiona jest w sześciu globalnych koncernach, zaś rynek chemiczny wykazuje tendencje do dalszej konsolidacji, co powoduje dalszą presję na wzrost cen bieli tytanowej. Jednocześnie istotnym ryzykiem jest tu wzrost cen surowców (metal i plastik) służących do wyrobu opakowań do farb i lakierów. Również fluktuacje cen ropy naftowej mogą znacząco wpłynąć na rentowność operacji biznesowych. Grupa Kapitałowa Śnieżka starannie monitoruje wszelkie informacje rynkowe w tym zakresie, w celu dostosowania prognoz związanych z podażą i popytem i odpowiedniego dostosowania operacji biznesowych, a także koncentruje się na zwiększeniu wydajności łańcucha dostaw oraz zrównoważonej dywersyfikacji źródeł surowców.

Ryzyko związane z wadami produktu

Roszczenia z tytułu odpowiedzialności za produkt mogą mieć negatywny wpływ na działalność i wyniki operacyjne Grupy Kapitałowej Śnieżka. Chcąc przeciwdziałać ryzykom produktowym, Grupa Kapitałowa Śnieżka dąży do ciągłej poprawy jakości programów obowiązujących w różnych obszarach Grupy oraz skupia się na efektywnym wdrażaniu programów badań, rozwoju, innowacji i zrównoważonego rozwoju. Dodatkowym narzędziem chroniącym przed skutkami niepożądanych wydarzeń jest ochrona ubezpieczeniowa w zakresie odpowiedzialności za produkt.

Ze względu na złożony proces technologiczny produkcji farb i lakierów, produkt końcowy jest obarczony ryzykiem posiadania wad. Grupa Kapitałowa Śnieżka dąży do wyeliminowania wszelkich wad produktu na każdym etapie jego powstawania – od procesów technologicznych poprzez zakup najwyższej jakości surowców, spełniających najbardziej rygorystyczne normy, poprzez proces produkcyjny realizowany w najwyższym standardzie, wraz z towarzyszącą mu kontrolą jakości na każdym etapie produkcji. Również etapy magazynowania i dystrybucji podlegają bardzo rygorystycznym normom wewnętrznym, oraz są na bieżąco kontrolowane.

W Spółce dominującej obowiązuje procedura postępowania z wyrobami niezgodnymi w ramach której określone są zasady postępowania z wyrobami nie spełniającymi wymaganych parametrów technicznych. Bieżące działania kontroli jakości pozwalają na zachowanie określonych parametrów surowców i wyrobów oraz pozwalają na niezwłoczne reagowanie w przypadku niezgodności.

Ryzyka związane z opracowywaniem nowego produktu

Ryzyko związane z procesami produkcyjnymi może negatywnie wpłynąć na wyniki Grupy Kapitałowej Śnieżka. Wynika ono z takich obszarów, jak jakość procesowa i jakość produktu, bezpieczeństwo i higiena pracy, bezpieczeństwo procesowe i bezpieczeństwo produktu. Mało prawdopodobne scenariusze mogą wiązać się z poważnymi incydentami mającymi duży wpływ na Grupę Kapitałową Śnieżka, powodując ryzyko ciągłości działania i uszkodzenia reputacji. Grupa Kapitałowa Śnieżka przeprowadza regularne i szczegółowe audyty bezpieczeństwa w ramach wymienionych obszarów, a ponadto prowadzi odpowiedni, wielostopniowy i iteracyjny proces zarządzania procesem opracowania nowego produktu.

Ryzyko związane z ograniczeniami infrastrukturalnymi

Brak wystarczających mocy produkcyjnych połączony z intensywnym rozwojem może powodować ograniczenia infrastrukturalne w efektywnej realizacji celów biznesowych w przyszłości. Aby zapobiegać temu ryzyku Spółka dominująca rozbudowuje swoje linie produkcyjne i dobudowuje nowe. Na rok 2018 zaplanowała także budowę nowoczesnego centrum logistycznego.

Ryzyko związane z komunikacją marketingową

Grupa Kapitałowa Śnieżka prowadzi intensywną komunikację marketingową, co może powodować ryzyko związane z opracowaniem i opublikowaniem komunikatów (reklam, etc.), które w różnorodny sposób mogą naruszyć najwyższe standardy komunikacji marketingowej, a przez to wywołać uszczerbek na wizerunku firmy. Grupa Kapitałowa Śnieżka prowadzi działania zapobiegające potencjalnym naruszeniom najwyższych standardów komunikacji marketingowej, polegające między innymi na starannej weryfikacji wewnętrznej planowanych kampanii reklamowej oraz sprawdzaniu spójności planowanych kampanii pod względem zgodności z wytycznymi opartymi na Kodeksie Etyki Reklamy. W celu zapobiegania takim naruszeniom w Spółce dominującej opracowano zasady akceptacji komunikatów marketingowych oraz manual definiujący zasady postępowania w przypadku ewentualnych naruszeń.

Ryzyka związane ze zwiększającymi się wymaganiami klientów

Oczekiwania klientów w stosunku do parametrów oferowanych produktów dynamicznie się zwiększają i jest to trend, który można zaobserwować w wielu branżach, spowodowany coraz większą świadomością konsumencką klientów, a także rosnącą zasobnością ich portfeli. Wyzwanie stanowi fakt, iż oczekiwania te rosną niejednokrotnie szybciej, niż może temu sprostać proces technologiczny. Dlatego też Grupa Kapitałowa Śnieżka prowadzi szereg działań, które umożliwiają wychodzenie naprzeciw oczekiwaniom klientów w zakresie jakości i parametrów produktu. Te działania to między innymi monitoring oczekiwań klientów w tym zakresie, wewnętrzny system dzielenia się wiedzą pomiędzy osobami odpowiedzialnymi za technologię produkcji, prowadzenie dialogu z dostawcami w zakresie możliwych potencjalnych rozwiązań i innowacji produktowych przez nich oferowanych, a także wdrażanie innowacyjnych rozwiązań technicznych w zakresie opracowywania i testowania nowego wyrobu.

Ryzyko związane z regulacjami Unii Europejskiej, m. in. dotyczącymi składu farb

Regulacje prawne Unii Europejskiej, które w jakikolwiek sposób dotyczą branży farb i lakierów, są nieustannie zastrzane i cechuje je coraz większa złożoność. Ma to szczególne znaczenie w przypadku produktów posiadających certyfikaty produktów ekologicznych – przykładowo, aby farba ekologiczna zachowywała przez długi okres zdatność do użycia, potrzebne jest zastosowanie środków biobójczych – naturalne składniki farby sprawiłyby, że farba szybko straciłaby swoje właściwości z powodu naturalnych procesów rozkładu. Jednocześnie przepisy prawne dotyczące parametrów środków biobójczych są coraz bardziej rygorystyczne. Aby zapobiegać temu ryzyku Grupa prowadzi nieustanny monitoring zmian prawnych mogących mieć wpływ na produkcję oraz prowadzi działania na rzecz dynamicznego dostosowywania do tych zmian procesu technologicznego.

Ryzyko związane z potencjalnymi naruszeniami etycznymi w łańcuchu dostaw

Wszelkie naruszenia etyczne w łańcuchu dostaw, mogą mieć – poprzez powiązanie wizerunkowe – wpływ na wizerunek samej Grupy. Grupa Kapitałowa Śnieżka planuje wprowadzić działania zmierzające do lepszej weryfikacji standardów etycznych pracy dostawców, tak aby zminimalizować te ryzyka.

Aby minimalizować to ryzyko Spółka dominująca podjęła działania na rzecz wdrożenia dokumentu „Warunki współpracy z dostawcami w oparciu o polityki Grupy Kapitałowej Śnieżka”, którego implementacja została zaplanowana na rok 2018.

Ryzyko związane z technologiami informacyjnymi

Ciągle wzrasta liczba cyfrowych transakcji handlowych z klientami, dostawcami i innymi interesariuszami. Awarie kluczowych systemów informatycznych lub nieautoryzowany dostęp za pośrednictwem cyberprzestępczości lub innych zdarzeń może mieć bezpośredni wpływ na procesy produkcyjne, pozycję konkurencyjną i reputację. Chcąc przeciwdziałać tym ryzykom, Grupa Kapitałowa Śnieżka rozwija i aktualizuje systemy wykorzystywane do zapewniania bezpieczeństwa informacji, regularnie tworzy kopie zapasowe kluczowych danych, posiada rozbudowaną ochronę antywirusową

i przeciwko mailom mającym na celu wyłudzenie danych. W celu zapobiegania temu ryzyku w raportowanym okresie w Spółce dominującej rozpoczęto przygotowania do planowanej na kolejne lata wymiany i usprawniania systemów i narzędzi informatycznych, mających na celu rozwój kluczowych narzędzi cyfrowych wspierających realizację celów biznesowych.

Ryzyka związane z obszarami tematycznymi Polityk:

Zagadnienia pracownicze

Ryzyko związane ze zmianami demograficznymi

Ze względu na postępujące niekorzystne dla biznesu zmiany demograficzne w polskim społeczeństwie, przedsiębiorstwa stoją przed wyzwaniem pozyskania i utrzymania odpowiednich pracowników.

To wyzwanie będzie z roku na rok się pogłębiać, ze względu na postępujący długookresowo niż demograficzny. Dlatego Grupa Kapitałowa Śnieżka przeprowadziła proces wewnętrznej diagnozy, której efektem było opracowanie strategii Employer Branding definiującej kierunki rozwoju marki pracodawcy Śnieżki.

Ryzyko związane z ograniczoną dostępnością kadry pracowniczej oraz przyciąganiem i zatrzymywaniem talentów

Grupa Kapitałowa Śnieżka stoi przed wyzwaniem dostosowania szybko zmieniającego się środowiska biznesu oraz kwalifikacjami, zarządzania talentami i możliwościami obecnych pracowników oraz kandydatów na pracowników. Wysoko wykwalifikowana kadra pracownicza jest istotnym elementem dla Grupy Kapitałowej Śnieżka. W związku z lokalizacją miejsc zatrudnienia pracowników grupy występuje ryzyko ograniczonej dostępności kadry pracowniczej na konkretne stanowiska, w szczególności, sytuacja ta dotyczy pracowników wysoko wykwalifikowanych. Chcąc zapewnić jak najlepsze dostosowanie pracowników do potrzeb talentowych Grupy Kapitałowej Śnieżka, prowadzone są działania mające na celu wzmacnianie oferty w zakresie wartości dla pracowników, efektywne ewaluacje pracy wykonywanej przez pracowników oraz programy rozwojowe i szkolenia.

Ryzyko związane ze średnią wieku pracowników w obszarze produkcji

Grupa Kapitałowa Śnieżka dostrzega ryzyko związane ze wzrostem średniej wieku pracowników pracujących w obszarze produkcji, co oznacza, że w ciągu kilku lat istotna część tej grupy znajdzie się w wieku emerytalnym. Ze względu na wyzwania związane z podażą pracowników na rynku, uzupełnienie luki kadrowej w tym obszarze może stanowić wyzwanie. Kierunki zarządzania tym ryzykiem zostały ujęte w nowo opracowanej strategii zarządzania zasobami ludzkimi.

Środowisko naturalne

Ryzyko związane z potencjalnie negatywnym wpływem na środowisko

Grupa Kapitałowa Śnieżka, używając substancji chemicznych w swojej działalności, musi zwracać szczególną uwagę na swój wpływ środowiskowy oraz wszelkie regulacje panujące w obszarze ekologii. W związku z tym prowadzone są obowiązkowe przeglądy odpowiedzialności środowiskowej w celu przeglądu ryzyka, monitorowania działań na rzecz wywiązywania się ze zobowiązań w zakresie ochrony środowiska i oceny zmian w ekspozycji przedsiębiorstwa. Grupa Kapitałowa Śnieżka dokłada także wszelkich starań, aby swoją działalność prowadzić w sposób najbezpieczniejszy i najbardziej odpowiedzialny dla środowiska a także, aby rozwijać technologie i innowacje, które pozwolą ograniczyć ślad środowiskowy wytwarzanych produktów.

Ryzyko związane z ujednoczeniem standardów zarządzania środowiskowego

Ze względu na różnice w rozwoju rynku polskiego oraz rynków ukraińskiego oraz białoruskiego, Grupa Kapitałowa Śnieżka stoi przed wyzwaniem ujednoczenia zarządzania środowiskowego do najwyższego standardu w całej Grupie Kapitałowej. Prowadzone są aktywne działania w celu dostosowania rozwoju m. in. obszaru bezpieczeństwa i higieny pracy do poziomu wymaganego przez prawo polskie i Unii Europejskiej.

Zagadnienia społeczne

Ryzyko związane z zarządzaniem komunikacją kryzysową

Ze względu na skalę operacji biznesowych oraz prowadzonej komunikacji, Grupa Kapitałowa Śnieżka jest do pewnego stopnia narażona na ryzyko wystąpienia różnych zdarzeń, które mogą wymagać konieczności zastosowania komunikacji kryzysowej. Grupa Kapitałowa Śnieżka rozpoczęła planowanie w celu wprowadzenia systemowego zarządzania antykryzysowego związanego z komunikacją. Celem tego działania jest zapewnienie skutecznego mitygowania potencjalnych ryzyk komunikacyjnych.

Poszanowanie praw człowieka

Ryzyko związane z warunkami pracy, w tym bezpieczeństwem i higieną pracy

W Grupie Kapitałowej Śnieżka istnieje potencjalne ryzyko naruszeń praw człowieka związanych z warunkami pracy (czas pracy, warunki pracy, etc.). Grupa Kapitałowa Śnieżka zapobiega temu ryzyku poprzez opracowane i wdrożone szczegółowe wytyczne i procedury zawarte w kluczowych dokumentach, takich jak m. in. Regulaminy Pracy, które obowiązują w poszczególnych Spółkach należących do grupy.

Ze względu na charakter prowadzonej działalności, Grupa Kapitałowa Śnieżka posiada opracowane i wdrożone bardzo szczegółowe procedury w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, które są bardzo rygorystycznie przestrzegane.

Przeciwdziałanie korupcji

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia zdarzeń o charakterze korupcyjnym

Ze względu na potencjalne ryzyko wystąpienia zdarzeń o charakterze korupcyjnym, Grupa Kapitałowa Śnieżka opracowała i wdrożyła Politykę przeciwdziałania korupcji, która została zakomunikowana wszystkim pracownikom.

Różnorodność

Ryzyko związane z potencjalnymi przypadkami dyskryminacji i mobbingu

W Grupie Kapitałowej Śnieżka istnieje potencjalne ryzyko zajścia zdarzenia noszącego znamiona dyskryminacji i/lub mobbingu. Aby zapobiegać temu ryzyku, Grupa posiada opracowaną i wdrożoną

procedurę zapobiegania mobbingowi. W Fabryce Farb i Lakierów Śnieżka działalność prowadzi również komisja antymobbingowa oraz prowadzone są szkolenia dla pracowników w tym zakresie.

4.2. Interesariusze – mapa interesariuszy

Wykres prezentujący naszych kluczowych interesariuszy został przygotowany w ramach odbywającego się w raportowanym okresie warsztatu strategicznego z kluczową kadrami menedżerską oraz Zarządem Spółki dominującej. [G4-25]

Wykres: Mapa interesariuszy [G4-24]

4.3. Opis zarządzania relacjami z poszczególnymi grupami interesariuszy [G4-26]

Do każdej z grup interesariuszy podchodzimy indywidualnie, budując dostosowaną do jej potrzeb komunikację. Ważną rolę przypisujemy otrzymywanym informacjom zwrotnym, traktujemy je jako wskazówki pozwalające na bieżącą weryfikację podejmowanych działań na rzecz budowania trwałych i transparentnych relacji z interesariuszami. Ich budowanie stanowi wartość dla Grupy.

Grupa Interesariuszy	Sposoby zarządzania relacjami z daną grupą Interesariuszy								
	spotkania	badania satysfakcji	szkolenia	media społecznościowe	konferencje i wydarzenia branżowe	strona www	komunikacja wewnętrzna	kontakt tel./e-mail	
ŚCISLE WSPÓŁPRACUJ									
OBECNI PRACOWNICY	X	X	X	X		X	X	X	
AKCJONARIUSZE	X				X	X		X	

STRATEGICZNI								
DOSTAWCY SUROWCÓW	X				X			X
ODBIORCY B2B	X		X			X		X
KONKURENCJA				X	X	X		
BANKI FINANSUJĄCE	X					X		X
AKCJONARIUSZE INSTYTUCJONALNI	X					X		X
DOSTAWCY USŁUG	X					X		X

MONITORUJ	spotkania	badania satysfakcji	szkolenia	media społecznościowe	konferencje i wydarzenia branżowe	strona www	komunikacja wewnętrzna	kontakt tel./e-mail
AKCJONARIUSZE INDYWIDUALNI	X					X		X

INFORMUJ	spotkania	badania satysfakcji	szkolenia	media społecznościowe	konferencje i wydarzenia branżowe	strona www	komunikacja wewnętrzna	kontakt tel./e-mail
KLIENCI	X			X		X		
SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA	X			X		X		
MEDIA	X			X	X	X		X

Poniżej prezentujemy najczęstsze sposoby komunikacji z naszymi interesariuszami:

- **obecni pracownicy** – magazyn wewnętrzny, newsletter pracowniczy, intranet, ekrany informacyjne, plakaty, kontakt za pośrednictwem wybranych przedstawicieli pracowników
- **akcjonariusze „strategiczni”** – Walne Zebrania Akcjonariuszy, raporty (okresowe, bieżące, roczne)
- **konkurencja** – spotkania branżowe, monitoring działalności w mediach, monitoring sprzedaży rynku farb
- **dostawcy surowców** – spotkania, kontakt telefoniczny, wydarzenia branżowe
- **odbiorcy B2B** – spotkania i kontakt telefoniczny, szkolenia

- **banki finansujące** – kontakt telefoniczny i spotkania
- akcjonariusze instytucjonalni – cykliczne spotkania wynikowe
- **dostawcy usług** – przetargi i spotkania
- **potencjalni pracownicy** – publikowanie ofert pracy, działania w zakresie Employer Branding, targi
- **społeczność lokalna** – akcje społeczne skierowane do lokalnej społeczności, działalność Fundacji Śnieżki Twoja Szansa, media lokalne
- **klienci** – badania satysfakcji klientów, media społecznościowe, komunikacja w punktach sprzedaży, konkursy oraz akcje promocyjne, reklamy w różnych kanałach komunikacji
- **media** – briefingi, kontakt bieżący – przez biuro prasowe oraz bezpośredni
- **urzędy** – relacje bezpośrednie oraz komunikacja telefoniczna, mailowa, tradycyjna
- **akcjonariusze indywidualni** – kontakt telefoniczny, spotkania

5. Zasady, na podstawie których sporządzono sprawozdanie na temat informacji niefinansowych

Na potrzeby opracowania niniejszego Sprawozdania na temat danych niefinansowych Grupa Kapitałowa Śnieżka dokonała analizy wewnętrznej realizowanych działań, posiadanych polityk i procedur należytej staranności. Analizy wewnętrzne zostały wykonane m.in. w oparciu o międzynarodowy standard Global Reporting Initiative (GRI) wersja G4, na podstawie danych gromadzonych przez poszczególne spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Śnieżka. W celu opracowania sprawozdania powołano grupę projektową, której członkowie dokonali oceny istotności raportowanych tematów i wyboru kluczowych wskaźników. Spotkania o charakterze warsztatowym miały na celu także weryfikację mapy interesariuszy oraz wskazanie ryzyk kluczowych dla Grupy Kapitałowej.

Zarząd Fabryki Farb i Lakierów Śnieżka SA w Warszawie

Podpisy Członków Zarządu

1. **Piotr Mikrut** _____

2. **Witold Waśko** _____

3. **Joanna Wróbel - Lipa** _____

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2018 roku